

Program rozvoje Statutárního města Zlína

Development program of the
Statute Authority of the city Zlín

Marie Čevorová

Bakal. práce
2005

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a
ekonomiky

Vložit oficiální zadání diplomové/bakalářské práce

Prohlašuji, že jsem na celé diplomové práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a.

Ve Zlíně, 20. 05. 2005

Marie Čevorová

Abstrakt

Ve své bakalářské práci jsem se zabývala možnostmi zlínského rozvoje za situace, kdy statutární město Zlín má dlouholetou absenci zpracovaného a schváleného programu rozvoje města a strategického plánu. Cílem této práce bylo popsat současný socioekonomický stav území, navrhnout řešení a možné podmínky pro ekonomický rozvoj města, pro který je nezbytné vyhodnocení hlavních průřezových okruhů včetně jejich vzájemných vazeb: ekonomický rozvoj, technická vybavenost, občanské vybavení, přístupnost a obsluha, lidské zdroje, životní prostředí, cestovní ruch, sociální sféra, kultura a památky, průmysl a stavebnictví. Největší vliv na život ve městě Zlíně, na jeho rozvoj a tudíž i na rozvoj podnikatelských aktivit má doprava, což se v mé práci potvrdilo. Dle mých závěrů bude vyřešení dopravní dostupnosti determinovat rychlost i směr podnikatelských aktivit ve Zlíně v nejbližších letech.

Abstract (Resumé)

In my bachelor thesis I have focused on potentialities of development of the city of Zlin in situation that the Statutory City of Zlin lacks prepared and approved City Development Programme for quite a long time. The main aim of this thesis was to describe current socio-economic situation of the territory, to suggest a solution and potential conditions for economic development of the city, for which it is essential to analyze main cross-sectional fields including their mutual links: economic development, technical facilities, public facilities, accessibility and service, manpower, environment, tourism, social affairs, culture, sights and monument, industry and building construction. Life in the city of Zlin, development of the city as well as development of business activities there are affected especially by transport, as is was also proved true in my work. According to my conclusions solving the transport accessibility will determine speed and direction of business activities in Zlin in the near future.

OBSAH

ÚVOD.....	6
1 ZÁKLADNÍ POZNATKY, NÁSTROJE ROZVOJE MĚSTA.....	8
1.1 HISTORIE, SOCIOEKONOMICKÉ PROSTŘEDÍ.....	8
1.1.1 Historie.....	8
1.1.2 Poloha a vnější vztahy.....	14
1.1.3 Organizační struktura výkonného orgánu města.....	
1.1.4 Přírodní zdroje.....	
1.1.5 Obyvatelstvo, osídlení, bydlení, sociální féra.....	
1.1.6 Životní prostředí.....	
1.1.7 Kultura a památky.....	
1.1.8 Infrastruktura – občanské vybavení, cestovní ruch, technické vybavení, doprava	
1.1.9 Financování a majetek.....	
1.2.0 Průmysl a stavebnictví.....	
2 CHARAKTERISTIKA A ZHODNOCENÍ ROZVOJE STATUTÁRNÍHO MĚSTA ZLÍNA.....	
2.1 ÚVODNÍ INFORMACE.....	
2.2 OBECNÉ CÍLE A ZÁMĚRY.....	
2.3 SWOT ANALÝZA.....	
2.3.1 Silné stránky - Fungující administrativní a správní centrum regionu.....	
2.3.2 Slabé stránky - Zlín jako centrum obchodu, průmyslu, služeb , výzkumu a vývoje...	
2.3.3 Příležitosti - Zlín je středisko vzdělanosti, kultury, sportu, spolupracující s partnery v tuzemsku a zahraničí.....	
2.3.4 Hrozby – Zlín nedoceňuje ekonomické přínosy ve vazbě na cestovní ruch a kulturní dědictví.....	
3 PODMÍNKY A RIZIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE MĚSTA	
3.1 ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA ZLÍNA	
3.2 PODMÍNKY PRO ROZVOJ.....	
3.3 RIZIKA ROZVOJE MĚSTA.....	
4 ŘEŠENÍ KE ZLEPŠENÍ, STRATEGICKÁ VIZE MĚSTA.....	
4.1 EKONOMICKÝ ROZVOJ MĚSTA A KVALITA ŽIVOTA ZALOŽENÁ NA VYTVOŘENÍ PODMÍNEK PRO PODNIKÁNÍ, INVESTICE A ZAMĚSTNANOST....	
ZÁVĚR.....	392
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	97
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	100
SEZNAM OBRÁZKŮ	101
SEZNAM TABULEK.....	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.
SEZNAM PŘÍLOH.....	

ÚVOD

Pro napsání bakalářské práce jsem si vybrala téma mi docela blízké mojí pracovní pozici na Magistrátu města Zlína a to „**Program rozvoje statutárního města Zlína**“. Zaměřuji se v ní na situaci města v souvislosti s dlouholetou absencí zpracovaného a schváleného programu rozvoje se zaměřením na současný stav a návrh strategického plánu dosud neschváleného. Tato absence trvá i po vzniku statutárního města Zlína na základě zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení).

Ke splnění těchto cílů bakalářská práce obsahuje SWOT analýzu, analýzu zpracovaného strategického plánu jako jediného nástroje územního rozvoje města obsahující uvedení jeho podmínek a rizik. Tato bakalářská práce ukazuje rovněž na zlepšení územního rozvoje našeho města v souvislosti s rozpočtem města z roku 2004 a 2005.

Bakalářská práce řeší také otázku rozvoje nové průmyslové zóny v území „bývalého svitovského areálu“ ve středu statutárního města Zlína s ohledem na zcela vyčerpány územní možnosti realizace podnikatelských záměrů na „greenfields“. Součástí je rovněž socioekonomická charakteristika města, která popisuje charakter obce a její vztah k okolnímu prostředí.

Účelem tohoto postupu a jednotlivých částí bakalářské práce je, aby navržené směry a možnosti rozvoje vycházely z reálných předpokladů a možností statutárního města Zlína.

Současné osídlení je složitý systém, ve kterém jsou sídla navzájem propojená množstvím nejrozličnějších vazeb, především dodavatelsko – odběratelskými a kooperačními vztahy materiální výroby, sítí technické infrastruktury, pohybem obyvatel za prací, rekreací a službami infrastruktury, ale i šířením a přenosem nejrozličnějších typů informací a rozšiřováním inovací.

Obce představují základní územně správní jednotky s vymezenými obvody, zahrnují jedno nebo více sídel, mají vlastní subjektivitu. Sídlí se naproti tomu rozumí prostorově oddělené soubory lidských sídlišť včetně vlastních výrobních a nevýrobních základních fondů, nemají však právní subjektivitu. Statutární město Zlín má řadu prostorově

oddělených městských částí (Jaroslavice u Zlína, Klečůvka, Kostelec u Zlína, Kudlov, Lhotka u Zlína, Louky nad Dřevnicí, Lužkovice, Malenovice u Zlína, Mladcová, Prštné, Příluky u Zlína, Salaš u Zlína, Štípa, Velíková, Zlín, Želechovice nad Dřevnicí, Louky), které nemají zastupitelstvo, radu ani primátora. Stručně řešeno, Zlín má jednoho primátora, čtyři náměstky, městskou radu s 11 členy a jedno městské zastupitelstvo s 39 členy. Jde o tradiční uspořádání, jehož kořeny lze nalézt již v dobách starostování Tomáše Bati v letech 1923 – 1932.

Program rozvoje obce je základním programovým dokumentem, který slouží k formulování a realizování komunální politiky. Součástí programu rozvoje je analýza hospodářského, ekonomického a sociálního prostředí. Charakteristika slabých a silných stránek a hlavní směry rozvoje.

Rada města Zlína na svém 14. zasedání schválila s účinností od 1.8.2004 zřízení **„Komise pro strategické plánování“**, která zcela určitě přispěje ke zlepšení nejen ekonomické situace statutárního města Zlína. [1]

Obr. 1 Pohled na městské sídliště „Jižní svahy“

1. ZÁKLADNÍ POZNATKY, NÁSTROJE ROZVOJE MĚSTA

1.1 Historie, socioekonomické prostředí

1.1.1 Historie vývoje

Statutární město Zlín nám nabízí svou přehledně formovanou moderní tvář. V ní lze ale zároveň postřehnout i jiné tóny. Duše města má hlubší vrstvy a není tu všechno pouze moderní. V kontrastu s novodobou architekturou nalezneme v samém jádru města historické objekty: kostel s vertikálou věže, zámeckou budovu uprostřed starobylého parku anebo barokní sochy na náměstí před radnicí, radnice. Tyto historické památky nás vedou hlouběji do minulosti města, až daleko do středověku. Zlín zde totiž stojí už sedm set let.

Krajské město je jedním z nejdůležitějších sídelních a ekonomických center České republiky o rozloze 123 km a 81 624 obyvatel. Město leží v údolí říčky Dřevnice a je spojovacím článkem větší části okresu Zlín od jihovýchodní části Moravy až po pásmo Bílých Karpat na Moravskoslezském pomezí. Je dále tvořen národopisnými oblastmi Valašska, Hané a Slovácka. Město je metropolí jihovýchodní Moravy a s ohledem na reformu veřejné správy a vznik vyšších územně správných celků je od 1.1.2001 centrem vzniklého Zlínského kraje, který je tvořen okresy Zlín, Vsetín, Uherské Hradiště a Kroměříž.

Jeho rozvoj je řízen územním plánem města Zlína schváleným zastupitelstvem 10. září 1998, číslo usnesení I/27Z/98 na svém 27. zasedání. V současné době je již schváleno 7 změn a doplňků územního plánu města Zlína.

První písemná zmínka o Zlínu se datuje z roku 1322, kdy ho koupila královna Eliška, vdova po králi Václavu II. Město později vlastnili i páni ze Šternberka, pak prošlo bez větší úhony válkami v 15. stol., ale bylo téměř zničeno při vpádů Uhrů v roce 1605. Stopy středověkého Zlína nalézáme jižně od dnešního centra, na zalesněném pahorku, kde stál ve druhé polovině 13. století nevelký hrad; spolu s ním tehdy nepochybně existoval také Zlín. Historické listiny Zlín poprvé připomínají r. 1322, kdy byl městečkem a sídlem dost

rozsáhlého feudálního panství. Toho roku se stal majetkem královny Elišky, vdovy po českém králi Václavu II.

V roce 1358 zlínské paseky získal biskup Albrecht ze Šternberka, významná osobnost u dvora Karla IV. Tehdy se připomíná zlínský hrad (1360), který se stal nadlouho sídlem biskupových příbuzných. Krátce tu vládl markrabě Jošt Lucemburský, ten ale Zlín s panstvím vrátil opět Šternberkům, kteří hned toho roku (1397) rozmnožili práva a výsady měšťanů, takže Zlín se rozšířily možnosti hospodářského rozvoje. Majetkově oslabení Šternberkové museli po husitských válkách Zlín prodat, nová válečná tažení sem zasáhla v době, kdy uherským útokům čelilo české vojsko krále Jiřího, jenž měl v roce 1470 své vojenské ležení v blízkosti Zlína.

V dobách míru, který potom zavládl na více než 100 let, se Zlínu dobře dařilo. Král Vladislav městu potvrdil právo ke konání trhů (1509), přibýly i další hospodářské výsady (1516, 1571, 1592). Nastala doba prosperity zdejšího obchodu a řemesel (soukeníci, hrnčíři, ševci). Měšťané zvelebovali své domy, přibyla nová radnice (1586), kostelní věž (1566), město mělo svou školu (1582). Zlínské pání rozšířili zdejší zámek renesanční přístavbou (1580). Zlín byl kolem roku 1600 poměrně velkým městem a živým hospodářským střediskem.

Prosperitu a rozkvět Zlína přerušil krutý vpád uherských povstalců roku 1605 provázený požáry a pleněním. Ještě horší útrapy Zlín postihly za dlouhé třicetileté války (1618 – 1648). Opakovaná tažení armád Habsburků, vojsk polských a uherských zanechala Zlín poničený a z poloviny vyliďněný. Část měšťanů se připojila k rebelům proti císaři a při krvavém potlačení odboje bylo roku 1644 popraveno i pět obyvatel Zlína.

Zpočátku měšťané jen pozvolna opět osídlovali zpustlé domy, v dílnách se postupně k práci vraceli řemeslníci. Právě mezi nimi se tehdy objevuje také švec Lukáš Baťa (1667), jehož potomci o dvě století později proslavili Zlín daleko ve světě. V 17. století město zchudlo, žilo se ve stínu zámku a jeho mocných pánů. Postupem doby se poznenáhlu obnovovaly cesty k hospodářskému vzestupu. Trvalo pak přes 100 let, než se Zlín vzpamatoval z utrpených ran. Majitel panství hrabě Gabriel Šeréni se pokusil podpořit zlínské řemeslníky, ale další pání, uzavření za zdmi zámku, se o potřeby města málo starali. Lépe se dařilo zlínským řemeslníkům a obchodníkům a přibýlo také peněz na

potřebné stavby. Nový vzhled dostal farní kostel i kostelík na předměstí, rozšířena byla radnice (1760), stavěl se nový špitál (1765) a náměstí bylo ozdobeno sochami světců.

Teprve v 18. století se ve Zlíně opět oživila řemesla i obchod. Právě mezi nimi ozdobou města se stal barokně přestavěný kostel a také nově upravený zámek. Krátké působení plátenické manufaktury (1779 – 1780) se stalo prvním pokusem o velkovýrobní podnikání.

Větší průmyslové podniky se ve Zlíně objevily v 19. století. Majitel zámku baron Breton zřídil továrnu na zápalky (1850), později se objevila továrna na boty R. Florimonta (1870). Obě ale zanikly a ve městě převládlo drobné řemeslo. Začala ale vznikat hospodářská a peněžní sdružení (1868) a také kulturní a tělovýchovné spolky. Rozvoj města reprezentovala nákladná novostavba školní budovy (1897 a dále i velkolepá novostavba spořitelny (1892). Spojení Zlína s okolím zlepšila nová pošta (1848), telegraf (1886) a především nová železnice (1899). Tyto hospodářské podněty dodávaly na reprezentativnosti a ukazovaly rostoucí sebevědomí místních měšťanů.

Město mělo příznivé předpoklady pro další rozvoj. Zlín se proslavil dynamickým rozvojem, jehož výrazným impulsem bylo založení firmy Baťa v roce 1894, která pod vedením Tomáše Bati (1876 – 1932) za krátkou dobu přispěla k velké proměně města. Za 14 let pak přibýly další budovy a počet zaměstnanců stoupl na 400 osob. Tomáš Baťa dokázal svou vytrvalostí a organizačními schopnostmi rozšiřovat podnik a zvyšovat výrobu. Ze svého pobytu v USA se vrátil obohacen o zkušenosti a inspirace, které daly nový směr jeho podnikatelským aktivitám. Netrvalo dlouho a v českých poměrech se stal příkladem „selfmademana“, jenž se mohl porovnávat s americkými vzory. V letech 1899 – 1910 vzniklo ve Zlíně několik dalších továren pro výrobu bot.

Zlín se dokonce stal sídlem okresního soudu (1913). Zlínští voliči také prosadili dvakrát za sebou (1907, 1911) parlamentní kandidaturu T.G. Masaryka. Když v roce 1914 vypukla první světová válka, získal Baťův podnik státní objednávky na boty pro armádu. Při rostoucí výrobě se továrna rozšiřovala a počet zaměstnanců stoupl koncem války na 4 000 lidí. Po válce se omezovala výroba a zlínské továrny propustily několik tisíc zaměstnanců. Vzrůstal vliv levicových, socialistických názorů. Ve volbách roku 1919 zvítězili ve Zlíně sociální demokraté. Ti vedli správu města několik let. Potom je vystřídali komunisté, kteří

za své nedlouhé vlády (1921 – 1923) nechali na náměstí zbudovat reprezentativní novostavbu zlínské radnice.

Baťovy závody startovaly k nevídanému vzestupu od roku 1922, kdy Tomáš Baťa snížil ceny obuvi o polovinu a zaplavil trh levnými botami. Jejich rozvoj v období 1923 – 1938 budil úžas. Baťovo počínání se stalo příkladem amerického tempa v evropských poměrech.

Na západním okraji Zlína vznikal rozsáhlý komplex s desítkami nových budov ze železobetonu, cihel a skla. V roce 1930 pracovalo ve Zlíně už přes 17 000 lidí a vyrobilo se 22 milionů párů obuvi. K Baťovým závodům patřily koželužny, strojírny, pneumatikárny, dále provozy chemické, textilní, potravinářské, stavební i polygrafické, také obchodní domy a hotely, ale i železnice a letiště. Ve 30. letech pak přibyla výroba letadel, hnědohelné doly, filmové ateliéry aj.

Dynamický rozmach Baťových závodů se již tehdy přeléval za obvod Zlína. Firma budovala další továrny v blízkém okolí a v letech 1930 – 1935 se tak utvořila širší průmyslová aglomerace zahrnující Zlín – Otrokovice – Napajedla. Baťovy výrobky kupovali zákazníci v 82 zemích světa – pro mnohé z nich se jméno Baťa, potažmo Zlín, stalo synonymem tehdejšího Československa. Rychlý rozvoj baťových továren měl vliv i na rozvoj Zlína, město získalo novou nečekanou podobu. Podpořil to i výsledek obecních voleb v roce 1923 – Tomáš Baťa, šéf zdejšího největšího průmyslového podniku, se tehdy stal také starostou Zlína.

Výsledky „starostování“ byly obdivuhodné. V období patnácti let (1923 – 1938) se ze Zlína stalo moderní průmyslové město a nezaměnitelnou atmosférou. Počet obyvatel vzrostl na osminásobek (roku 1923 – 5825, roku 1938 – 43 420) a pro tolik nových lidí byla nutná rozsáhlá výstavba bytů, respektive obytných domů. Nebyl to živelný růst, stavělo se s rozmyslem a jasnou koncepcí. Představy urbanistů (J. Kotěra, F. L. Gahura) vytvořily nečekanou realitu. V přirozené rovnováze zde vznikal systém funkčně propojených městských areálů: velký tovární komplex – rozsáhlé obytné čtvrti – seskupení veřejných budov. Kombinace červených cihel a světle šedého betonu, která byla společná továrním budovám i novostavbám ve městě, vytvářela originální barevnou harmonii. To vše navíc v záplavě zeleně. Obytné domky stály obklopeny zahradami, parkové plochy

zabíraly nezanedbatelnou část města, ulice byly lemovány stromořadími a tím vším získával Zlín svou typickou tvář. Stálo zde město v parku, přesně tak, jak si to přál Tomáš Baťa.

K bytové výstavbě, která zpočátku převládala, se od poloviny 20. let přidávaly i stavby objektů, které rostoucí Zlín potřeboval pro kvalitnější veřejný a kulturní život. Vyrostla pozoruhodně řešená Baťova nemocnice a několik komplexů školních budov. Dominantou nad městem se stal elegantní Památník Tomáše Bati, stavba ze skla a betonu. V současné době v Domě umění v tomto bývalém Baťově památníku působí Filharmonie B. Martinů a Státní galerie, jejíž část je instalovaná i v prostorách zlínského zámku. Je také snaha o zřízení nového sídla filharmonie. V rámci Baťovy podnikatelské činnosti byly ve 30. letech vystavěny zlínské filmové ateliéry, kde působili slavní filmoví tvůrci Karel Zeman, Hermína Týrlová, Elmar Klos. Nedaleko továrny vyrostlo nové obchodní a společenské centrum s mohutnými výškovými objekty obchodního domu (1931), hotelu (1933) a správní budovy Baťových závodů (1938). V roce 1932 bylo ve Zlíně uvedeno do provozu Velké kino, v té době největší v Evropě. Mezi další důležité stavby určitě patří evangelický kostel (1937) nebo budova kláštera (1938). Na kopci nad městem byl zřízen rozsáhlý Lesní hřbitov (1932), který je svým umístěním do lesa naprosto originální. Především architekti F. L. Gahura, V. Karlík, M. Lorenc a Kotěra byli těmi, kdo vtiskl Zlínu zcela novou podobu, kterou získal ve 20. – 30. letech. Zlín se tak stal ojedinělou ukázkou moderního průmyslového města.

Zlín přitahoval pozornost a dokonce i světově proslulý francouzský architekt Le Corbusier si sem přijel v roce 1935 prohlédnout tento vzorový příklad moderního urbanismu a architektury.

Impozantní rozvoj Zlína i zdejších továren byl přerušen koncem 30. let, kdy německá okupační správa podřídila výrobu v Baťových závodech armádním požadavkům. Navíc v listopadu 1944 postihla Zlín další těžká pohroma v podobě amerického bombardování, které přineslo ztráty na životech a obrovské materiální škody v Baťově továrně. Konec válečných útrap nastal v květnu 1945, kdy byl Zlín osvobozen sovětským a rumunským vojskem.

Po obnovení Československa získávali ve Zlíně komunisté, kteří již v květnu 1945 ovládli radnici. V říjnu 1945 byly vládním rozhodnutím zestátněny Baťovy závody. Baťova rodina ztratila majetek i vliv. Centrum svých podniků proto přesunula do kanadského Toronta. Baťovská éra ve Zlíně skončila.

Po válce se ve městě rozběhla velkorysá bytová výstavba, založením divadla a symfonického orchestru získal Zlín dvě významné kulturní instituce. V únoru 1948 převzali v Československu moc komunisté, kteří rozhodli, že jména ZLÍN a BAŤA musejí zmizet, neboť nový socialistický systém je podle nich nutno budovat pod novými názvy. A tak od ledna 1949 dostaly obuvnické závody jméno SVIT a samotné město bylo přejmenováno na GOTTWALDOV – podle komunistického prezidenta republiky.

Ihned po nastolení komunistického režimu přicházely rychlé změny: továrny byly v únoru 1948 zestátněny. Soukromé podnikání bylo převedeno do socialistického sektoru. V obvodu Zlína vzniklo několik jednotných zemědělských družstev. Likvidace kapitalistických tříd byla prováděna vystěhováním továrníků ze Zlína do vzdálených vesnic. Původně jednotný celek baťových závodů byl rozdělen a řízen z ministerstev z Prahy, což mělo za následek nedostatek peněz na modernizaci, vyhlídky do budoucna se nejevily nijak nadějně.

Od 50. let se město rozrůstalo především na svých okrajích, a to o rozlehlé areály obytných domů. V centru zase přibýly obchodní a veřejné budovy. V roce 1967 se stalo dominantou nové divadlo. Od roku 1961 má své pevné místo v kulturním kalendáři festival filmů pro děti a mládež, festival klasické hudby Talentinum a oblibu si získaly také přehlídky dechové a folklórní hudby.

I přes snahu zlínských občanů usilujících o demokratizaci života nastala po okupaci sovětských vojsk v roce 1968 doba normalizace, prověrek a čistek. Tuhý komunistický režim zapříčinil mezi lidmi pocit bezmoci a strachu. To trvalo až do 17. listopadu 1989, kdy mohutné davy lidí na náměstí v centru města dávaly po řadu dní jednoznačně najevo na čí straně jsou jejich sympatie.

Již v listopadu 1989 požadovali zdejší občané při demonstracích na náměstí, aby město opět neslo své původní jméno. Toto přání se zanedlouho splnilo. Spolu s obnovením demokracie v Československu se tedy městu znovu vrátil jeho původní název Zlín.

Tvář Zlína se zejména za posledních desítky let výrazně změnila, stalo se z něj moderní a prosperující město s významnými podnikatelskými aktivitami, širokou škálou služeb a průmyslovým zázemím. Své nezastupitelné místo v kultuře města má zlínské městské divadlo, které patří k největším v republice a provozuje tři scény. Dále má v kultuře Zlína místo zejména malenovický hrad, barokní kostel s klášterem, zámek a ZOO Lešná v městské části Štípa Statutárního města Zlína, kostel sv. Filipa a Jakuba ve Zlíně a kostel sv. Mikuláše v Malenovicích - cirkve římskokatolické, evangelický kostel ve Zlíně, knihovna Františka Bartoše ve Zlíně a Státní okresní archiv se sídlem v zámku Zlín - Klečůvka. Památkový potenciál je zdůrazněn vyhlášenou městskou památkovou zónou na nejkvalitnější části města, budované v úzkém kontaktu na „bývalý Baťův tovární areál“ – městská čtvrť Podvesná, Zálešná, Díly, Letná, Lesní čtvrť a centrum města až po katastrální území Prštné.

Zlín se může pyšnit i lepším vzhledem. V jeho centru září fasády opravených domů, začínají se objevovat také reprezentativní novostavby. Ale stále zůstává Zlínu uchován charakter města parků a zahrad. Zároveň se však vynořují problémy, které jsou vyvolány kontrastem baťovského a moderního Zlína: co se záplavou automobilů, která zahlcuje centrum Zlína, jestliže vozovky nelze donekonečna rozšiřovat; kde vzít finance na zachování cenného architektonického dědictví; na které místo situovat novou výstavbu? Jak udržet harmonické podmínky pro budoucí život 80 000 zlínských obyvatel? [1] [11]

1.1.2 Poloha a vnější vztahy

Město Zlín tvoří lineární spojovací článek urbanizační osy Pomoraví a krásné hornaté krajiny na východním okraji regionu, což ovlivňuje základní prostorové uspořádání v Podřevnickém údolí. Výrobními a komerčními aktivitami je město napojeno na

Pomoraví ve směru východ – západ, bydlení s ohledem na vzdálenost k centru a pracovním příležitostem navazuje na tuto linii ve směru sever, jih.

Díky příhodným přírodním podmínkám podél vodních toků byla značná část lidských aktivit soustředěna do prostoru podél řeky Moravy vytvářející hlavní urbanizační osu – pomoravský koridor, do kterého ústí přibližně v polovině levobřežní přítok Dřevnice po 10 km s urbanizačním koridorem Otrokovice – Zlín. Méně významné jsou levobřežní koridory podél toků Rusavy a Olšavy.

V území podél řek, díky kvalitní půdě uložené v příznivých podmínkách a klimatu, se vytvořily příhodné podmínky pro zemědělskou činnost. Lesy slouží především jako rekreační zázemí pro obyvatele.

Město leží v nadmořské výšce 230 m. n. m. cca 300 km východně od Prahy na rozhraní klimatické oblasti s dlouhým teplým a suchým létem a krátkou mírně teplou a suchou zimou. Převažuje zde východní vítr a dochází zde také ke zvýšenému riziku výskytu inverze současně s výskytem sesuvného území. Nejčastější výskyt inverzí s tvorbou jezer studeného vzduchu je v lokalitě Boněcký rybník a Výpusta.

Předmětné území je charakterizováno malebnou krajinou s rozsáhlými lesními komplexy, pásy křovin a rozptýlenou zelení, zejména v okolí pasekářských usedlostí.

Nejdůležitější zónou a rovněž nejreprezentativnější je **městské centrum**, v současné době je prostorově vymezené na severu řekou Dřevnicí, na jihu okrajem lesa, na západě ulicí Březnická, na východě zástavbou lemující ulici Dlouhou. Dnešní centrum má dva rozvojové póly – historické jádro kolem náměstí Míru se stabilizovaným tradičním uzavřeným prostorem vytvářející ulice a náměstí (s dostavbou jižní části) a v protikladu nový rozvojový pól, který vznikl u vstupu do továrny, tvořený nám. Práce se značným dopravním zatížením průjezdnou dopravou, a jehož prostor byl utvářen nahodile. Navazující nám. T.G. Masaryka má otevřený přírodní prospekt, který je po stranách ohraničen jednotlivými objekty a vytváří dominantní osu sever – jih.

Základní sídelní kostru v regionu Zlína tvoří rozvojová centra Otrokovice – Napajedla – Tlumačov – Zlín a vytváří tzv. zlínský prostor se značnou koncentrací nejen obyvatel, ale i

ekonomických aktivit. Silná pozice tohoto regionu ve struktuře osídlení České republiky podstatně sníží riziko dopadů vyplývajících z okrajové polohy města Zlína.

Mobilita obyvatelstva je především soustředěna do pomoravského koridoru, ve kterém je soustředěna jednak silniční (komunikace I/55) jednak železniční doprava (koridor Přerov – Otrokovice – Břeclav). Do pomoravského urbanizovaného pásu je připojen ve směru východ – západ méně významný dopravní koridor – silnice I/49 a železnice Otrokovice – Vizovice. Vytvořením státní hranice na východu poklesl význam tohoto koridoru. Město Zlín je vlastně do hlavních dopravních tepen v současné době připojeno jen na západním okraji.

V prostoru města Otrokovic je veřejné vnitrostátní letiště. Podél řeky Moravy v západní části řešeného území je vedena „Moravská cyklistická trasa“, řeka Morava je ve výhledu dopravně významnou využitelnou vodní cestou. Do velkých sídel se průběhu industrializace soustřeďoval průmysl, zvláště významný se stal prostor Napajedla – Otrokovice – Zlín.

Z hlediska nadřazené technické infrastruktury je prostor regionu dobře vybaven, především jsou zde významné tahy energetických a vodohospodářských sítí. Město Zlín je stejně jako u dopravy napojeno méně významným koridorem podél Dřevnice, kde dochází ke značným územně technickým střetům a díky bezpečnostním a ochranným pásmům inženýrských sítí tak dochází k omezení jeho rozvoje.

V regionálních vztazích je třeba respektovat nadřazené systémy ekologické stability, jehož větve jednak sledují pomoravský koridor a jednak regionální systém po hřebenu severně a jižně od města a jejichž vzájemné propojení je především v prostoru Lužkovic a Otrokovic.

Pro rekreační využití není dostatečně využit rekreační potenciál nejen samotného města Zlína, ale i jeho atraktivního okolí – hornaté krajiny Hostýnských a Vizovických vrchů, na jihu Luhačovic, na východě vodní nádrže Všemina. [1] [11]

1.1.3 Organizační struktura výkonného orgánu města

Magistrát města Zlína je výkonným orgánem města zajišťujícím realizaci činností, schválených zastupitelstvem a radou města v oblasti jeho samostatné působnosti. Magistrát města vykonává státní správu ve věcech, které stanoví zákon. Tato oblast je oblastí přenesené působnosti obce, kterou je povinna vykonávat prostřednictvím svého magistrátu.

V čele Magistrátu města Zlína je primátor. Primátor jedná jménem statutárního města Zlína navenek a je oprávněn k tomuto jednání zmocnit i další zaměstnance. Primátor, v současné době Mgr. Tomáš Úlehla řídí Magistrát města Zlína prostřednictvím tajemníka. Primátor přenáší část svých pravomocí na místostarosty primátora, kteří koordinují koncepční činnost města a jsou oprávněni požadovat od tajemníka a vedoucích odborů informace ve věcech spadajících do oblasti místní samosprávy. [Příloha P VIII]

[Příloha P IX] [Příloha P X]

Zastupitelstvo města Zlína (dále i ZMZ) je nejvyšším orgánem samosprávy města, který má 39 členů a je mu vyhrazeno schvalovat program rozvoje města - rozpočet města, rozpočtová opatření, dále vydává obecně závazné vyhlášky ve věcech samostatné působnosti, je oprávněno udělovat čestné občanství města a ceny města Zlína, ZMZ se schází podle potřeby nejpozději 1 x za 3 měsíce, zasedání ZMZ jsou ze zákona veřejná a řídí je primátor. ZMZ svým rozhodnutím může stanovit, které úkoly primátora plní náměstci primátora. Stanovení úkolů je realizováno delegováním kompetencí ve svěřených oblastech mezi náměstky. V těchto oblastech mohou náměstci primátora vykonávat funkci statutárního zástupce města Zlína. **Členové Zastupitelstva města Zlína [Příloha P I]**

Rada města Zlína (dále i RMZ) je výkonným orgánem statutárního města Zlína v oblasti samostatné působnosti a za její výkon odpovídá zastupitelstvo města Zlína. Tento orgán má 11 členů. Je tvořena primátorem, jeho místostarosty a dalšími členy RMZ. Je oprávněna vydávat nařízení města ve věcech přenesené působnosti, zabezpečuje hospodaření města podle schválení rozpočtu, podle potřeby zřizuje jak své iniciativní a poradní orgány komise a také kontroluje jejich činnost v oblasti samostatné působnosti. Dále RMZ schvaluje

organizační řád Magistrátu města Zlína, jmenuje a odvolává vedoucí odborů, schází se podle potřeby, zpravidla 2 x do měsíce a její jednání jsou ze zákona o obcích neveřejná.

Tab. 1 Členové Rady města Zlína

**Seznam členů Rady města Zlína
pro volební období 2002 - 2006**

Jméno:	Polit. přísl.	Funkce:
Mgr.Tomáš ÚLEHLA	ODS	primátor
Martin JANEČKA	ČSSD	1. náměstek
Svatava NOVÁČKOVÁ	ZHN	náměstkyně
Irena ONDROVÁ	ODS	náměstkyně
MUDr. Vladimír ŘIHÁK	ČSSD	náměstek
Mgr.Hynek STESKA	ODS	náměstek
Karel DVORSKÝ	ČSSD	člen RMZ
Ing.Miroslav HLADÍK	ODS	člen RMZ
Ing.arch. František PETR	ZHN	člen RMZ
Ing.Milan SOLDÁN	KDU- ČSL	člen RMZ
PhDr.Zdeněk SZPAK	ČSSD	člen RMZ

Primátor města Zlína zastupuje město navenek a koordinuje činnost v zásadních otázkách samosprávy. Ze své činnosti je odpovědný ZMZ. Jedná se o organizování vzájemných zahraničních styků, zajišťování společenské, politické a oficiální reprezentace města se zahraničními návštěvami. Primátor svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a schůze rady a ze své činnosti je odpovědný zastupitelstvu města, je volen a

odvoláván zastupitelstvem města. Za činnost magistrátu města je odpovědný primátor, kterýž je přímo nadřízený tajemníkovi. Ostatní práva, povinnosti a odpovědnost primátora jsou vymezeny zákonem o obcích a usneseními zastupitelstva a rady města.

Místostarostové zastupují primátora a zabezpečují konkrétní úkoly v samostatné působnosti. Spolu s primátorem podepisují právní předpisy obce, usnesení ZMZ a RMZ

Tajemník je odpovědný primátorovi za plnění svěřených úkolů v přenesené i samostatné působnosti. Řídí, koordinuje a kontroluje činnost jednotlivých odborů apod.

Na Magistrátu města Zlína jako na orgánu obce může žadatel získat potřebné informace v Městském informačním a turistickém středisku MMZ, a to buď osobně, písemně, telefonicky nebo e-mailem. Zde obdrží i formulář žádosti o informaci, včetně návodu jak o poskytnutí informace žádat. Požadované informace může občan získat i u příslušných jednotlivých odborů a oddělení Magistrátu města Zlína. Žádost, stížnost, návrh, podnět či jiné dožádání může občan podat prostřednictvím podatelny MMZ, v Městském informačním a turistickém středisku MMZ, u věcně příslušného odboru nebo oddělení MMZ. Rozhodnutí pak obdrží u odboru, který toto rozhodnutí vydal.

Organizační struktura Magistrátu města Zlína vypovídá o tom, že každý odbor jako organizační útvar je součástí Magistrátu města Zlína, který zřídila Rada města Zlína pro určený úsek činností. V jeho čele je vedoucí odboru jmenovaný a odvolávaný dle ustanovení zákona o obcích na návrh tajemníka usnesením Rady města Zlína.

Jedná se o tento rozsah odborů:

- Odbor kanceláře primátora
- Odbor stavební a územního plánování
- Odbor dopravy a silničního hospodářství
- Útvar hlavního architekta
- Odbor správy majetku

- Odbor životního prostředí a zemědělství
- Odbor sociálních věcí
- Odbor kultury
- Odbor kontroly a vnitřního auditu
- Odbor ekonomický
- Městská policie
- oddělení realizace investičních akcí
- oddělení personální a vzdělávání
- oddělení krizového řízení
- oddělení informačních systémů
- oddělení koncepcí
- oddělení cestovního ruchu, vnitřních a vnějších vztahů
- Odbor městské zeleně
- Odbor vnitřní správy
- Odbor školství, zdravotnictví, mládeže a tělovýchovy
- Odbor občanské – správní
- Odbor živnostenský
- Odbor právní
- Odbor realizace investičních akcí [12]

Organizační struktura Magistrátu města Zlína [Příloha P II]

1.1.4 Přírodní zdroje

Viz kapitola 1.1.6 Životní prostředí

1.1.5 Obyvatelstvo, osídlení, bydlení, sociální sféra

Osídlení

O Zlíně v 19. a na počátku 20. století hovoří prameny jako o městě s pravidelným půdorysem čtvercového náměstí se štítově orientovanými domy a třemi ulicemi

probíhajícími paralelně s osami náměstí. Na urbanistické jádro města navazovalo několik obytných shluků, Trávníky, Cigánov a další. Mimo pravidelnou zástavbu patřily k městu paseky s rozptýlenou formou osídlení, z nichž některé se postupem vývoje rozvinuly ve velké městské čtvrti. Měšťanské domy byly situovány na úzkých parcelách a nesly veškeré znaky pozdní středověké kolonizace. Hospodářské budovy navazovaly v podélné ose na obytný dům. Ke konci předminulého století začala sílit tendence změny ve stavebních materiálech k modernějším a trvanlivějším cihlám, keramické krytině a náročnějším truhlářským výrobkům. Vnitřní dispozice měšťanských domů na náměstí a v ulicích Zlína korespondovala původně s třídlínným půdorysem vesnických staveb v okolí, rozvíjela se však násobením komorových úložných prostor podle hospodářsko-provozních potřeb řemeslníků a kupců, kteří domy obývali.

Osobitost a explozivnost stavebního růstu města je zcela ojedinělým jevem a je spjata s opožděnou, ale o to výbornější průmyslovou revolucí, projevující se především obuvnickou výrobou. Už v jejich počátcích se nová hospodářská situace promítla do způsobu bydlení, kdy tradiční třídlínný dům sloužil k obytným účelům dvěma i více rodinám. Přes tuto bytovou tíseň nebylo snadné získat nájemníky do rodinných domků, které ve 30. letech začala stavět firma Baťa pro své zaměstnance ve stylu angloamerické stavební kultury, diametrálně odlišné od tehdejšího stavebního myšlení. Tyto rodinné domky zvané dvojdomky měly zvláštní vchod pro každou rodinu a zahrádkou ohraničenou živým plotem. Nové domky nazývané též baťovské, obklopily původní jádro města, do jeho města však nezasáhly. Proto v ulicích Dlouhá, Vodní, Sokolská, Na Cigánově a jinde zůstaly zbytky původní zástavby až do 60. let a v nepatrných zlomcích do dnešních dnů.[1]

[11]

Bydlení

Je mi známo, že ve Zlíně se na bytové politice podílí město s městskými byty spolu s družstvy a jinými subjekty. Největším nestátním subjektem, který se podílí na rozvoji bytů je stavební bytové družstvo Budovatel. V tomto družstvu mě byly sděleny pouze

informace, že výstavba bytů stagnuje. Ostatní otázky nebyly zodpovězeny, proto nemohu uvést celkový počet bytů ve Zlíně a jejich srovnání.

O majetek města v bytové otázce se stará bytové oddělení Magistrátu města Zlína. Oddělení shromažďuje příjem a evidenci žádostí o přidělení městských bytů, sestavuje pořadí žadatelů k řešení bydlení v nájemních bytech, bydlení v domech s pečovatelskou službou, bydlení pro mladé rodiny ve startovacích bytech a bydlení žadatelům z dětských domovů v domě Kamenná 3848.

V roce 2000 bylo zaevidováno celkem 144 oprávněných žádostí o městský byt a 34 žádostí o startovací byty. K 31. 12. 2000 evidovalo bytové oddělení 1513 nevyřízených aktuálních žádostí o městské byty, jejíž doba čekání přesahuje pět let a záleží na bodovém ohodnocení každého konkrétního žadatele.

Tak, jak mi bylo zodpovězeno na Odboru správy majetku MMZ mělo město Zlín ke dni 31.12.2004 celkem 3 365 bytů k dispozici.

Od roku 1991 do 31.12.2002 ubylo z obecního bytového fondu 1 006 bytů. 2 900 bytů hodlá město ponechat ve svém vlastnictví do budoucna. K 31.12.2004 bylo evidováno 2566 žádostí o pronájem obecního bytu. K 31.12.2002 město postavilo 367 nových bytů. Město má celkem 398 zvlášť upravené byty pro zdravotně postižené osoby. Do první kategorie se zařazují byty, v nichž jsou všechny obytné místnosti vytápěné ústředním topením a mají základní příslušenství. U dalších kategorií se snižuje náročnost na kulturu bydlení.

V letošním roce se dokončuje výstavba na Podlesí, do které se nastěhují noví nájemníci z lokalit dotčených navrhovaným komunikačním obchvatem, zejm. občané ze Zálešné.

Startovací byty jsou vyčleněny převážně v obou segmentových bytech, kde jsou převážně garsoniéry o ploše 35 metrů čtverečních. Tyto byty jsou určeny pro mladé manžele, jejichž součet nepřesáhne 60let nebo samostatný občan vychovávající nezletilé dítě, kteří nemají možnost bydlet. V současné době se připravuje zajímavý projekt pro děti z dětských domovů, které se již mohou osamostatnit „Dům pod křídly“ v území „Jižní svah Kostelec“.

Mezi další bydlení musím zařadit **Domy s pečovatelskou službou**. Jedná se o domy č.p. 4509 Družstevní , Okružní č.p. 4699, Středová 4786, Zálešná 4057 a Broučková 5352. Celkem v těchto domech je 398 bytových jednotek první kategorie. Bydlení je určeno pro občany, kteří potřebují, nebo v nejbližší době budou potřebovat, pečovatelskou službu. Avšak nejedná se o stálou pečovatelskou službu.

Obr. 2 Pohled na část statutárního města Zlín „Jižní svahy“

Níže uvádím následující závěry, které jsem zjistila z materiálu statutárního města Zlína prognózy demografického vývoje města Zlína :

Snížení počtu obyvatelstva bude znamenat snížení některých nákladů na infrastrukturu. Snížení počtu dětí mladších 15 let o 13,2 % bude mít za následek snížení nároku např. na pediatrickou péči. Vedle toho se sníží nátlak na základní školství, zvýší se však předpoklady kvalitnější výuky mladé generace. Snížení počtu obyvatelstva v produkčním věku 15 až 49 let bude znamenat nutnost kvantitativních změn v ekonomice. Bude to vytvářet tlak na zvýšení efektivity produkce ve všech odvětvích hospodářství, ale snížení nákladů na obsluhu obyvatelstva. [Příloha P XI] [Příloha P XII]

Hlavní věkové skupiny projdou následujícím vývojem:

Počet obyvatelstva ve věku 15 až 19 let se sníží z 5 306 na 3 196, což bude znamenat ohrožení rozvoje ekonomiky na území města, a bude-li záměr udržet její objem, stane se tak jen za cenu zvýšené dojížděky pracovníků z okolí města. Počet obyvatelstva ve věku nejvyšší produktivity 20 až 39 let klesne z 24 286 na 17 205 osob. Tento pokles je možno označit za nejvýznamnější a alarmující. Důsledky z toho plynoucí jsou zcela zřejmé jak pro objem produkce, tak eventuálně její skladbu. Počet obyvatelstva ve věku 40 až 49 let se zvýší z 12 061 na 13 579 a nebude mít negativní důsledky.

Dle mých získaných údajů počet obyvatelstva v předdůchodovém věku 50 až 59 let se sníží z 11 285 jedinců na 10 037, což svědčí o někdejší vyrovnaném populačním vývoji, kdy jedny generace nahrazovaly nastupující generace v poměrně plynulých procesech. Je to patrné právě z tohoto srovnání s pohybem počtu příslušníků generací obepínajících věk 15 - 19 let, ale také věk 20 až 39 let. Zvýšení počtu obyvatelstva v poprodukčním stáří 60 a více let ponese s sebou během poměrně krátké doby jedné generace zvýšení nákladů na sociální zabezpečení staršího a starého obyvatelstva v sociální oblasti, ale také v oblasti kultury a eventuálně rekreace, z prostředků města.

Jak jsem zjistila při konzultacích na Oboru sociálních věcí MMZ změny ve věkovém složení obyvatelstva budou provázeny i změnami v jeho rodinném stavu, v počtu rodin a domácností, zejména v počtu domácností jednotlivců. S tím budou spojeny problémy se složením např. bytového fondu a vůbec problémy s formami bydlení. Jeho skladba by měla odpovídat nově vznikající struktuře lidských kolektivit, jejich prognóza by měla být součástí sociální politiky města. Bylo by proto účelné znát, jak se bude vyvíjet jejich počet a struktura rodin a domácností v odpovídajícím horizontu let do roku 2020. Důležitou změnou bude i to, že podíl žen ve věku 60 a více let se zvýší z 59,0 % na 59,6 %. V roce 2000 připadalo na 100 obyvatel v produkčním věku celkem 53,0 obyvatel v mimoprodukčním věku. Z toho připadne na děti 22,0 obyvatel a na seniory 31,0 obyvatel. V roce 2015 se ekonomické a sociální zatížení zvýší na 57,1, přičemž na děti případně pouze 19,1 jedinců, ale na staré obyvatelstvo 38,0 jedinců. [2] [3]

V roce 2020 nutno počítat se zvýšením zatížení produkčního obyvatelstva na 68,7 při zatížení dětmi ve výši 22,9 a starými obyvateli 45,8 jedinců. Celkové zatížení se zvýší o 15,7 bodu, avšak jeho skladba se změní přímo radikálně: zátěží budou nikoli děti, ale především staří jedinci. K současnému stavu sociální péče ve městě Zlíně musím uvést, že

v každém vyspělém státě je sociální péče nezanedbatelnou částí v životě občanů. Nejinak je tomu v České republice a nejinak je tomu ve Zlíně. U nás mohou kromě státních organizací a zařízení, sociální služby poskytovat i nestátní subjekty.

Ve Zlíně se na sociální péči podílí vedle města i Zlínský kraj. Zlínský kraj obhospodařuje celkem 4 okresy, dále má ve své kompetenci ústavy sociální péče a služby sociální péče, zejména pečovatelskou péči. Kraj projevuje v současné době snahu nemít tyto služby v péči. Kraj také v žádném případě neposkytuje dávky sociální péče, které má v kompetenci statutární město Zlín. Sociální péče se poskytuje pouze občanům, kteří mají trvalý pobyt na území České republiky. Ve Zlíně není zařízení, které by bylo jen pro muže a nebo jen pro ženy. [3]

Domovy důchodců jsou určeny především pro staré občany, kteří dosáhli věku na přiznání starobního důchodu a kteří z hlediska zdravotního stavu potřebují komplexní péči, jež nemůže být zajištěna členy rodiny ani pečovatelskou službou nebo pro občany, kteří potřebují umístění z jiných vážných důvodů.

Státní domov důchodců Domov důchodců, Burešov 4884, Zlín

Nestátní domov důchodců -Dům pokojného stáří, Mostní 4058, Zlín. O tento domov se stará charitativní organizace NADĚJE Zlín, která má ve Zlíně na starosti více sociálních zařízení.

Dům s pečovatelskou službou provozuje sdružení církevních Adventistů s.d. Domovy.

Penziony pro důchodce jsou určeny pro seniory, kteří pobírají starobní důchod nejsou plně invalidní a nepotřebují komplexní péči. Do domovů tohoto typu se přijímají lidé jejichž zdravotní stav umožňuje vést poměrně samostatný život.

Státní zařízení - Penzion pro důchodce, Broučkova 2992, Zlín

Ústavy pro mentálně postiženou mládež jsou určeny pro děti a mládež ve věku od tří do 26 let, výjimečně déle. Do ústavů nejsou přijímány děti, kteří mají psychické poruchy a ohrožují okolí.

Státní zařízení - RADOST, Pod vodojemem 3651, Zlín

Nestátní zařízení - NADĚJE Zlín Azylový dům, Bří Sousedíků 349, Zlín. Jedná se o denní stacionář pro mentálně a tělesně postižené děti. Tento Azylový dům může umístit třicet dětí.

Ostatní zařízení sociální péče Poradny pro rodinu , manželství a mezilidské vztahy, jejímž zřizovatelem je Okresní úřad Zlín. Zabývá se osvětou, poradenskou a psychoterapeutickou činností, zaměřenou na prevenci zneužívání návykových látek. Poskytuje pomoc především dětem a mládeži. Pracuje zde skupina dobrovolníků.

Státní zařízení - Centrum prevence, U Náhonu 5208, Zlín. Centrum prevence je součástí **Pedagogicko – psychologické poradny, Louky 206, Zlín,** která pomáhá především dětem a mládeži, jak preventivně, tak přímo řeší problémy z oblasti návykových látek. Pracovníci střediska výchovné péče **DOMEK, Česká 4789, Zlín** řeší např. komunikační problémy v rodině, otázky dětí rozvádějících se rodičů, útoky ze školy, z domova, hraní na automatech, experimentování s drogou, šikanování a sebevražedné myšlenky. Zajišťují ambulantní péči a dokonce preventivní pobyt. Je zde deset lůžek a pobyt může být nejdéle dva měsíce. Poskytují informace pedagogům. Toto zařízení zřizuje diagnostický ústav v Brně.

Charitní domov pro matky s dětmi v tísní, Česká 4789, Zlín Zabezpečuje umístění rozvádějícím a osamoceným matkám s dětmi. O. S. DAIMONION – kontaktní centrum Haus, Gahurova 1563, Zlín

Linka SOS nabízí pomoc dětem, mládeži i dospělým při řešení životních problémů. Provoz linky je nepřetržitý. Na lince pracuje asi třicet dobrovolníků a jeden stálý zaměstnanec. Linka není bezplatná.

Mezi další zařízení patří Klub anonymních alkoholiků, Tyršova 1108, Zlín , Poradna pro odvykání kouření, Havlíčkovo nábřeží 600, Zlín , O. S. Unie Kompas, Hluboká

1343/27, Zlín , O.S. Salesiánský klub mládeže, Okružní 5298, Zlín , Centrum pro rodinu a sociální péči, Divadelní 6, Zlín , Poradna pro ženy, ochrana nenarozeného života, Tr. T. Bati 38, Zlín, Sdružení zdravotně postižených v ČR, tr. T. Bati 38, Zlín, Handicap – humanitární sdružení, Padělky 1367, Zlín , Svaz postižených civilizačními chorobami, Kúty 1949, Zlín, Svaz neslyšících a nedoslýchavých ČR, tr. T. Bati 38, Zlín , Šance – družstvo handicapovaných, tr. T. Bati 38, Zlín, , Česká unie neslyšících, Burešov 4886, Zlín, Sjedená organizace nevidomých a slabozrakých ČR, Burešov 4886, Zlín, Tyfloservis – ambulantní středisko pro sociální rehabilitaci, Burešov 4886, Zlín, Charita Zlín, Burešov 4886, Zlín, Český červený kříž, Potoky 3314, Zlín, Poradna pro děti a mládež, Sv. Čecha 516, Zlín , Argo – Společnost dobré vůle, tr. T. Bati 1276, Zlín, Společnost dialyzovaných a transplantovaných nemocných, jejich rodinných příslušníků a přátel dialýzy, Slezská 5258, Zlín, ADRA – občanské sdružení, Tyršova 1108, Zlín, Klub důchodců, Sv. Čecha 516, Zlín, IZAP – integrace zdravých a postižených, Lazy 3695, Zlín, Hvězda, o.s., Bří Sousedíků 1078, Zlín, Dětská zařízení - Dětské centrum, Burešov , Zlín, Dětský domov, Lazy 3689, Zlín, Středisko výchovné péče DOMEK a pedagogicko – psychologická poradna v Loukách Záchytná stanice [2]

Speciální školská zařízení viz kapitola školství

Zdravotnictví

Zdravotní síť vznikla historickým vývojem a je v podstatě naplněna ve všech odbornostech s dobrou dostupností občana. Ve Zlíně zdravotnickou síť tvoří ambulantní provoz privátních zařízení, kterých je kolem 213, v různých odbornostech. V lůžkových zařízeních dominuje státní Baťova a soukromá nemocnice ATLAS, a. s.. **Ve Zlíně je celkem zhruba 20 lékáren.** Pohotovostní služba byla kvůli zákoníku práce zrušena a ve Zlíně je možno navštívit lékárnu pouze do 21 hod. v supermarketu Carefour a do 22 hodin v obchodním domě INTERSPAR.

Lůžková zařízení - Baťova nemocnice, Havlíčkovo nábřeží 600, Zlín

Baťova nemocnice je jednou z největších nefakultních nemocnic v České republice, jejímž zřizovatelem je Okresní Úřad Zlín. Výstavba nemocnice byla zahájena v roce 1927. Skládá se z ústřední budovy pro operační sály, příjem nemocných, administrativu a specializovanými přízemními pavilóny. **Baťova nemocnice** neslouží jen obyvatelům města Zlína, ale celému okresu a mnohdy přesahuje rámec Zlínska nebo celého kraje. Gerontologické centrum též spadající pod Baťovu nemocnici je pracoviště jedinečné v rámci ČR, zajišťuje postgraduální studium odborného personálu kraje. Tohle pracoviště se zabývá péčí o staré lidi a léčením chorob souvisejících s vysokým věkem. Nejvyhlášenějším oddělením je oční, kde se uskutečňují nejmodernější chirurgické zákroky. Hospitalizovaní lidé jsou zde z celé České republiky. [2]

Další nemocnice ve SMZ dle mých informací je **ATLAS a.s., U Lomu, Zlín**,

Záchranná služba ve Zlíně zajišťuje výjezdy ze stanoviště na Váchově ulici, kde také sídlí. Ve dne jsou připraveni dvě výjezdové skupiny a v noci jedna. Připraveni jsou dva výjezdoví lékaři, jeden žurnální lékař, jeden pediatr a ve zkráceném časovém úvazku jeden stomatolog. Pracoviště bylo v posledních letech rekonstruováno.

Sociální služby jsou mimořádně významnou částí aktivit státu, samosprávy a nestátních subjektu. Řešení problému jednotlivců, rodin a skupin občanů ovlivňuje pozitivně sociální klima celé společnosti. Sociální služby nejsou významné proto, že je potřebuje mnoho lidí, ale proto, že bez jejich působení by se nikoliv nevýznamná část občanů nemohla podílet na všech stránkách života společnosti, bylo by tak znemožněno uplatnění jejich lidských a občanských práv a docházelo by k jejich sociálnímu vyloučení.

Asistenční služby mají podpůrný charakter a klientovi umožňují zachovat takovou kvalitu života, aby mohl žít v přirozeném prostředí. Patří sem následující služby: osobní asistence (komplex služeb), pečovatelská služba, stacionáře, chráněné dílny, respitní péče.

rezidenční služby (domovy pro seniory a občany s postižením, chráněné bydlení, penziony).

Další zařízení sociální péče je domov důchodců, dům s pečovatelskou službou či gerontologické centrum, objekty pro matky s dětmi v tísní a pro osamělé ženy v tísní.

Na základě mých získaných znalostí na Odboru sociálních věcí MMZ **Chráněné bydlení pro zdravotně a mentálně postižené** působí společně s organizacemi Nadějí a Hvězdou.

Dále mezi sociální péči patří organizace pro **péči o psychiatrické pacienty a Hospic a také poskytování jídel v jídelně Podhoří a telekontaktní péči,**

V příloze této bakalářské práce je přiložen Statut Sociálního fondu statutárního města Zlína a pravidla pro posuzování žádostí, poskytování a čerpání dotací. [Příloha P V]

Současné demografické situace města Zlína včetně charakteristik ekonomicky aktivních obyvatel či domácností a bydlení jsem se v mé práci dotkla jen v souvislosti se základní charakteristikou této oblasti a vycházela jsem přitom z podkladů SMZ. Z celkového počtu obyvatel města (v roce 1991) se 63 % přihlásilo k národnosti české, 35 % k moravské, 1 % k slovenské a 1 % k národnostem ostatním. K 9. 5.2000 bylo 48 % z obyvatel města mužů a 52 % žen. [2]

Dle mých zjištěných informací na Odboru správy majetku MMZ ke dni 29.4.2005 má SMZ a jeho městské části 79. 338 obyvatel. Dále jsem zjistila z vnitřních materiálů Magistrátu města Zlína, že přibližně čtvrtina obyvatel žije v lokalitě sídliště Jižní svahy se silně koncentrovanou panelovou zástavbou. Během dne dochází v podstatě k "vyliďnění" této lokality, neboť mezi 7.00 a 15.00 hod. zde zůstává méně než 1/3 občanů. Lokalita je problematická z hlediska kultury vjemů zde vyrůstajících dětí a mládeže i z hlediska nabídky možností volnočasových aktivit i kulturního vyžití obyvatel. [13]

Lidé žijící ve Zlíně stárnou. Samozřejmě tento trend nepostihuje jen Zlín, ale celou Českou republiku a zřejmě celé obyvatelstvo na Zemi.

Hustota obyvatelstva ve Zlíně k 31. 12. 1999 byla 665 obyv./km² Průměrná hustota v roce 1991 byla 689 obyv./km², zde je třeba zohlednit vyšší počet městských částí / Březnice a Karlovice/ také k vyššímu počtu obyvatel.

Přirozený pohyb obyvatelstva je výsledkem přirozeného rozmnožování a odumírání obyvatelstva. Za rok 1999 se ve Zlíně narodilo celkem 591 novorozenců a z toho jedno dítě se narodilo mrtvé. Znamená to, že na tisíc obyvatel se narodí 11,13 novorozenců. Jestliže vyselektujeme pouze ženy, které mohou mít fyziologicky děti, zjistíme počet dětí na tisíc žen, jež činí 28,04 novorozenců. O rok později se počty narozených zvyšují na 639 novorozenců. Z dlouhodobého průměru v ČR jsem zjistila, že na sto děvčat se rodí 106 chlapců. Rok 1999 se vymyká průměru, poněvadž na svět přišlo 304 děvčat a 286 chlapců. Z delšího časového hlediska odpovídá průměru. Zajímavými hodnotami jsou počty potratů

382, umělého přerušení 258. Druhou rozhodující složkou přirozeného pohybu obyvatelstva je úmrtnost. Zlínská úmrtnost na tisíc obyvatel činí 15,99 obyvatel. Vyspělostním ukazatelem jsou úmrtnosti dítěte do jednoho roku dítěte, ta se ve Zlíně pohybuje 6,8 na tisíc narozených kojenců. Celkem 3,4 novorozenců, tzn. 28 dní od narození na tisíc obyvatel. Mrtvých dětí se rodí 1,7 na tisíc obyvatel. Rozdíl mezi muži a ženy v umírání je nepatrný. Úmrtnost ve Zlíně je větší než porodnost, což znamená přirozený úbytek obyvatel. Za rok 1999 zemřelo o 259 lidí víc než se narodilo. [2]

Na oddělení evidence obyvatel MMZ jsem zjistila, **že ke dni 31.2.2004 se narodilo 689 lidí a zemřelo 809 lidí na území „Velkého Zlína“**. Dále jsem zjistila, **že ke dni 31.12.2004 na území města Zlína bylo uzavřeno celkem 400 sňatků a celkem bylo soudně rozvedeno 262 manželství**.

Migrace nebo-li stěhování obyvatelstva se váže na změnu trvalého bydliště. Ve Zlíně představuje hrubá migrace 1938 osob. Přistěhovalo se 873 lidí, z toho 859 z České republiky a čtrnáct ze zahraničí. Imigrovalo 450 žen a 423 mužů. Ze Zlína se vystěhovalo 1065 občanů, z toho do České republiky 1047 a do zahraničí osmnáct. Více emigrovali ženy v počtu 578 než 487 mužů. Největší pohyb prováděli osoby mezi dvaceti až 31 roky života. Z těchto údajů vyplývá, že se vystěhovalo o 192 osob více než přistěhovalo. Po sečtení přirozeného přírůstku a migračního salda jsem zjistila celkový úbytek v počtu 451 lidí. Zlíňané vyjíždějící za prací tvoří 17,2 procent, z ekonomicky aktivních obyvatel. [2]

1.1.6 Životní prostředí

V současné době snad již nikdo nepochybuje o tom, že člověk negativně ovlivňuje své životní prostředí a jednou z hlavních příčin tohoto jevu je špatná demografická situace lidstva. Lidská populace roste exponenciálně a stále více lidí se koncentruje do měst. Střízlivé statistiky odhadují, že v roce 2025 bude žít ve městech 2/3 světové populace, což bude více než 5 mld. lidí. Výrazný vliv člověka na životní prostředí se začal projevovat poměrně nedávno, před asi 300 lety (počátek vědecko-technické revoluce). Jednou z hlavních strategií, která by mohla být východiskem z neutěšené situace v hospodářské sféře, je tzv. trvale udržitelný rozvoj. Udržitelný rozvoj je podle Gro H. Brundtland (1987) takový, který uspokojuje potřeby současnosti bez ohrožování možností budoucích generací uspokojovat své vlastní potřeby. Je v podstatě procesem změn, ve kterém jsou

využívání zdrojů, orientace vývoje technologií a transformace institucí zaměřeny na harmonické zvyšování současného i budoucího potenciálu uspokojování lidských potřeb a aspirací. Tuto oblast řeší na základě příslušných zákonů správní orgán státní správy Odbor životního prostředí a zemědělství magistrátu města Zlína, který hájí právem chráněné zájmy občanů.

Vodní hospodářství Hlavním vodním tokem na území města Zlína je řeka Dřevnice, která odvádí vody ze severní části Vizovické vrchoviny a z jihozápadní části Hostýnsko-vsetínské hornatiny. Územím města Dřevnice protéká v délce asi 19 km od soutoku s Lutoninkou na východním okraji města po zaústění Rackové na západním okraji. Na tento hlavní recipient navazuje několik drobnějších toků. Do správy města Zlína spadají tyto potoky: Kudlovský potok (úsek od zaústění do řeky Dřevnice po most u Sběrných surovin), Slanický potok, "Olšovský potok", pravobřežní přítok Jaroslavického potoka (v zástavbě Jaroslavic), pravobřežní přítok Paseckého potoka (u pohostinství „U Singrů“), levobřežní přítok Paseckého potoka (od Valachova Žlebu).

Pitná voda

V roce 1997 bylo zásobeno v ČR z veřejných vodovodů 8 866 300 obyvatel, což je 86,0%. Podíl obyvatel zásobovaných z veřejných vodovodů v zemích Evropské unie je v průměru asi 86%. Přestože jsme této hodnoty dosáhli, je optimální úroveň pro ČR dosažení 95%. Teprve tato úroveň zajistí téměř pro všechny občany zpřístupnění nezávadné pitné vody z hlediska zdravotně nejzávažnějších kritérií. 1,44 mil.obyvatele ČR, což je zhruba 14%, je zásobováno pitnou vodou z individuálních studní. Většina z nich (95% - 98%) nemá uspokojivou jakost. Při hodnocení zdravotně významných ukazatelů v roce 1997 překračovalo limitní hodnoty dle ČSN 757111 „Pitná voda“ pouze 0,42% případů v ČR. Procento překročení v ČR je lepším průměrem ve státech EU. Město Zlín je zásobováno pitnou vodou ze dvou zdrojů: 1. Jímací území v Kvasicích s úpravnou vody v Tlumačově - zásobuje jižní a západní část města. 2. Slušovická vodní nádrž s úpravnou vody na Klečůvce - zásobuje severní a východní část Zlína. 3. Zhruba v úseku Díly - Lazy dochází ke kombinovaným dodávkám vody. [4]

Ovzduší

Nová legislativa (euronovela): ZÁKON č. 92/2004 Sb. ze dne 29. ledna 2004, kterým se mění zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů (zákon o ochraně ovzduší), ve znění zákona č. 521/2002 Sb.

Do konce roku 2005 proběhne zpracování **Územního programu snižování emisí a imisí znečišťujících látek do ovzduší, správní území - Zlín, Zlínský kraj**. Měření kvality ovzduší automatizovaným imisním monitoringem (AIM) probíhá od roku 2004 na třech stanicích. Zařízení je umístěno na bývalé hlavní svitovské bráně, na kině Květen v Malenovicích a na budově Centroprojektu. V červenci 2004 proběhla reorganizace v monitoringu ovzduší a hlavní měřicí stanicí se stala stanice Svit. Město Zlín poskytuje finanční dotaci na změnu způsobu vytápění rodinných domků ekologickými palivy. Dotace jsou poskytovány pouze občanům. Uzávěrka přijímaných žádostí bude 31.10.2005.

Stav ve městě. Existuje několik stanovišť, která jsou v kategorii kritických. Nejhorší stav ovzduší je v centru města především v okolí velkých křižovatek. Nejlepší stav čistoty ovzduší je na lokalitách Malenovice a Jižní Svahy z důvodu dobrých rozptylových podmínek. Aktivně je ochrana ovzduší ve městě řešena navyšováním jízdních pruhů na

křižovatkách. Z prostředků města byly také uvolněny dotace na změnu způsobu vytápění, a to náhradou kotle na tuhá paliva za plynové tepelné zdroje, případně elektrické vytápění. Částečně je ochrana ovzduší řešena v obecní vyhlášce č.5 "O udržování čistoty ve městě Zlíně", kde podle čl. 12 odst. 3 je zakázáno spalování jakéhokoliv odpadu na volném prostranství. [4]

Tab. 2 Měřicí stanice

Stanice č. I	radnice
Stanice č. II	druhý segment na Jižních svazích
Stanice č. III	hlavní brána Svit
Stanice č. IV	kino Květen v Malenovicích
Stanice č. V	budova Centroprojektu

Tab. 3 Hlavní zdroje znečištění ovzduší NO_x ve Zlíně

**V CENTRU
MĚSTA
(tr.T.Bati,
Štefánikova,
Vodní, Zarámí,
Osvoboditelů,
Dlouhá,
Sokolská)**

automobilová
doprava 75%
stacionární
zdroje 20%
dalekonosný
přenos 3,50%
pozadí 1,50%

**V OSTATNÍCH ČÁSTECH
VELKÉHO ZLÍNA (zprůměrováno)**

stacionární zdroje 58%
automobilová doprava 28%
dalekonosný přenos 12,50%
pozadí 1,50%

Zlín je zásobován **zemním plynem prostřednictvím vysokotlakých (VTL) plynovodů**, které jsou přiváděny z Otrokovic a jsou vedeny v severní části města. Na tato VTL plynovodní vedení navazují přes VTL/STL **redukční stanice středotlaké (STL) plynovody**, které zásobují celou městskou část města. V současné době probíhá plynifikace okrajových, místních částí zlínské aglomerace, čímž již došlo k výraznému snížení oxidu siřičitého v ovzduší. Hlavním distributorem zemního plynu ve Zlíně je Jihomoravská Plynárenská a.s. se sídlem na Vodní ulici.

VTL plynovody v území:

Pohořelice – Zlín	DN 300	Zlín – Lešná – Fryšták	DN 150
Kurovice – Otrokovice	DN 300	Zlín – Burešov – Beckov	DN 200
Otrokovice – Kurovice	DN 200	Beckov – Vizovice	DN 150
Otrokovice – Zlín	DN 200	Biskupice – Lípa	DN 200

NTL plynovody v těchto částech jsou většinou po stavebních úpravách. Rozvody jsou schopny zajistit veškeré běžné odběry. Na NTL síti nelze zřizovat uzlové odběry vyšší než 30 m³/h .

Tab. 4 Přehled regulačních stanic

Vysokotlaké regulační stanice		
Název RS	Stupeň regulace	Výkon
Pasecká	VTL/STL/NTL	7000/2
Mokrá	VTL/STL/NTL	5000/2
Jižní svahy vtl.	VTL/STL	5000/2
Burešov	VTL/STL	7000/2
Nemocnice	VTL/STL/STL/NTL	2200/3
Louky	VTL/STL	5004/2
ZPS Malenovice	VTL/STL	17000/2
Výtopna Malenovice	VTL/STL	5000/2
území bývalého Svitu	VTL/STL	3000/2
Moravské teplárny, a.s.	VTL/STL	15000/2
Otrokovice - Kvítkovice	VTL-STL/NTL	3000/2

Přehled území, kde není **rozvod centrálního zásobování teplem (CZT)**: Malenovice s výjimkou sídliště, Louky, Prštné – historická zástavba, Podhoří, Letná, Zálešná,

Podvesná, Lesní čtvrť, Mladcová, Mokrá, Příluky(pouze plynofikována jižní část) a další okrajové části, které jsou plynofikované (Vršava, Zlínské Paseky...)

Dodávky elektrického proudu zajišťuje E.on (dříve Jihomoravská energetika, a.s.,) se sídlem v Otrokovicích. Území města Zlína je zásobováno elektrickou energií z rozvodny TS 110/22 kV v Mladcové. Rozvody ve městě jsou provedeny v kabelovém provedení (střed města, městská část) a venkovním provedení (okrajové a příměstské části města). Tato soustava plně pokrývá potřebu města pro bytovou sféru, občanskou vybavenost, komerční sféru i průmysl. Všechny okrajové části města jsou zásobovány el. energií v zásadě z venkovních vedení VN 22 kV, na které navazují přípojky pro jednotlivé transformační stanice. Celkově lze konstatovat, že rozvod VVN i VN na řešeném území je z technického hlediska ve vyhovujícím stavu a v současné době nevyžaduje žádná mimořádná opatření.

V současné době je město Zlín zásobováno teplem jak centrálním (nad 60% obyvatel), tak individuálním způsobem (méně než 40% obyvatel, zejména v okrajových částech města). Centrální způsob vytápění je zastoupen třemi významnými výrobci a distributory tepla. Největší energetický komplex ve městě představují Moravské teplárny a.s. Zlín (dříve Teplárna Svit,a.s.), jejichž 100% akcionářem je společnost Cinergy Global Resources. Od této společnosti odebírají 35% vyrobeného tepla obyvatelé, 55% průmysl a 10% tvoří ostatní odběry. Velmi významným centrálním zdrojem je akciová společnost Teplo Zlín, která je také sekundárním distributorem tepla vyrobeného Moravskými teplárnami a.s. Zlín. Centrální způsob vytápění je preferován, protože moderní technologie výroby tepla ve fluidním kotli, kde vlivem přídavku aditiva (vápence) a nízké teploty spalování dochází k minimalizaci emisí Zlín se může pochlubit také několika případy vytápění rodinných domů pomocí tepelného čerpadla nebo solárními kolektory.

Město Zlín má schválenou koncepci hospodaření s komunálními odpady (KO), která byla zpracována ve spolupráci Odboru životního prostředí a zemědělství Úřadu města Zlína s Technickými službami Zlín, s.r.o. a odbornou firmou Regionální centrum EIA s.r.o., Ostrava. Tato koncepce popisuje možný vývoj hospodaření s komunálními odpady ve městě. Od 1.1.1998 udělilo město Zlín souhlas k nakládání s komunálním odpadem

Technickým službám Zlín, s.r.o. Tyto zajišťují sběr, svoz a ukládání komunálních odpadů na řízené skládce, třídění odpadů, provoz sběrných dvorů a likvidaci černých skládek.

Separace odpadů je velmi důležitá věc, která umožňuje roztříděný odpad recyklovat. Recyklace, neboli znovu využití odpadového materiálu má velký význam z hlediska úspor surovinové základny. Sebraný využitelný odpad je dotříděn na třídící lince v areálu Technických služeb Zlín, s.r.o. Tato linka byla uvedena do provozu v roce 1995. V roce 1999 zde bylo dotříděno celkem 1498,8 tun odpadu. Jednalo se o 157,6 tun plastů, 220,2 tun skla a 1121 tun papíru. Tyto komodity byly dále předány k dalšímu zpracování a využití. Mimo výše uvedené množství bylo na lince dotříděno 258 tun směsného komunálního odpadu z velkoobjemových kontejnerů.

Sběrné nádoby na separovaný odpad: V současné době slouží ke sběru separovaného odpadu celkem 94 sad sběrných nádob rozmístěných především u nájemních domů s více obyvateli.

Ke sběru velkoobjemového odpadu sloužilo v roce 1999 cca 40 pevných stanovišť velkoobjemových kontejnerů. Tento systém je od poloviny roku 1999 postupně nahrazován sběrnými dvory. Tímto systémem svezly Technické služby Zlín, s.r.o. od občanů v roce 1999 celkem 9 907,8 tun neskladného domovního odpadu.

Nebezpečné odpady byly od občanů shromažďovány ve sběrných dvorech. Za rok 1999 se jednalo především o plechové obaly od barev, staré televizory, ledničky, znečištěné plastové obaly a olovené akumulátory. Mimo součástí sběrného dvoru je sklad nebezpečných odpadů vybavený atestovanými nádobami (UN kód) pro jednotlivé druhy odpadů. V současné době jsou v provozu tři sběrné dvory. Odpad mohou ve sběrném dvoru odkládat jak soukromé osoby, tak drobní živnostníci a menší firmy. Pro soukromé osoby z města svoz a zneškodnění neskladného domovního odpadu a stavebního materiálu probíhá pomocí **velkoobjemových kontejnerů (VOK)** z celkem 17 pevných stanovišť.

[4]

Městská zeleň a lesy. V průběhu roku 1992 probíhalo navrácení lesního majetku, který patřil Zlínu do roku 1949. V této souvislosti získal Zlín cca 767 ha nejen na svém

katastrálním území, Želechovicích, Malenovicích, Jaroslavicích, Ostratě, Lužkovicích a dalším územím.

Prvotním úkolem oddělení městské zeleně (OMZ) Úřadu města Zlína bylo zmonitorovat stav lesa a zahájit řádné hospodaření. Ve Zlíně a Malenovicích hospodaří OMZ ve vlastní režii, v jiných katastrálních územích správu zajišťuje Lesní společnost v Bystřici pod Hostýnem. Asi nejznámějším lesním komplexem pro veřejnost je "Tlustá hora" tyčící se spolu s vysílačem nad Zlínem. Na výměře cca 315ha probíhá tzv. šetrné hospodaření, jehož prioritou jsou probírky ze zdravotních a výchovných důvodů. Pochopitelně zde probíhá i myšná těžba v souladu s lesním hospodářským plánem.

Významným společným projektem **Odboru městské zeleně a Odboru životního prostředí a zemědělství ÚmZ** byl také v roce 1998 a 1999 proces deruderalizace zanedbaných ploch v obytných částech města pravidelným kosením.

Plocha **budoucího Centrálního parku byla vymezena** novým Územním plánem města Zlína v roce 1998 a v současné době se tato stavba postupně realizuje na základě vydaných rozhodnutí Stavebního úřadu MMZ.

Od 1.1.2003 přešlo oddělení ochrany přírody MMZ pod odbor životního prostředí a zemědělství MMZ, který hájí právem chráněné zájmy občanů v tomto úseku.

Územního systému ekologické stability – Ochrana přírody je takový vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, který udržuje přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní (lokální), regionální a nadregionální územní systém ekologické stability

Územní systém ekologické stability je závaznou částí územního plánu (může jej měnit jen orgán, který tento dokument schválil, v tomto případě zastupitelstvo města Zlína), systém tvoří přírodní síť přirozeně pronikající do zastavěného území. Právě řeka Dřevnice tvoří základní přírodní osu města. Její břehové porosty jsou vymezeny jako interakční prvky. Jako biokoridory s jednotlivými biocentry byly vymezeny přítoky Dřevnice (Hledínovský potok, Chlumský potok, Prštenský potok - Slanica, Pasecký potok, Fryštácký potok, Hraniční potok, Jaroslavický potok). Tyto příčné "vlhké" větve doplňuje

větev lokálního ÚSES procházející přes městské sady (Sad osvobození, Sad Komenského, nám. TGM), Cigánov na Jižní svahy (nově zakládaný park) a dále na lesní porosty na Vršavě. [4]

Významným krajinným prvkem je ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotná část krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. VKP jsou ze zákona 114/92 Sb. lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy, nebo jiné části krajiny, které zaregistruje podle § 6 tohoto zákona orgán ochrany přírody.: Baba a, Baba b, Doubravy – Jezera, Příluk - Hradiska – stráň, Údolní nádrž Fryšták, Zlín - nábřeží - levobřežní i pravobřežní nábřeží řeky Dřevnice v trase od "Čepkovského mostu" k poslednímu jezu na "Městských Nivách". Jedná se o zatravněné koryto vodoteče s nábřežním stromořadím.

Na území Zlína jsou tyto **přírodní památky**: Na Želechovických pasekách - významná lokalita s výskytem jaterníku trojlaločnatého – podléšky. Pod Drdolem - bohatý výskyt silně ohrožených druhů z čeledi vstavačovitých - vstavač bledý.

V katastrálním území Zlína se nachází 7 **minerálních pramenů**, které jsou chráněny jako Přírodní památka (PP). Po provedení odběrů vzorků minerálních vod a jejich analýze byly všechny prameny zařazeny do kategorie "Přírodní léčivé vody a přírodní minerální vody stolní".

Území města Zlína je na **nerostné suroviny** chudé. V řešeném území představují cihlářské suroviny nejvýznamnější nerostné suroviny. V současné době probíhá těžba v lokalitě Malenovice. V těženém ložisku jsou hlavními surovinami vápnité jílovce vsetínských vrstev eocenního stáří . Spolu s nimi se těží i zvětraliny jílovců a svahové hlíny. Materiál se zpracovává na plné a děrované cihly.

Ložisko Malenovice má omezený dobývací prostor. Hliniště i cihelna se dnes nacházejí prakticky v městské zástavbě. [4]

Vegetace (rostlinstvo) na určitém území je nejen výsledkem rozmanitých podmínek, příčin a vlivů působících v současnosti, ale také výsledkem jejího historického vývoje. Květena každého daného území představuje vývojový stupeň, který se vytvořil za určitých ekologicko - geografických podmínek z druhů nejlépe přizpůsobených těmto podmínkám.

Z těchto důvodů je květena rozdělena takto: Kriticky ohrožené (ko) Silně ohrožené (so) Ohrožené (o) , Vyhynulé (v) , Nezvěstné (n) Taxony vyžadující pozornost (vp).

Vědecký zájem **o živočichy** z území našeho okresu spadá již do konce 19. a začátku 20. století. V této době se již objevují první zoologické práce všestranného přírodovědce Josefa Klvaňi. První rozsáhlé zoologické sbírky shromáždil hrabě František Seilern na zámku Lešná. Jeho syn Josef Seilern pak podstatně sbírky rozšířil. Již někdy kolem roku 1900 vzniklo na Lešné jejich soukromé přírodovědné muzeum. Josef Seilern získával materiál na svých četných výpravách. Podnikl cestu do Japonska, na Špicberky, na Dálný východ i cestu kolem světa. Získal si uznání ve vědeckém světě jako ornitolog a specializoval se na systematický sběr palearktických ptáků a jejich vajec.

Řádně vedené zoologické sbírky jsou pro faunistické studie velmi důležitým zdrojem informací. Tak vzniká na konci 30. let samostatné biologické oddělení Baťova studijního ústavu. V roce 1953 pak bylo zřízeno Krajské muzeum v Gottwaldově, v němž se soustředily dochované sbírky Studijního ústavu i Seilernova muzea. Název muzea se během let několikrát měnil, podstatné ale je, že jeho činnost průběžně pokračuje.

Zlínský okres leží na hranici teplomilné fauny Dolnomoravského respektive Hornomoravského úvalu a podhorské fauny beskydských a karpatských předhoří. Méně příznivé klimatické podmínky a hlavně pak intenzivní zemědělská výroba omezují výskyt obyvatelů xerothermních stanovišť.

Pro některé druhy rozšířené v západní Evropě probíhá územím Zlínského okresu nebo o něco dále na východ východní hranice jejich hlavního rozšíření a další jejich výskyt v karpatských pohořích je již vzácný. Jako příklad těchto živočichů je možno uvést plže skalnici kýlnatou páskovku keřovou a vrásněnku okrouhlou. [4]

Útulek pro opuštěná a toulavá zvířata Pro oblast Zlína a jeho příměstských částí byl zřízen Útulek pro zvířata v nouzi, Zlín – Vršava. Předmětné zařízení slouží pro zaběhnuté, toulavé a odebrané psy , kočky a také jako dočasné útočiště pro poraněné ptáky. Vzhledem k omezené kapacitě (80 psů a 40 koček) slouží útulek k umístění především zatoulaných a nalezených psů pro město Zlín. [4]

1.1.7 Kultura a památky - viz kapitola 1.1.8

Obr. 3 Městské divadlo

1.1.8 Infrastruktura, občanské vybavení, technické vybavení, doprava V rámci bytové výstavby v minulé době bylo budováno základní občanské vybavení – jesle, školky, základní školy, nákupní střediska, služby, takže kapacita těchto zařízení byla v místech většího soustředění obyvatel – sídlištích – dostatečná. Vzhledem k poklesu populační vlny byla některá zařízení přeměněna na jinou funkci. V poslední době s rozvojem soukromého podnikání jsou v rámci současného platného územního plánu města Zlína zajišťovány plochy především pro občanskou vybavenost – školství, kulturu, sociální péči a zdravotnictví, ostatní zařízení jsou převážně zřizovány na základě podnikatelských záměrů. Jedná se především o navrhovanou zástavbu funkčního typu staveb: pro zařízení armády, hasičů a policie, pro zařízení církevní a kulturní, pro zařízení maloobchodu, ubytování, stravování. Velkým hitem poslední doby v cestovním ruchu v našem městě se staly supermarkety. Po otevření supermarketu OBI a TERNÉ, následovalo nákupní centrum Malenovice – CARREFOUR a BAUMAX, dále pak Kaufland, Interspar, Delvita, Albert, Lidl, Penny. Tyto nákupní centra lákají především zájemce nejen z okolí (Vsetín, Hradiště atd.), ale i ze Slovenské republiky, kteří sem stále častěji jezdí na nákupy. Dalšími stavbami jsou zařízení sociální péče, pro školská zařízení, pro veřejnou správu, pro zařízení zdravotnické, pro občanské vybavení, ve kterých jsou přípustné i plochy výrobních aktivit bez

negativních dopadů na životní prostředí, přičemž podíl občanského vybavení neklesne pod 50 % plochy. [7]

V souvislosti **se školstvím** v současné době dochází k poklesu přirozeného přírůstku obyvatel a snižování skupiny předproduktivního obyvatelstva. Do budoucna ve Zlíně je třeba zajistit vzdělanou pracovní sílu, nelze tedy předpokládat v období 10 let podstatné snížení kapacit středního školství ve městě. Nový územní plán města Zlína řeší i novou výstavbu školského zařízení v prostoru Jižních svahů a v prostoru centrální zóny uvažuje o gymnáziu.

Na území města Zlína se nacházejí střední školy, střední odborné učiliště, odborné učiliště, gymnázia, speciální školské zařízení.

Od 1.1.2001 začala fungovat nová univerzita, která nese jméno nejslavnějšího zlínského rodáka - Tomáše Bati. Statutární město Zlín dokazuje, že nechce být jen podnikatelským centrem, ale po právu i centrem vzdělanostním. V oblasti školství Zlín se beze zbytku realizuje Baťův odkaz. Základní myšlenkou je kvalifikovaná pracovní síla, která dávala Zlínu neobyčejnou dynamičnost již na počátku dvacátého století. Zlín má dobudován systém základního, odborného, středního a vysokého školství. Vznikem univerzity ve Zlíně se tedy uzavřel kruh, ve kterém je člověk vzděláván. [7]

Při konzultacích na **Univerzitě Tomáše Bati se sídlem na ulici Mostní** jsem zjistila následující informace: Technologická fakulta, nám. T. G. Masaryka (bakalářské , magisterské a doktorandské studium), Fakulta managementu a ekonomiky (bakalářské, magisterské, kombinované bakalářské studium), Kombinovaný studijní program – *presenční* na Fakultě technologické studentů (bakalářské a magisterské studium). Celkem studentů akademického roku 2004–2005 7 210

Své nezastupitelné místo **v kultuře** města má Zlínské městské divadlo - kamenné divadlo, které patří k největším v republice a provozuje tři scény – Divadélko v klubu, Studio Z a Malá scéna na Štefánikově ulici. Hlavní sál má kapacitu 700 diváků. V repertoáru zlínského činoherního souboru figurují díla klasická a současná. Jednou z nejvýznamnějších akcí, která na půdě divadla a jeho přilehlých scén probíhá každé dva roky, je setkání českých a slovenských divadel „Setkání – Stretnutie“. Akce se pravidelně

uskutečňuje od roku 1991. V sudých letech se zase setkávají česká regionální divadla. Kvalitu zlínského divadla a jeho hereckého souboru podtrhuje skutečnost, že herečka Helena Čermáková získala v březnu 2000 cenu Thálie 99. Za dobu své existence se stalo společensky respektovanou a uznávanou profesionální kulturní institucí města. [7] . [15]

V bývalém Baťově památníku - V Domě umění působí Filharmonie B. Martinů a Státní galerie, jejíž část je instalovaná i v prostorách zlínského zámku. Filharmonie Bohuslava Martinů – sídlí v Domě umění. Orchestr pořádá výchovné koncerty pro mládež, organizuje významné mezinárodní akce jako je Talentinum (mezinárodní festival mladých koncertních umělců), Mezinárodní dirigentské kursy a Zlínské hudební jaro.

V kultuře Zlína má místo také **Malenovický hrad**, kde je možno si prohlédnout celou řadu zajímavých sbírek z depozitáře Muzea jihovýchodní Moravy, dále se jedná o barokní poutní chrám Narození Panny Marie s klášterem v městské části Zlína – Štípa (z druhé poloviny 18. Století).

V obci Štípa (součástí města Zlína) stojí na větrném kopci starý **funkční větrný mlýn** holandského typu s kompletním strojním vybavením z r.1850.

Další historická památka je **Zlínský zámek**, původně – tvrz, byl renesančně přestavěn ve druhé pol. 15.stol. na pohodlný rozsáhlý zámek, skládající se z čtyřkřídlé dvoupatrové stavby s renesančním jádrem, později dále upravován. V současnosti se rozkládá ve čtyřech sálech zámku expozice věnovaná nejpoblárnější české cestovatelské dvojici , H+Z (Hanzelka a Zikmund), dále se v zámku nachází „Pamětní síň Františka Barotoše“ (moravský národopisec, jazykovědec a pedagog). Zámek patří mezi chráněné památky města, je obklopen parkem , který je rovněž chráněnou památkou. Na náměstí Míru jsou umístěny dvě plastiky z 18 stol., socha sv.Donáta a sv.Floriána. [7] [14]

Výstavbou nejproslulejší 21. správní budovy Baťových závodů v r.1938 – zlínského mrakodrapu byla dovršena stavební přeměna města Zlína na moderní průmyslové město. **Mrakodrap** byl jednou z prvních výškových staveb v Evropě a po zásluze získal společně s celým průmyslovým areálem bývalých Baťových závodů také ocenění Stavba století. V současné době je tato budova spojována se sídlem Zlínského kraje, kde sídlí. [15]

Historických památek nenajdeme v našem městě mnoho, protože město je poměrně mladé, ale i těch pár stojí za povšimnutí a návštěvu turistů. Samotné město ale láká svým kouzlem a unikátním architektonickým zjevem.

Velmi významnou úlohu cestovního ruchu a rekreace hraje především **Zoopark a Zámek Lešná**. Zoo je otevřeno celoročně a po celý rok zde probíhají kulturní programy např. Den Země, Dětský den, Světový den zvířat atd. Každoročně zde projde branami tisíce turistů. Zámecká instalace dokumentuje vysokou úroveň bydlení na šlechtickém sídle konce 19stol. V zámeckém parku, který se stal nejvýznamnějším dendrologickým celkem zlínského regionu a již dnes v podstatě plní funkci arboreta, je umístěna zoologická zahrada. Zoologická zahrada je otevřena celoročně a neustále se v ní rozšiřuje počet druhů chovaných zvířat. Zoologická zahrada a celý park prochází zejména v posledních letech velkými změnami – přirůstají nové pavilony s novými zvířaty např. pavilon žiraf, pavilon goril, slonů, lvů atd.. S dalších služeb pro veřejnost můžeme jmenovat např.: otevření hlavního vstupu do zoo, vybudování nové expozice lenochodů v zámku, vybudování nové expozice pro papoušky, rekonstrukce expozice lachtanů, přestavba dětského koutku. Zahrada se neustále dosazuje novými rostlinami a keři, vznikají nová jezírka, rybníčky, odpočinkové zákoutí atd. Tyto změny k lepšímu láká stále více turistů k návštěvě celého areálu a samozřejmě to zvyšuje význam celého zlínského kraje. K tomuto je ale potřeba úsilí např. k vyhledávání sponzorů, k propagaci zoo atd.

V areálu Zoologické zahrady Lešná se nachází překrásný novorenesanční zámek s mnoha expozicemi. Rozloha ZOO Lešná má 42 hektarů plných zeleně a lesů je zde možno zhlédnout asi 200 druhů zvířat. V poslední době byla řada pavilonů nově stavebně upravena, např. Tyrlův Dům nebo byly zrealizovány nové objekty např. hudební pavilon v městské části Štípa Statutárního města Zlína.

Město Zlín má apaticně dostačující **církevní zařízení**, pro církevní obřady slouží **kostel sv. Filipa a Jakuba ve Zlíně** a **kostel sv. Mikuláše v Malenovicích** - cirkve římskokatolické, evangelický kostel ve Zlíně na Štefánikově ulici. V území Jižních svahů u křižovatky ul. Okružní a Středová se nachází **církevní společensko kulturní centrum společně s novým kostelem římskokatolické církve**. [7] [14]

Knihovna Františka Bartoše ve Zlíně má kapacitu sálu pro 250 návštěvníků.

Filmová představení se odehrávají přímo v centru Zlína – **ve Velkém kině**, které stojí již od třicátých let, svého času byl sál s kapacitou 1010 míst největší nejen v ČR, ale i celé Evropě. Každoročně se zde odehrává Mezinárodní festival filmů pro děti a mládež.

Další kulturním objektem je **zámek Zlín – Klečůvka**, ve kterém se nachází Státní okresní archiv. Památkový potenciál je zdůrazněn městskou památkovou zónou na nejkvalitnější části města, budované v úzkém kontaktu na Baťovu továrnu – městská čtvrť Podvesná, Zálešná, Díly, Letná, Lesní čtvrť a centrum města až po katastrální území Prštné.[7] [14]

Do povědomí znalců výtvarného umění i široké veřejnosti vstoupil Zlín v r.1996 obnovením organizace Baťových Zlínských salonů pod názvem **Nový Zlínský salon, který probíhá jako trienále**. Nad jeho prvním ročníkem převzal záštitu bývalý prezident České republiky Václav Havel, který přehlídku moderního umění sám zahájil. Pořádá se také obdoba této akce pro mladé, nadějně umělce s názvem Zlínský salon mladých.

Sport : Statutární město Zlín pořádá řadu prestižních sportovních akcí, **turnaj evropské hokejové tour dále Barum rallye, která je** jednou z nejznámějších marketingových akcí ve Zlíně. Od roku 2002 má nejvyšší hodnocení, což bude do Zlína lákat nebývalé množství motoristických fanoušků. Mimo ně samozřejmě samotné týmy a jejich realizační zázemí. Svým rozsahem se Barum rallye stává pro celý region nejvýznamnější událostí. Přináší sebou také značný ekonomický přínos ve vztahu k navazujícím službám (hotely, restaurace, pohonné hmoty, parkování, kempování atd).

Zlín navazuje na tradici dlouholetého **silného sportovního zázemí**, na jehož území se nacházejí sportovní hřiště u základních škol a sportovní areály např. sportovní areál v Janušíckém údolí „na Vršavě“, kde se nachází tři fotbalové hřiště a tenisový areál včetně tenisových kurtů a tenisové haly, sportovní areál sportovních hřišť u 10 základní školy. (poznámka : v současné době se projednává povolovací řízení na výstavbu 2. tenisové haly u Stavebního úřadu Magistrátu města Zlína). V areálu „Vršava“ začínal s bílým sportem daviscupový a olympijský reprezentant Jiří Novák. Se Zlínem je spojena

řada dalších olympijských reprezentantů či medailistů z významných světových a evropských soutěží. Mezi nejznámější hvězdy patří Emil Zátopek, desetibojařský světový rekordman Tomáš Dvořák, hokejisté Jiří Králík a Roman Hamrlík nebo olympijský

reprezentant v plavání Daniel Málek. Sportovní areály s veřejnými hřišti se nacházejí dále na Sokolské ulici u Sokolovny a na ulici Hradské za budovou Centroprojektu.

Příznivci **golfu** mohou navštívit areál Hotelu Lázně Kostelec, kde díky „golf Simulátoru a Indoor golfu“ mohou hrát po celý rok. Velký golfový areál, který se nachází kolem hotelu směrem k Vršavě a ještě se bude rozšiřovat je velkým lákadlem pro tyto příznivce sportu. Krásná okolní příroda je ideální k turistice a jízdě na horských kolech. Tento areál umožňuje celoroční lázeňský a rekreační provoz. Nachází se zde kromě golfového hřiště také vyhřívaný bazén, tenisový kurt a sauna. Kostelec proslul v minulosti jako lázeňské město a to sirnatými prameny. Pod hotelem se nachází stará lázeňská budova, kde i dnes probíhají léčebné procedury.

Městské lázně nabízejí 25 a 50 metrový bazén, jejichž nabídka je doplněna v letním období o venkovní **koupaliště**. Na území Zlína se nacházejí **veřejná koupaliště** pod malenovickým hradem „**Riviéra**“, dále je to koupaliště **ve Zlíně – Loukách** pod chovnými rybníky a po provedené „rekonstrukci“ se nachází veřejné koupaliště „Zelené“ v Bartošově. V zimním období je využíván **Zimní stadion Ludka Čajky** nebo **lyžařský areál s umělým povrchem** nacházející se jen několik stovek metrů od centra města pod Tlustou horou. Na území statutárního města Zlína v současné době je v provozu střelnice „U Čepkovského mostu“ (poznámka: střelnice na Vršavě bude využita k jiným účelům).

Nové kynologické cvičiště je uvažováno ve Zlíně – Mladcové „pod hřbitovem“ (poznámka: kynologické cvičiště za uhelnými sklady – Příluky“ bude využito ke komerčním účelům). [7]

Oblast podpory a rozvoje cestovního ruchu. Tady bych uvedla hlavní body podpory a rozvoje tak, jak vyplývají z podkladů informačního střediska Magistrátu města Zlína:

- vytvořit přesvědčivou prezentaci města s jasně srozumitelnou vizí, zajistit stabilní a respektovanou pozici v konkurenci ostatních turistických destinací, podporovat a iniciovat propagaci města jako celku vlastní ediční činností, podporovat propagaci kulturních, sportovních a společenských aktivit vlastní ediční činností, cíleně podporovat kulturní akce, které mohou být cílem turistiky, koordinovat jejich pořádání a propagaci, dále rozvíjet jednotnou mediální strategii města Zlína

(Corporate identity), účastnit se zejména zahraničních veletrhů ve spolupráci měst a obcí regionu (Uherské Hradiště, Uherský Brod, Kyjov, Hodonín, Trenčín a Púchov) postupně zlepšit úroveň komunikace mezi krajským městem Zlínem a krajským úřadem při koncepční spolupráci u prezentací města a jeho regionu na odborných veletrzích a výstavách, zajistit orientační mapový systém na území města Zlína, spolupracovat a dále rozvíjet vazby s Univerzitou Tomáše Bati – analýzy, návrhy produktů, kongresová turistika, ovlivňovat kvalitu managementu v cestovním ruchu a to účastí ve správních radách a grémiích, sdružení a dalších subjektů cestovního ruchu s účastí města, využít zkušeností a inspirace vyplývajících ze spolupráce s partnerskými městy Zlína; usilovat o koordinaci akcí s partnerskými městy i příležitostí propagace Zlína v příslušných zemích a regionech. [14]

- **Mezi nejvýznamnější komerční obchodní centra** od 800 m² prodejní plochy podél komunikace I/49 patří dle mých informací tato: v k.ú. Prštíně „Interspar“, v k.ú. Louky „OBI“ a „Terno“, v k.ú. Malenovice „Carrefour“ a „Baumax“, „Asko“, „Makro“, v k.ú. Zlín „Albert“ (u hotelu Sole), ulice Okružní – I. Segment „Albert“, pod II. Segmentem – „Delvita“, obchodní centrum u komunikace Zlín – Holešov – území Januštice, Zlín „Kaufland“. Dále se na území Zlína – „Čepkov“ realizuje další stavba supermarketu – „Kaufland“. Mimo velkokapacitní obchodní centra má město Zlín síť maloobchodních zařízení, která doplňuje výše uvedená obchodní centra. [14]

Vodní hospodářství – zásobování vodou

Město Zlín a jeho nejbližší okolí je zásobováno pitnou vodou ze skupinového vodovodu (SV) Zlín, který je v současnosti zdrojově zabezpečen z jímacích území (JÚ).

JÚ Tlumačov (prameniště Tlumačovský les a šterkoviště Kvasice) - JÚ Tlumačov má vyhlášená **pásma hygienické ochrany 1. stupně, 2. stupně vnitřní a vnější**.

Vodárenská nádrž Slušovice II. - Surová voda odebíraná z nádrže je upravována v úpravně vody Klečůvka, která je v provozu od roku 1976. Kapacita úpravní je 250 l/s (je možné krátkodobé přetížení až na 300 l/s). Stav je vyhovující, výhledově je možno

uvažovat s její intenzifikací, která by spočívala v její stavební úpravě – možnost rozšíření kapacity na 380 l/s. **Vodárenská nádrž** má vyhlášená pásma hygienické ochrany 1. Stupně, 2. Stupně vnitřní a vnější.

Surová voda odebíraná z **vodárenské nádrže Fryšták** byla upravována v úpravně vody Kostelec, která je uvedena do klidu /funguje pouze jako čerpací stanice). Kapacita úpravny činila 75l/s. Stav úpravny byl velmi špatný a uvedení úpravny mimo provoz bylo rovněž dáno kvalitou vody v nádrži. Vodárenská nádrž má vyhlášená **pásma hygienické ochrany 1. Stupně a 2. Stupně vnitřní a vnější.**

JÚ Otrokovice – Kaplička. Podzemní voda je jímána 3 studnami, svedena do sběrné study a z ní čerpána do výtlačného řadu z ÚV Tlumačov do Čistírny odpadních vod Malenovice. Vydatnost 10 – 15 l/s, kvalita vody vyhovuje. Je vyhlášené **pásmo hygienické ochrany.**

Prameniště Kosmata – Vizovice. Pramen jímán zářezem svedeným do sběrné studny. Gravitačně je voda přivedena do VDJ Vizovice. Vydatnost 3 5 l/s. Je vyhlášené **pásmo hygienické ochrany.**

Do zásobovacího systému byl rovněž začleněn VDJ Nad přehradou, který byl napojen na ÚV Kostelec. **V současnosti, kdy zdroj vodárenská nádrž Fryšták je mimo provoz, je voda přivedena z ÚV Klečůvka. [4]**

Zde chci uvést jednotlivé části města řešící zásobování vodou: Malenovice, Louky, Prštné, Zlín, Letná, Zlín – střed, Lazy, lesní čtvrť, Boněcké paseky, Zálešná, Podvesná, Burešov, Bartošova čtvrť, Nivy, Vršava, Jižní svahy, Čepkov, Cigánov, Mokrý, Ostrá Horka, Zlínské paseky Mladcová, Jaroslavice, Kudlov, Filmové ateliéry, Dolní Paseky.

Skupinový vodovod zásobuje tyto oblasti:

Zlín vč. Místních částí, Tlumačov, Otorokovice, Napajedla, Fryšták, Vizovoce, Spytihněv, Halenkovice, Žlutava, Mysločovice, Machová, Sazovice, Tečovice, Kašava, Karlovice, Lhota, Salaš, Hvozdné, Lhotka – Chlum, Hostišová, Oldřichovice, Pohořelice, Březová, Hrobice, Slušovice, Veselá, Lípa, Zádveřice, Racková.

Ze zdrojů SV Zlín jsou dále zásobovány následující obce v okr. Kroměříž:

Kvasice, Bělov, Nová Dědina, Karolím, Sulimov, Velké Těšany, Lubná. [4]

Odkanalizování a čištění odpadních vod. V současnosti je město Zlín odkanalizováno kombinovaným systémem s převažujícím systémem jednotné kanalizace, pouze okrajové čtvrti (Jižní svahy, Bartošova čtvrť, Přílucká, Podhoří, Sokolská) mají vybudovaný systém oddílné kanalizace. Odpadní vody od obyvatelstva, občanské vybavenosti a průmyslu jsou odváděny kanalizačními sběrači, které jsou zaústěny do hlavních kmenových stok. V případě oddílné kanalizace jsou dešťové vody svedeny samostatnými sběrači do nejbližších místních recipientů a následně do hlavního recipientu – řeka Dřevnice.

Systém kanalizace obsahuje hlavní kmenové stoky, levobřežní kmenové stoky, Pravobřežní sběrač.

Dle mých zjištěných informací je v tomto systému i **čistírna odpadních vod Malenovice**, která byla postavena v roce 1965. Jedná se o klasickou mechanicko – biologickou čistírnu s anaerobní stabilizací kalu (vyhříváním vyhníváním), která je situována na k.ú. Tečovice. Přes značné látkové přetížení (zejména v aktivaci) dosahuje poměrně vysokých efektů. **Pásma hygienické ochrany ČOV bylo navrženo 300 m a bylo takto přijato.**

Doprava - Od roku 1989 lze v našich městech sledovat nový vývoj dopravní situace. S rozvojem soukromého sektoru a omezováním veřejné dopravy dochází zejména v zastavěném území k vyššímu využívání vozidel. Hybnost vozidel sloužících pro podnikatelské aktivity je vyšší, než je celoměstský průměr a celkový pohyb vozidel značně převyšuje celostátní průměr. Důsledkem jsou vyšší intenzity na komunikacích v celodenním průměru rovnoměrnější rozložení intenzity průběhu dne na rozdíl od špičkových období v minulých letech. Regionální a územní plánování určuje budoucí vývoj dopravy a volby dopravních prostředků. Struktura využití území, jež pobízí člověka především k využívání automobilismu je v krátkém časovém období nevratná a velmi obtížně změnitelná i v delší časové periodě. [7]

Jako hustě osídlená aglomerace je město Zlín se svými ekonomickými společenskými aktivitami místem širokého spektra dopravních potřeb. Vhodnost městských dopravních

prostředků je určována ekologickým a ekonomickým přínosem, jež jsou vhodné více – pěší, cyklistická a veřejná doprava a jež jsou vhodné méně – osobní a nákladní automobily a letecká doprava. Nezanedbatelným prvkem jsou nároky na prostor – na využití městského prostředí s jinými formami využití.

Od 1. Ledna 2000 je v platnosti nové administrativní členění České republiky, na základě kterého je území ČR rozděleno na 14 krajů a od účinnosti zákona o krajích je statutární město Zlín krajským městem, který zahrnuje okresy Vsetín, Kroměříž, Uherské Hradiště a Zlín.

Zde uvádím jakou má **dostupnost Zlín s využitím silniční sítě, železniční a letecké dopravy**

Železniční doprava - Osou zastavěného území v údolí Dřevnice prochází jednokolejná železniční trať 335 Otrokovice – Zlín, střed – Vizovice, která je vedena od Otrokovic v souběhu s komunikací I. třídy I/49 města Zlína. V daném území se nachází dvě železniční stanice – Malenovice a Zlín – střed. Kromě těchto stanic prochází trať zastávkami – „Staré“ Malenovice, Malenovice - U mlýna, Zlín - Louky, Zlín – Prštné, ulice Dlouhá, městská čtvrť Podvesná a Zlín – Příluky.

Z hlediska obsluhy území, je trasa železniční dráhy ideální obslužnou osou veřejné dopravy a je integrována do městského dopravního systému. Pro dráhu městského či předměstského charakteru by však bylo potřeba využít jiný typ dopravních prostředků. Jde především o dynamiku jízdy a úpravy vozové skříně pro rychlý nástup a výstup. Navrhovaná elektrizace je odvislá od zapojení trati do sítě drah. Pokud by trať zůstala v celostátní síti, je nutno počítat s proudovou soustavou 25 kV. V případě využití pouze pro městskou dopravu by bylo výhodnější stejnoměrné napětí 600 V.

Silniční doprava - územím Statutárního města Zlína prochází 9 silnic, jež jsou v majetkové správě silnic – Ředitelství silnic a dálnic a Ředitelství silnic se sídlem K majáku: I/49 Otrokovice – Zlín – Střelná – st. Hranice, II/490 Říkovice – Holešov – Zlín – Nivnice, II/497 Zlín – Březolupy – Uherské Hradiště, III/497 2 Malenovice – Bohuslavice – Biskupce, III/497 3 Malenovice – Napajedla, III/438 29 Míškovice –

Mysločovice – Malenovice, III/490 16 Zlín – Racková – Martinice, III/490 18 Zlín – Zlínské Paseky, III/490 15 Kostelec – Lešná – Lukov.

Hlavní komunikační systém města je tvořen průtahy státních komunikací městem, které v zastavěném území mají charakter městských sběrných komunikací v ulicích Tomáše Bati, Gahurova, Štefánikova, Dlouhá, Sokolská, Osvoboditelů, Okružní, Březnická, distribuční komunikace mezi Čepkovem a Cigánovem, obchvat Zálešné a Podvesné XVII ve funkční třídě B2. Pravobřežní přeložka je navrhována jako rychlostní komunikace A2 a příčky v Malenovicích, Loukách a Prštném jako sběrné komunikace B1.

Hlavní komunikační systém města je doplněn komunikacemi ve funkční třídě C 1 jako městské třídy v ulicích Vodní, 2. Května, pokračování ul. Štefánikova, východně ul. Dlouhé, Hornomlýnská od Podvesné I, Kvítková, Mostní, Středová, Slovenská, včetně zaústění silnice II/490 od jihu. Ve funkční třídě C 1 je navrhováno dle územního plánu města Zlína i prodloužení ulic hornomlýnská a spojení ul. Sokolské a tř. 2. Května podél Janušíckého potoka. Dále je navrhováno upravení napojení ul. Mostní a prodloužení ul. Sv. Čecha přes areál „IGTT“ s jeho propojením na křižovatku před budovou (dříve IMC) v k.ú. Louky nad Dřevnicí. Pokračování západně do Malenovic je navrhováno jako obslužná komunikace C 2 s prodloužením ulice Nová. V současné době v centru města je komunikace funkční třídy D 1 – pěší zóna na náměstí Míru a v ulicích Rašínova a Školní. Spojení přes tř. T. Bati v tomto úseku je řešeno přechody pro pěší vybavenými světelnou signalizací.

Hlavním problémem komunikační sítě je to, že převážná většina pohybů ve směru západ – východ se odehrává po třídě Tomáše Bati bez alternativní trasy. Navíc je po této komunikaci vedena městská doprava. Ulice je trasována v několika úsecích v těsné blízkosti železnice a při četných kříženích nejsou zajištěny řadící pruhy. [7]

Koncepce dopravy města počítá s realizací přeložky komunikace I/49 na pravý břeh řeky Dřevnice, která se napojí v prostoru Otrokovic na východní obchvat města. Pro dopravní využití bude podstatný tvar křižovatky a pohyby připuštěné na stávajícím propojení komunikace I/49 a obchvatu v oblasti Otrokovic. Vedení „Rychlostní komunikace“ je řešeno v kategorii čtyřpruhové rychlostní komunikace“

s mimoúrovňovými křižovatkami R 24.5/100 po křižovatku s komunikací III/490 16. Vedení pravobřežní komunikace bude podrobně dořešeno technickou dokumentací.

V území navrhovaného spojení s „**Prštenskou příčkou**“ je řešena křižovatka, do které je napojena i obsluha Prštného a následným vedením čtyřpruhové komunikace v ulici Nábřeží. Obslužná doprava v průmyslovém areálu je řešena převedením mostního objektu přes navrhovanou „Pravobřežní komunikaci“. V území Čepkova je řešení rozděleno do několika etap. Pravobřežní komunikace je zapojena v 1. etapě do stávající upravené křižovatky Na Čepkově. Na tuto trasu navazuje distribuční systém, který spojuje ve dvou trasách Čepkov a Cigánov. Po překročení kapacity úrovně křižovatky je navrhováno ve 2. etapě přebudovat křižovatku na ul. Okružní, jejíž uspořádání by mělo vyhovovat předpokládaným intenzitám dopravy. Jako výhledová možnost je pak po návrhovém období územního plánu města Zlína počítáno s možností zřídit v prostoru území Čepkova křižovatku mimoúrovňovou v kombinaci původního okružního typu tvaru spojeném přímými jednosměrnými rampami se zahloubenou trasou navrhované komunikace, která by byla zapojena do tunelového úseku pod středem města a na opačné straně ponořena ve stávajícím profilu třídy Tomáše Bati východně od divadla města Zlína. Napojením v prostoru Čepkova je zajištěno komunikační spojení ve směru na západ dvěma kapacitními komunikacemi. [7]

Princip dalšího navrhovaného řešení spočívá v doplnění komunikační sítě tak, aby dopravní zatížení přenesla plošně. Navrhováno je územním plánem upravit stávající trasu komunikace tř. T. Bati a to úpravou křižovatek Podvesná I a Podvesná XVII. Přilehlé bloky zástavby budou dle územně plánovací dokumentace napojeny z ulic Kvítková a Štefánikova. Dané území lze rozdělit na prostor mezi ulicemi Gahurova až Dlouhá a Dlouhá až čtvrť Podvesná.

Pro spojení Čepkova s ulicí Dlouhou je využito **kombinace jednosměrných distribučních sběrných komunikací na Benešově nábřeží s novým přemostěním Dřevnice ve stávajícím dopravním koridoru**. Nová komunikace v opačném směru je vedena v ulici Pod stráněmi se zapojením do Gahurovy ulice, severně hřištěm a ulicí Vývoz do ul. Sokolské v kategorii MS 9. Toto řešení vyžaduje asanaci objektů na konci ulice a přestavbu severní tribuny stadionu se zakrytím trasy v tomto úseku.

V prostoru ulice Dlouhá je **navrhován druhý most nad Dřevnicí**, jež by umožňoval zde vytvořit jednosměrnými úseky distribuční uzel, který bude rozdělovat dopravní úseky přes řeku se spojením na severním předmostí, což zjednoduší pohyby na křižovatkách.

Vybudováním distribučních komunikací mezi ulicemi Gahurova a ul. Dlouhá má značný vliv na přerozdělení dopravy na hlavních komunikacích a projevuje se snížením intenzity dopravy v návrhovém období ÚPD v ulicích T. Bati, Štefánikova a Dlouhá až o cca 10 tis. vozidel/24 hodin.

Tato část dopravního řešení je z pohledu komunikačního systému města nejvíce naléhavá. Ve směru od západu narůstá intenzita dopravy až na 30 tisíc vozidel/24 hod. a k dispozici je vzhledem k propustnosti křižovatek prakticky pouze 1 dopravní koridor na tř. T. Bati.[7]

Veřejná doprava

Veřejná doprava je integrována do společného dopravního systému, jenž zahrnuje kolejovou i nekolejovou dopravu. Na železniční trati po železniční stanici Zlín je v provozu 52 osobních vlaků za 24 hodin, z toho v denní době 44.

Dostupnost a pravidelnost veřejné dopravy má zásadní význam pro dopravní situaci ve městě. Vzhledem k šířkovému uspořádání uličních profilů se s preferencí veřejné dopravy počítá zejména v systému koordinace řízení dopravy. Tato preference je navrhována formou tzv. aktivních detektorů na bázi radiosignálů nebo infrasignálů. Všechna vozidla včetně kolejových by byla vybavena mobilními kodéry a vysílači těchto signálů a

s odpovídajícím vybavením je nutno počítat i u křižovatek (tzn. vybavit řadiče příslušnými inframajáky nebo přijímači radiosignálů). Takto navržený systém preference vozidel MHD bude optimalizací provozu jednotlivých prostředků.

Příměstská autobusová doprava je zajišťována Zlínskou dopravní společností a firmou Housa Car. Tyto autobusové linky využívají převážně zastávek městské dopravy. [7]

Městská doprava je reprezentována autobusovými a trolejbusovými linkami Dopravní společnosti Zlín – Otrokovice: Podvesná XVII/3833, Zlín PSČ: 760 92 (ředitel společnosti je Ing. Kocháň).

Dopravní společnost Zlín - Otrokovice, spol. s r. o. má nejdelší zkušenosti s opravami trolejbusů všech značek. Jejich opravami se zabývá již 56 let, provádí běžné i generální opravy trolejbusů Škoda včetně jednotlivých dílů a agregátů. Společnost je servisní opravnou autobusů značky Karosa, Vysoké Mýto, Liazu Jablonec a Motorpalu Jihlava.

Sít' městské dopravy představuje cca 140 km. Z celkového počtu 117 vozidel připadá na elektrickou trakci 63 %. Pro provoz elektrické trakce jsou využívány měnirny – k.ú. Kvítkovice, Malenovice, Cigánov, Jižní svahy a na ulici Školní.

Na jednotlivých linkách jsou situovány zastávky, jejichž dostupnost pokrývá větší část zastavěného území. Na ulici 3. Května jsou zastávky v přidruženém pruhu čekáren. V prostoru zastávek na ulici Okružní, v Prštém, u obchodního domu na nám. Práce a na ulici Dlouhá jsou podchody pro pěší. Zálivy bylo tedy nutno zřídit na ulici Sokolská, 2. Května a bude nutné dále zřídit na ulici Mostní a Štefánikova.

Nemotorová doprava Pěší doprava je vedena po chodnících podél komunikace. Křížení pěších cest s komunikací I/49 je možné jen na přechodech pro pěší v prostoru křižovatek, kde se počítá i s umístěním středních ostrůvků. Toto opatření je uvažováno i na ostatních směrově nedělených čtyřpruhových komunikacích v zastavěném území v místě přechodu pro pěší.

Samostatné pěší trasy jsou ve stávajícím stavu převážně v centru, jako pěší zóna jsou vymezeny nám. Míru a ulice Školní a Rašínova. Vzájemné spojení přes tř. T. Bati v centru je realizováno přechody pro pěší se světelnou signalizací. Ke stávajícím podchodům v centru pod ulicí Gahurova u vstupu do areálu bývalého „Svitu“ a na ulici Dlouhá je navrhován v souběhu s tř. T. Bati. Výrazné pěší tahy jsou ve směru na sídliště Jižní svahy.

Významnými zdroji koncentrace pěších jsou zastávky veřejné dopravy. Proto jsou zastávky doplňovány přechody pro pěší se středními ostrůvky u významnějších

komunikací. V k.ú. Prštném a Zlín – Jižní svahy jsou v prostoru zastávek podchody pro pěší. [7]

V souvislosti s realizací pravobřežní I/49 se změní přístup do k.ú. Tečovic, Louk, Prštné. V případě k.ú. Louky nad Dřevnicí se vzhledem k vedení trasy uvažuje se zřízením podchodu pro pěší a využitím stávajícího mostu pouze pro pěší provoz. V k.ú. Prštné bude trasa vedena přímo po nábřeží a prostorově ani výškově zde není možno zřídit podchod. **Proto je navrhováno nahradit úrovnňové křížení převedením pěších na most „Prštenské příčky“ a odtud směrem k železniční a trolejbusové zastávce.**

Cyklistická doprava není v současné době příliš využívána pro pravidelné denní aktivity. Je to dáno jak uspořádáním zástavby, tak i absencí vhodné infrastruktury. Typy komunikací pro cyklisty jsou v podstatě následující:

Segregovaná od motorové dopravy prostorově: připuštění obousměrného cyklistického provozu v jednosměrných ulicích, průjezd cyklistů na komunikacích se zákazem vjezdu motorové dopravy, cyklistické pruhy nebo pásy, mosty a podjezdy pro cyklistickou dopravu.

Segregovaná od motorové dopravy v čase: křížení cyklistické infrastruktury na světelně řízených křižovatkách, fáze pro cyklisty na ostatních řízených křižovatkách.

Segregovaná od pěší dopravy prostorově: cyklistické stezky, mosty a podjezdy pro cyklistickou dopravu.

Integrované s pěší dopravou v prostoru a čase: sdílení komunikací pěšími a cyklisty, mosty a podjezdy pro pěší a cyklistickou dopravu.

Cyklisté využívající hlavně segregované trasy jsou pak ale v normálním provozu nejistí. Čím více cyklistů jezdí mimo komunikace, tím méně očekávají motoristé jejich přítomnost na vozovce a jsou schopni se k nim chovat jako k účastníkům provozu. Téměř 80 % nehod se odehrává na křižovatkách. Zlepšení těchto kolizních bodů je z hlediska návratnosti financí největším přínosem. Cyklisté mohou obvykle velmi dobře využívat prostor s motorovou dopravou, pokud jízdní rychlost je okolo 30 km/hod. Dopravní zklidňování

často splňuje toto kritérium bez požadavků na další speciální řešení – s ohledem na vedení cyklistické dopravy.

V současné době je zrealizována a zkolaudována cyklistická stezka vedoucí od území tenisových kurtů Sportovních klubů – Vršava přes Hotel Lázně Kostelec až po ZOO Lešná a další stezky jsou podél Dřevnice a v území Příluk a v současné době SMZ řeší bezpečný průjezd městem pro cyklisty.

S dopravní situací velmi úzce souvisí požadavky **na statickou dopravu**. V současné době je mimo vlastní centrum města rozšířené bezplatné parkování soukromých vozidel. Na veřejných plochách. Je to „právo“, které zabraňuje zavedení mnoha důležitých opatření jako pruhy pro cyklisty, autobusy nebo přijatelné příčné uspořádání.

Dopravní zařízení - Čerpací stanice pohonných hmot – V současné době je v provozu v řešeném území kolem 8 čerpacích stanic pohonných hmot. Z toho je podél komunikace I/49: Total, OMV, Shell, Agip, pod Foresbankou, Aral, Paramo, pod I. Segmentem (pro LPG), Benzina, atd.

Další stanice pohonných hmot jsou na „Čepkově“ Aral, západně u obratiště trolejbusů v městské části Příluky (pro LPG), nad budovou Dopravní společnosti Zlín – Otrokovice, u komunikace Zlín – Vršava – Kostelec. Na území statutárního města Zlína je vyhlášena stavební uzávěra ve věci ČSPH. Silniční ochranné pásmo se stanovuje podle silničního zákona mimo zastavěné území ve vzdálenosti u silnice I. třídy – 50 m od osy přilehlého jízdního pásu, silnice II. třídy – 15 m od osy komunikace, silnice III. třídy – 15 m od osy komunikace. [6]

Letecká doprava

V Katastrálním území Štípa v její severní části je plocha pro leteckou dopravu pro zemědělské účely. [6]

1.1.9 Financování a majetek

Ekonomické řízení útvarů Magistrátu města Zlína

MMZ je beze zbytku rozdělen do organizačních jednotek (dále ORJ). ORJ hospodaří na základě schváleného rozpočtu. Systém účetní evidence zajišťuje v účetnictví organizace zpracování hospodářských výsledků ORJ jako základu pro hodnocení jejich činnosti.

Zjistila jsem tyto hlavní činnosti řízení a to:

- zajišťuje chod hlavní pokladny (t.j. příjem a odvod peněžní hotovosti na bankovní účty) včetně likvidace cestovních příkazů, nákupu, prodeje, evidence stravenek a rozúčtování faktur za odebrané stravenky,
- provádí evidenci přijatých faktur, kontrolu jejich náležitostí, v případě potřeby taktéž jejich rozpis a následné bezhotovostní úhrady těchto faktur včetně bezhotovostních úhrad ostatních výdajů dle jiných dokladů (smlouvy, výměry aj.),
- vystavuje faktury, zajišťuje jejich evidenci a zúčtování předpisů včetně předpisů pohledávek vzniklých na základě jiných dokumentů (např. nájemní a kupní smlouvy) a provádí kontrolu jejich úhrad a upomínkování neuhrazených pohledávek,
- provádí ověření kompletnosti účetních dokladů k veškerým účetním operacím, kontroluje věcné a formální náležitosti účetních dokladů a jejich doloženost v oblasti příjmů, výdajů i pohybu majetku a jejich následné zúčtování a počítačové zpracování,
- zajišťuje zúčtování změn a pohybů majetku a provádí inventury konečných stavů rozvahových účtů včetně kontroly stavu a správnosti zúčtování rozestavěných investic a jejich zařazování do používání a vyúčtování přijatých či vydaných provozních a investičních záloh,
- zpracovává účetní závěrku města Zlína, provádí tisk veškerých účetních sestav a vyhotovuje účetní a statistické výkazy,

- při výkonu všech výše uvedených činností úzce spolupracuje s oddělením rozpočtu, financování a controllingu, oddělením evidence a inventarizace a dále dle potřeby se všemi útvary MMZ (odbory, oddělení, aj.), městem zřízenými příspěvkovými organizacemi a založenými obchodními společnostmi, bankami, dodavatelskými a odběratelskými firmami, auditorem atd.,
- provádí veškeré činnosti vyplývající z obecně závazné vyhlášky města Zlína o místním poplatku ze psů (evidence chovaných psů a jejich majitelů, výdej známek pro psy, kontrola provedených úhrad poplatků, upomínkování dlužných úhrad),
- při výkonu této činnosti spolupracuje s MPZ a odborem životního prostředí a zemědělství a vychází z obecně závazné vyhlášky města Zlína č. 5/95 o místním poplatku ze psů a zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích (obojí ve znění pozdějších předpisů),
- povoluje loterie a tomboly na území města Zlína podle zákona č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách,
- zpracovává daňová přiznání za město Zlín (daň z převodu nemovitostí, daň z příjmu právnických osob, silniční daň), vede jejich evidenci a provádí úhrady všech daňových povinností. Tuto činnost vykonává za spolupráce s vybranými odbory, odděleními a středisky, realizujícími pronájmy a prodeje movitého i nemovitého majetku, příjmy z hospodářské činnosti aj., auditorem, FÚ ve Zlíně atd.
- zajišťuje položkovou evidenci investičního majetku města Zlína,
- centrálně počítačově zpracovává změny v evidenci investičního majetku a pozemkové agendy města Zlína,
- navrhuje, metodicky řídí a kontroluje správnost zařazení do evidence investičního majetku města,
- eviduje investiční majetky v příspěvkových a obchodních organizacích zřízených městem a zpracovává změny v evidenci,

- připravuje a organizuje periodické inventarizace majetku města Zlína,
- pravidelně ke konci čtvrtletí podává informaci ORIA o sporných kanalizačních sítích nebo o sítích bez majetkového určení.
- provádí souhrnné práce k zajišťování činnosti samosprávy při nakládání s nebytovými prostory a pozemky ve vlastnictví města Zlína ve spolupráci s dotčenými odbory MMZ (odboru stavebního a územního plánování, odboru správy majetku, odboru dopravy, odboru městské zeleně, odboru životního prostředí),
- připravuje a uzavírá smlouvy na nájem, výpůjčku pozemků a věcných břemen, prodej nebytových prostor a pozemků včetně směn ve spolupráci s právním odborem,
- zajišťuje úplnost dokladů k řešení majetkoprávních vztahů k projednání v orgánech města,
- vyřizuje nevypořádané majetkové vztahy mezi městem Zlínem a Okresním úřadem v souvislosti s historickým majetkem města - identifikace parcel ve spolupráci s Katastrální úřadem a Pozemkovým fondem,
- zabezpečuje informační činnost k prodeji bytového fondu z majetku města Zlína dle zásad schválených ZMZ,
- zabezpečuje informační činnost k prodeji garáží z majetku města Zlína dle Pravidel schválených ZMZ,
- provádí prodej obecního bytového fondu,
- přijímá žádosti o prodej a zajišťuje prodej garáží,
- vyhotovuje nabídky na odprodej bytové jednotky, vyhotovuje Prohlášení vlastníka a kupní smlouvy,

- vyhotovuje nabídky na odprodej garáží,
- zabezpečuje vyhotovování znaleckých posudků, zajišťuje podklady pro jejich vypracování,
- zajišťuje ostatní potřebné doklady, které jsou zapotřebí k vypracování kupních smluv (Domovní správa, archiv, Katastrální úřad),
- zajišťuje provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí,
- archivuje kupní smlouvy a ostatní dokumentaci. [6]

Odbor správy majetku MMZ komplexně zajišťuje výkon samosprávních činností v oblasti hospodaření s veškerým majetkem ve vlastnictví města Zlína ve smyslu zákona 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a provádí veškerou účetní a daňovou agendu za město Zlín.[13]

Rozpočet: Rok 2005

Příjmy na rok 2005 (v tis. Kč)	1 223 804 000
Financování a příjmy Kč celkem:	1 551 682 000

Výdaje na rok 2005 v Kč	1 551 682 000
Jmenovité akce a dotace v roce 2005 (v tis. Kč):	288 274
Neinvestiční nákupy a související výdaje	4 282
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům a neziskovým organizacím	143 388
Neinvestiční transfery a některé další platby	139 604
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	1 000
Rok 2004	520 322
Příjmy na rok 2004 (v tis. Kč)	1 606 930 000
Financování a příjmy Kč celkem:	1 540 018 000
Výdaje na rok 2004 v Kč	1 540 018 000
Jmenovité akce a dotace v roce 2004 (v tis. Kč):	288 274
Neinvestiční nákupy a související výdaje	635
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům a některé další platby rozpočtům	141 772
Neinvestiční transfery a neziskovým organizacím	139 604
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	500

1.2.0 Průmysl a stavebnictví

Převážná část ploch města Zlína pro výrobní aktivity (průmysl a stavebnictví) je koncentrována v prostoru západně od centra města v pruhu podél komunikace I/49. Menší koncentrace ploch pro výrobní aktivity je na východním okraji města v lokalitě Příluky – Výpusta (v tomto území je již vydáno několik stavebních povolení pro výrobní skladové objekty).

Výrobním aktivitám slouží i bývalé nebo stávající areály zemědělské výroby **v Přílukách, Jaroslavicích, Kudlově a Malenovicích, Loukách**. Rovněž menší je lokalita **v Dolních Pasekách**.

Dále jsem zjistila na základě mého studia, že zde patří také: **Průmyslová zóna „SVIT“ – RYBNÍKY**, pak území ohraničené tř. T. Bati, hranicí hřiště, ul. Nábřeží, západní hranicí průmyslového areálu, ul. U stadionu, hranicí Moravských tepláren, a.s., hranicí bývalého areálu „Svit“. [7]

Postupný rozvoj tohoto území je spjat s rozvojem Baťovy továrny, která byla rozvíjena především v území mezi Dřevnicí a tř. T. Bati dle koncepčního záměru s racionálním šachovnicovitým uspořádáním objektů. **V současné době se řeší rozšíření otevřeného území východní části bývalého areálu „Svit“ západním směrem.**

Další průmyslovou zónou dle podkladů je Průmyslová zóna Horní Mlýn, Průmyslová zóna Malenovice – západ, Průmyslová zóna pod lesem, Průmyslová zóna Záříčí, Průmyslová zóna Výpusta.

Na území Zlína jsou tyto rozptýlené lokality průmyslových aktivit: Zlín – ul. K pasekám – areál zůstane zachován, Mladcová – areál v severní části zůstane zachován, Malenovice – bývalý areál ZD je částečně využit pro rozvoj bydlení, Příluky – areál zemědělské výroby severně od zastavěné části, aktivity v tomto areálu nesmí dosáhnout takové kapacity, která by ohrozila nejbližší stávající zástavbu, Jaroslavice – areál v jižní části zůstane zachován, jeho využití nesmí ohrozit pohodu obytné zóny, Kudlov – areál zemědělské výroby jihozápadně od zastavěné části s vyhlášeným ochranným pásmem, aktivity jsou omezeny takovým způsobem, aby mohla být využita rozvojová lokalita pro

bydlení, Kudlov – areál jihovýchodně od zastavěné části (u odbočky silnice na Jaroslavice) bude zrušen (je dočasný), Dolní Paseky – areál zůstává stabilizován (Správa a údržba silnic, K majáku, vč. jiných sídel průmyslových aktivit). [7]

2 CHARAKTERISTIKA A ZHODNOCENÍ ROZVOJE STATUTÁRNÍHO MĚSTA ZLÍNA

2.1 ÚVODNÍ INFORMACE

Tak, jak jsem uvedla výše v roce 1876 se malém bezvýznamném valašském městečku Zlíně narodil budoucí podnikatelský génius **Tomáš Baťa**, který postavil ve funkcionalistickém duchu celé nové město a z ševcovské dílničky vytvořil celosvětové obuvnické impérium. Vybaven pouze pěti lety školní docházky, selským rozumem, ale hlavně vůlí něco dokázat, dobyl svět.

Zlín je stále vnímán v rámci republiky jako **mladé moderní a dynamické město** v zeleni spojené s Tomášem a Janem Baťou, Gahurou, Karfíkem, Hanzelkou a Zikmundem, Karlem Zemanem, Hermínou Tyrlovou. Zkrátka průmyslové město obývané podnikateli v kravatách s posledními modely automobilů. Je to ale pořád pravda? Není Zlín již delší dobu pouze stínem této představy?

Pro Zlínsko je samostatná ČR novou geografickou situací. Dřívější výhodná poloha ve středu státu se mění na okrajovou polohu východního pohraničí. Mění se i nová dopravní politika státu, dříve plánovaná dálnice D1 v severní poloze od Zlína se mění na výhledovou trasu rychlostní komunikace R-49. Výstavba dálnice ve východním pohraničí se stává málo atraktivní. Naopak významnou se stává historická severo-jihní dopravní osa Pomoravím v podobě silniční trasy R – 55 a železniční trati Břeclav – Přerov, která je součástí sítě TEN – koridorů EU.

Ve zlínském regionu, stejně jako v celé České republice, stále ztrácí průmyslové podniky potřebný rozvojový potenciál. Výrobní podniky dřívějšího koncernu Baťa zaměřeného

především na obuvnický průmysl a strojírenství jsou globalizací světového trhu nejvíce handicapovány. Produkce rozsáhlých průmyslových areálů výrazně poklesla, areály chátraly.

Už na počátku 90. let začaly mít problémy místní průmyslové kolosy Svit a ZPS. Důvody byly zejména ztráta východních trhů (zejména Rusko) bez náhrad novými odbytišti, nedostatek vlastních zdrojů na investice nutně potřebné ke změnám ve výrobě a inovace technologií, které vedly k následnému zadlužení u bank. Slabinou těchto kolosů byla také stále přežívající nepružnost managementu, tolik typická u dřívějších státních podniků. Problematickými se staly vlastnické vztahy způsobené privatizací a ručitelskými zástavami u bank. To vše vedlo později k neodvratitelnému pádu, který způsobil velké propouštění, zvyšování nezaměstnanosti, nedostatek peněz mezi obyvateli. A začal kolotoč, který je typický pro místa, kde se náhle zvýšila nezaměstnanost. Lidé mají strach a proto jsou méně investovány finance do nákupů „čehokoliv“, což se projevilo i na problémech středně velkých firem. Později se k nim připojily další větší podniky v regionu – Moravan Otrokovice, fatra Napajedla, Stival aj. V druhé polovině 90. let se vlivem hospodářské recese dostaly do problémů i další doposud prosperující firmy. Ekonomický potenciál města začal klesat, zpočátku téměř mizivá nezaměstnanost se vyšplhala až téměř k osmi procentům. Na konci března 2005 byl počet nezaměstnaných na území SMZ 9 651 což je 8,5 %. Celkově na území Zlínského kraje byl počet uchazečů o zaměstnání 31 970, což je 9,66 % 1) [1] [15]

Na základě poskytnutých informací na Statistickém úřadu ve Zlíně dne 27.4.2005 uvádím

průměrnou hrubou mzdu v okrese Zlín.....16. 827 Kč

průměrnou hrubou mzdu ve Zlínském kraji... 16. 072 Kč

průměrnou hrubou mzdu na území hlavního města Prahy.....23. 174 Kč

průměrnou hrubou mzdu na území ČR..... 18. 582 Kč

Můžeme tedy stále o Zlínu tvrdit, že je podnikatelskou „Mekkou“?

Dle mého názoru se Zlín v současnosti nachází v nepříliš úspěšném období své existence. To samozřejmě má za následek i malou výstavbu, chátrání starých areálů a celkově menší investice do staveb. Pro zlepšení ekonomické situace je nutné vytvořit vhodné podmínky pro investory s cílem podpořit zaměstnanost a současnou nezaměstnanost snížit rekvalifikačními programy. V neposlední řadě ozdravit podniky, jejichž zřizovatelem je město a zapojit podnikatelskou sféru do rozvoje města Zlína.

Stavební investice totiž v současnosti přináší pouze budování areálů konzumní ekonomiky. Vznikají supermarkety zahraničních obchodních řetězců. Ty jsou ovšem budované mimo zastavěná území, na „zelené louce“. Výjimky jsou supermarkety zrealizované a realizované v zastavěném území Zlín – Jižní svahy –Albert, Helvita, Kaufland – území Čepkova. Dle mého názoru tudy cesta k územnímu rozvoji města nevede. [7]

2.2 OBECNÉ CÍLE A ZÁMĚRY

Pro posílení ekonomické síly statutárního města Zlína vidím řešení ve využití bývalého „Svitovského areálu“, zejména východní části.

Na území Zlína se nachází **6 průmyslových areálů** z nichž nedůležitější je právě bývalý „Svitovský areál“, který je rozložen na 70 ti hektarech s více jak 100 budov ve středu statutárního města Zlína. Tento areál je možné rozdělit na tři části. Ta první – východní (desítková, dvacítková a třicítková řada), to je asi ¼ celkové plochy, je již z územního plánu vyčleněna z výrobních aktivit a pomalu se stává organickou součástí moderního centra – náměstí Práce. K tomu je třeba přičíst i „jedničkovou“ řadu u třídy Tomáše Bati, která by po zbourání budovy č. 11 a zdi protáhla centrum směrem západním. Zbývající část území mezi silnicí I/49 a železnicí a celý prostor mezi železnicí a řekou, se nachází v plochách výrobních aktivit. [17] [18] [19]

Obr. 4 Pohled na bývalý „Svitovský areál“

Zajímavou částí tohoto areálu je zbytek plochy tzv. Rybníky. Zde je více jak 15 hektarů zastavěno nejméně kvalitními objekty. Budoucí dopravní napojení – pravobřežní komunikace, Prštenská příčka, železnice- existence inženýrských sítí a zdroj tepla dělá z této části Skutečnost, že Zlínský kraj se stal majoritním vlastníkem akcií společnosti Obchodní centrum, a.s., která je vlastníkem několika nemovitostí ve východní části areálu, bylo zásadním podnětem pro zpracování územně plánovacího podkladu **urbanistické studie – „Východní část areálu Baťových závodů ve Zlíně“.**

Dalším důvodem byl společný zájem Zlínského kraje a SMZ, aby tato lokalita, která je ve stěžejní poloze nejen města ale i Zlínského kraje a která **nebyla doposud dostatečně koncepčně řešena** a využívána, byla přebudována v souladu s platným územním plánem města Zlína pro plnění funkce městské části centra a to nejen pro orgány a organizace Zlínského kraje a SMZ, ale také pro komerční sféru.

Neposledním důvodem byl i fakt, že **byla vypsána urbanistická soutěž na řešení centrální části Zlína s níž řešená lokalita bezprostředně sousedí.** Bylo rozhodnuto o do budoucna jednu z mála perspektivních ploch průmyslovou výstavbu. [8][9]

zpracování tohoto dokumentu formou urbanistické studie, která by však splňovala parametry regulačního plánu, aby bylo možno v případě společné dohody mezi ZK a Statutárním městem Zlín a na základě úspěšného projednání s vlastníky a dotčenými orgány státní správy tuto dokumentaci využít pro nový regulační plán centrální zóny města. Na základě výběrového řízení byl zpracovatelem dokumentace vybrán Centroprojekt Zlín a.s. a studio Havliš.

Dle slov Ing. Arch Havliše „Svitovský areál“, zejména jeho **východní část je klíčová lokalita pro další úspěšný rozvoj krajského města**. Tato klíčová lokalita musí zůstat otevřená jako vytvářející živá část SMZ, kde budou byty, úřady, parkoviště. To je ale pro Zlín stále budoucnost, i když oživovací proces areálu je běh na dlouhou trať. Nejdůležitější je dopravní řešení tohoto území, což představuje návrh komunikační obsluhy od autobusového nádraží a návrh nové křižovatky, která komunikačně napojuje tento areál z komunikace I/49. Další podmínkou oživování svitovského areálu je spolupráce s Otrokovicemi, která bohužel nezaznamenala požadované výsledky. [8] [9]

V současné době zbožné přání firmy Obchodního centra, SMZ a Zlínského kraje získává postupem času stále ostřejší kontury. Do deseti až patnácti let by se plány měly naplnit. Jen namátkou: Dvanáctá budova má navrženo komerční využití, čtyřadvacítka se může změnit v moderní bytový dům, čtrnáctka v krajskou galerii, třidvacítka v podnikatelský inkubátor. Jenom pro zajímavost je třeba uvést, že náklady na oživení východní části svitovského areálu se pohybují okolo jedné a půl až třech miliard korun a proto je třeba silných investorů do tohoto území. Velkou část areálu obhospodařuje Sdružení podnikatelů Baťova průmyslového areálu, které zaplatí ročně asi dvacet miliónů korun. [Příloha P VII]

Již v polovině minulého roku byla dokončena **první fáze restrukturalizace tohoto areálu**, když Obchodní centrum Zlín našlo strategického partnera „Rekonstrukce 21. budovy“ ve Zlínském kraji.

Podmínkou, aby mohlo SMZ získat dotaci na obnovu tohoto areálu je získat vlastnictví k infrastruktuře což bude dle mého názoru velmi citlivá záležitost. I když je nové

představenstvo Svitu záměrům radnice údajně nakloněno, současná právní situace rozprodej budov a majetku podniku nedovoluje. Pro zajímavost uvádím zjištěnou informaci, že majetek v areálu Svitu je zatížen mnoha zástavami. V současné době jsou na řadu nemovitostí podány u Krajského soudu v Brně vylučovací žaloby. Z tohoto důvodu se SMZ musí spokojit s pronájmy části majetku bývalého Svitu. Dle mých informací má SMZ zájem o dvaatřicátou budovu, o páteční komunikaci v baťovském areálu, chodníky, kanalizaci, veřejné osvětlení a kabelové rozvody.

Celý areál je bohužel velmi nešťastně postavený. Drtivá většina jeho budov je určena na obuvnickou výrobu. Jejich další využití by vyžadovalo zásadní rekonstrukce. Ty by byly hodně finančně náročné a bojím se, že SMZ ani Zlínský kraj na to peníze nemá. [8] [9] [7]

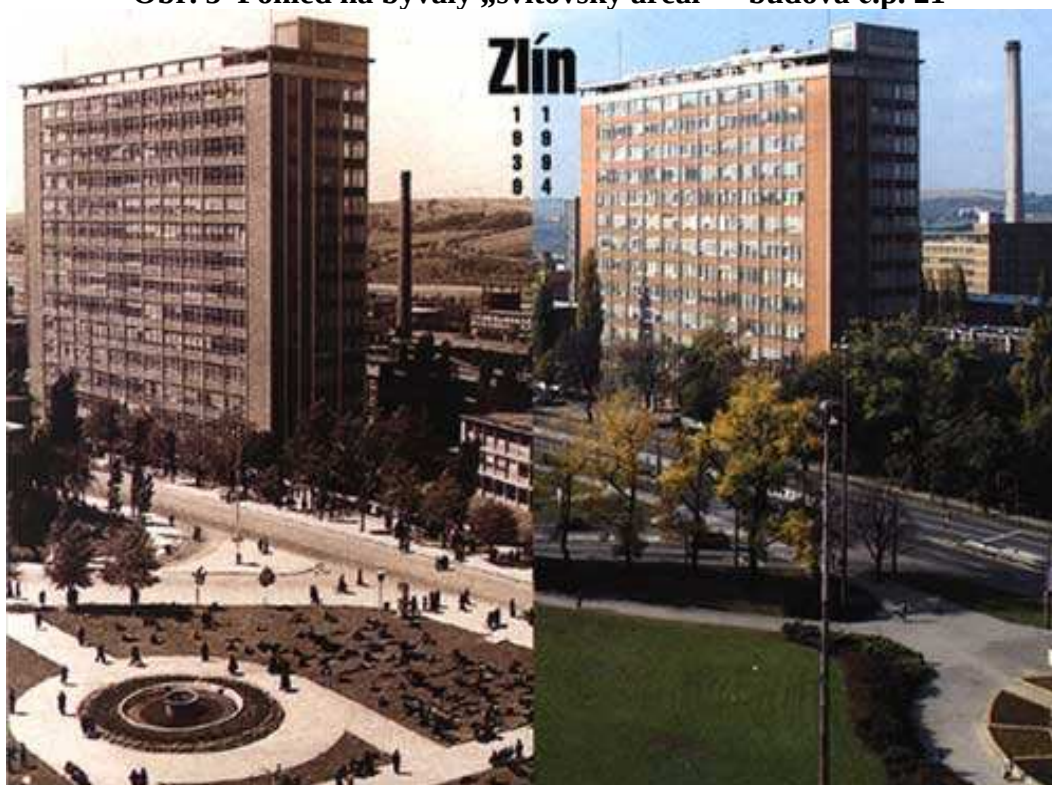
V areálu je dle uskutečněného průzkumu MMZ zaměstnáno nejméně 4 300 osob, působí zde na 150 firem, 72 % pracovních míst je vytvořeno podniky zpracovatelského průmyslu. 75 % pracovních míst je vytvořeno ve 12 největších firmách. Celý areál představuje 107 budov na zhruba 65 hektarech území. Pouze 13 % objektů je v současnosti bez viditelného využití. Jedná se vesměs o objekty v nevyhovujícím technickém stavu. [8] [9]

K podnikání v areálu vedou firmy zejména tyto faktory: areál je snadno dostupný pro zaměstnance, je k dispozici komplexní infrastruktura, jedná se o tradiční výrobní lokalitu, existují vzájemné vazby mezi dodavateli a odběrateli.

Na základě studia materiálů MMZ uvádím, že **za negativní stránky podnikání považují podnikatelé:** dopravní dostupnost a prostupnost areálu, technický stav komunikací, nedostatek parkovacích míst, nekvalitní infrastrukturu, zejména kanalizaci, anonymita areálu, stávající režim vstupu do uzavřené části areálu, za který je inkasován poplatek, nejistota majetko-právních vztahů zejména v souvislosti s nejasností kolem konkurzu Svitu.

[17]

Obr. 5 Pohled na bývalý „svitovský areál“ – budova č.p. 21

Vize jak mohou být využity některé budovy v baťovském areálu:

- Č. 1 - z bývalé vrátnice bude reprezentativní vstupní objekt s existujícím muzeem
- Č. 4 - na místě bývalého koupaliště Baťák vyroste nová, zřejmě komerční budova
- Č. 11 - byla zbourána a vyrostla zde stavba několika podlažního parkoviště
- Č. 12 - jedna z nejstarších budov areálu bude sloužit komerčním účelům
- Č. 14 - návrh krajské galérie výtvarného umění a knihovna
- Č. 15 - komerční využití
- Č. 16 - místo budovy návrh parkoviště
- Č. 21 - sídlo krajského a finančního úřadu
- Č. 22 - komerční využití
- Č. 23 - vznikne zde podnikatelský inkubátor, objekt je ve vlastnictví SMZ

- Č. 24 - komerční využití
- Č. 25 - komerční využití
- Č. 26 - po asanaci budovy vznik parkoviště
- Č. 31 - zůstane zde zdravotnické zařízení
- Č. 32, 33, 34 rezerva pro občanskou vybavenost

[8] [17] [18] [19]

Je na místě abych připomenula, že jednou z možností oživení území, je tzv. konverze areálu, tedy záchrana památkově hodnotných objektů formou proměny jejich funkce. V Evropě se staly konverze vyhledávaným, téměř módním tématem. Je potřebná volnější práce s objektem, hledání kompromisních řešení. Konverze jsou finančně náročné a jsou složitější než stavby na zelené louce. Nižší náklady však mohou být při maximálním využití stávající technické infrastruktury. Lze jen podotknout, že bat'ovské objekty jsou pro konverzi více než vhodné.

Ještě se vrátím ke zdařilé „rekonstrukci“ 21. budovy, kterou nechal postavit ve třicátých letech Jan Antonín Baťa, se stala správním centrem celého Zlínského kraje na začátku 21. století. Vše to začalo před cca třemi lety, kdy v únoru 2002 tehdejší vláda na svém výjezdním zasedání ústy svého premiéra slíbila, že prostřednictvím Konsolidační agentury zajistí pro potřeby sídla Zlínského kraje 21. budovu a ze státního rozpočtu uvolní finance na její rekonstrukci. Na návrh tehdejšího premiéra byl zlínský mrakodrap kraji prodán za symbolickou 1 korunu. Vláda postupně rovněž rozhodla o uvolnění zhruba 580 miliónů korun na „rekonstrukci“ budovy, výstavbu několikapodlažního parkoviště a úpravu okolí.

Nedá mi to, abych zde neuvedla pár myslím si zajímavých údajů:

- 28.5.1936 firma Baťa žádala OÚ ve Zlíně o stavební povolení pro 16 – ti podlažní stavbu na pozemku p.č. 1111/6 k.ú. Zlín,

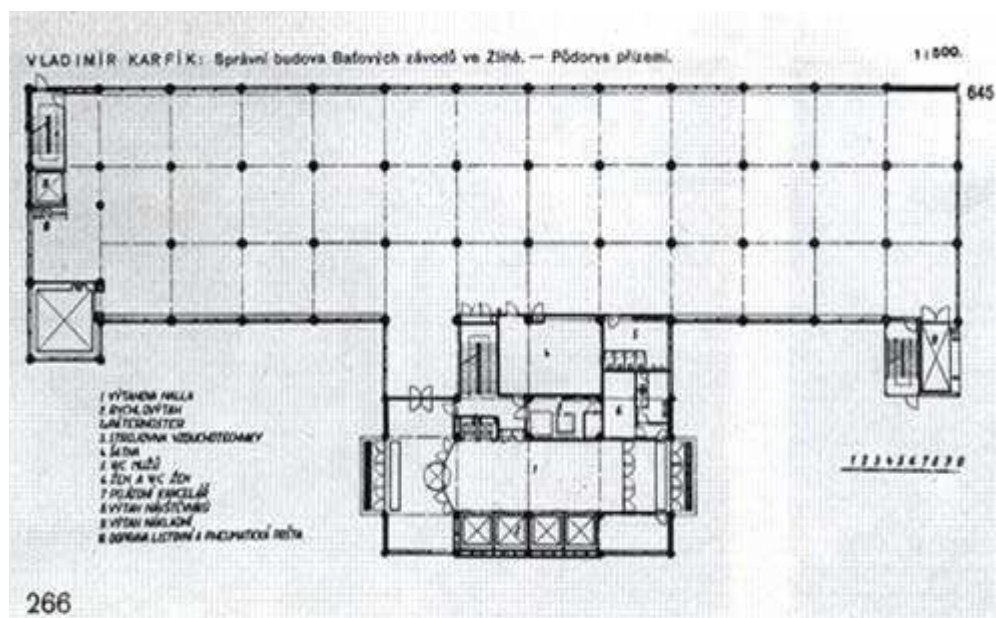
- 14.9.1936 vydal OÚ stavební povolení,
- 16. etáž byla dokončena 16.9.1936,
- hotová budova dána do užívání v květnu 1938 (15.12.1938 byl vydán OÚ certifikát),
- budova byla postavena v roce 1938,
- její výška je 77 a půl metru,
- v roce 1938 nejvyšší budovou v tehdejším Československu,
- výškou 77,5 metru 2. nejvyšší v Evropě,
- budova je 80 metrů dlouhá a 20 metrů široká,
- celková zastavěná plocha činí 1850 m²,
- 1. – 14. etáž jsou velkoprostorové kanceláře po 200 pracovnících,
- 8. etáž byla vyčleněna pro vedení – seděli zde ředitelé Čipera, Hlavnička, Hoza, Udržal, Pokorný, Malota, Hradil, Knap aj.

Také je důležité abych zde uvedla „boření mýtů“: **Tomáš Baťa nemá nic společného s touto budovou, jak se mnoho lidí ještě dnes domnívá. Byla iniciována šest let po smrti Tomáše Bati.**

Tato stavba je kulturní památkou České republiky vedená pod číslem 1894 a která má od roku 2004 nové číslo popisné **21** shodné příhodně s jejím areálovým označením. V současné době od devátého do patnáctého podlaží jsou kanceláře krajského úřadu a od čtvrtého podlaží do osmého jsou prostory finančního úřadu. Ve třetím podlaží restaurace přístupná i veřejnosti. Ve druhém podlaží expozice o historii baťovského podnikání a továrního areálu. Lákadlem je v šestnáctém podlaží terasa s kavárnou a s nádherným výhledem na Zlín. Kromě dopravního výtahu o nosnosti 2,5 tuny a slavné kanceláře Jana

Antonína Bati jsou v budově čtyři rychlovýtahy pohybující se rychlostí dva a půl metru za vteřinu a jeden páternoster. [8]

Obr. 6 Stavební výkres půdorysu přízemí budovy „21“ z roku 1938

2.3 SWOT ANALÝZA

Zde jsem shrnula poznatky uvedené výše a získané studiem materiálu MMZ [9] [16]:

2.3.1 Silné stránky

Zlín je administrativním centrem krajských orgánů , Zlín je sídlem Univerzity Tomáše Bati, Zlín je ekonomicky nejsilnějším městem kraje , kvalifikace a vzdělanost obyvatel, dostatek pracovních sil, integrovaná městská doprava, dostatek nemovitostí využitelných po adaptaci k činnosti státní správy, rozhodnutí vlády o umístění Krajského úřadu do památkově chráněné budovy 21., dostatečná kapacita a struktura maloobchodní sítě, velká „podnikavost obyvatel“ – relativně vysoký podíl malých a středních podniků na zaměstnanosti, aktivita občanských iniciativ a sdružení v průmyslové oblasti, dostatečná kapacita a variabilita školských zařízení, vysoce pozitivní image města Zlína jako města práce a podnikání, sídlo Univerzity Tomáše Bati , fungující městská hromadná doprava,

ekologická doprava trolejbusy (52%) MHD, v současné době jen 19 % občanů Zlína dojíždí za prací do jiných obcí, přitažlivé okolí a dobré podmínky pro bydlení, rozvoj Univerzity Tomáše Bati ve městě, tradice nejrůznějších kulturních festivalů a akcí, spolupráce existujících kulturních institucí na území města, existence kvalitních zdravotnických zařízení, aktivní zapojení města do projektu zdravých měst, trvalá snaha o fungující systém sociální péče, relativně nízká úroveň kriminality, druhově široká nabídka aktivního sportovního vyžití, dobré životní prostředí v oblasti (velká oblast CHKO), relativně malý výskyt sociálně patologických jevů, nízká kriminalita, dobrá úroveň sociální prevence (široká aktivita a síť nestátních organizací), široká síť zdravotnické péče, dostačující kapacita, relativní kvantitativní dostatek objektů k bydlení, Zlín je křižovatkou tří národopisných oblastí, velká míra lokálního patriotismu a bohatství kulturních tradic, schopnost městského rozpočtu financovat částečně investiční výstavbu, obecná míra povědomí Zlína o odpovědnosti za fungování regionu.

2.3.2 Slabé stránky

Nízká úroveň komunikace městské samosprávy se skupinami podnikatelské sféry, negativní vnímání Zlína jako „poručníka“ okolních obcí, nízká úroveň komunikace mezi obcemi regionu o rozvojových aktivitách, neschopnost absorpce prostředků z fondů EU pro rozvoj města, dlouhodobá neexistence strategického plánování, nízká úroveň účasti veřejnosti na projednávání rozvojových programů města, malá produktivita spolupráce s partnerskými městy, spíše na formální úrovni , velká finanční zátěž města z provozu divadla a filharmonie, které mají charakter krajských zařízení a jsou financovány pouze z rozpočtu města, neexistence městského kulturního střediska a omezená možnost vytvářet a koordinovat ve městě kulturu, neexistence vyhovujících prostor pro kulturní a společenské akce (např. multifunkční sál), nedostatek bytů nižší cenové kategorie, technická a morální zastaralost bytového fondu ve městě, nedostatek ubytovacích zařízení pro seniory (Domovy s pečovatelskou službou, Domovy důchodců) a handicapované, klesající vliv města na bytovou politiku (vyjma speciální a sociální), relativně vysoké náklady na pořízení bytu a bydlení ve srovnání s jinými městy, vysoký podíl mladých lidí bez bytů, negativní vliv na porodnost a demografický rozvoj, nedostatečná síť sociálních služeb, nedostatečná integrace všech skupin obyvatel do společnosti, po rozpadu velkých podniků není dosud zaplněna vzniklá mezera na trhu kvalitních pracovních příležitostí,

nebyla v předstihu vytvářena systematická příprava na příchod investorů do regionu (tvorba a obnova průmyslových zón), ztráta konkurenceschopnosti v tradičních oborech, rozpad velkých podniků a tím také přerušení investičních činností v průmyslové oblasti, malá část obyvatel je zaměstnána v oblasti služeb a správy (druhý nejnižší počet v ČR), nízká výkonnost místní ekonomiky - nízký propočet hodnoty HDP kraje, vysoká závislost místní ekonomiky na dopravě kombinovaná se špatnou dopravní dostupností, neexistence systematických vztahů podnikatelů a samosprávy, nedůrazná ekonomická lobby Zlínska v řídicích a zákonodárných strukturách státu, špatná dopravní dostupnost a prostupnost města jako celku, rozdělení města na území izolovaná navzájem rušnými komunikacemi, dostupnost potencionálního administrativního území z centra města přes rušné komunikační tepny, spádovost okolních okresů do jiných regionů, historická nekompaktnost kraje, nízká úroveň spolupráce místních samospráv v regionu při řešení společných problémů, Zlín není sídlem významné instituce nadregionálního významu, roztržitost dopravních služeb v lokalitě budoucího administrativního centra, rozdělením republiky vznik Zlínského kraje, jako kraje hraničního, s největší vzdáleností k hlavnímu městu.

2.3.3 Příležitosti

spojení sil s krajským úřadem při lobingu za prosazení požadavků, které se týkají dopravní situace města, resp. Kraje, posunutí vlakového nádraží blíž k centru města, vytvoření společného dopravního terminálu vlakové, autobusové a městské hromadné dopravy, zapojení podnikatelů na území města Zlína do jednání o rozvoji města, větší spolupráce a detailnější znalost malého a středního podnikání, vyřešení vjezdu do továrního areálu z prostoru ulice Antonínova - budova 51. a vyřešení vjezdu do areálu Obchodního centra Zlín v prostoru budova 31. – budova 21. k odlehčení dopravního zatížení centra, elektrifikace a zintenzivnění dopravy na železniční trase Otrokovice – Zlín, resp. Vizovice (elektrická rychlodráha), vytvoření integrovaného (vícezdrojového) městského informačního systému, zjednodušení administrativy správních úkonů, koncentrace agend státní správy do účelných celků, vytvoření silného, konkurenceschopného městského územně členěného celku integrací okolních obcí (Otrokovice, Napajedla, ..., etablování Zlína jako lídra Euroregionu Bílé-Biele Karpaty, ochota malých a středních podnikatelů spolupracovat a komunikovat s magistrátem,

postupné budování podrobného registru podnikatelů na území města, rozvinutí co nejširší základny pro spolupráci města, UTB a podnikatelů na všech úrovních, velká možnost pro inovace ve výrobě a propojení nových teoretických poznatků a jejich praktického využití, podpora výzkumu a vývoje ve vazbě na činnost průmyslových podniků a UTB, případně středního školství, ochota ke vstřícnému jednání s investory, kteří hledají personální potenciál především mezi vysokoškolsky vzdělanými lidmi, možnosti rozvoje kongresové a vzdělávací turistiky, příprava regionálních průmyslových zón se spoluúčastí obcí regionu, resp. nemovitostí pro potenciální investory včetně regenerace stávajících území, podpora rozvoje UTB s důrazem na strategické obory, projekty celoživotního vzdělávání, zajištění vícezdrojového financování Městského divadla a Filharmonie Bohuslava Martinů, vytvoření městského kulturního střediska, vytvoření vazeb kulturních institucí, odboru kultury, případně vybudovaného městského kulturního střediska na složky cestovního ruchu, realizace projektu Zlín – zdravé město, podpora integrace postižených obyvatel, po převzetí agendy okresních úřadů bude sociální agenda sjednocena a zlepší se efektivita a koordinace práce v sociálním odboru, užší spolupráce a propojení sociální a zdravotnické oblasti ve prospěch informovanosti občanů, program regenerace bytového fondu, zvýšení atraktivity a kapacity bytů, využití přírodního prostředí pro aktivní trávení volného času, rozvoj ekologicky přátelských činností, aktivizace „zlínského“ lobby v centrálních orgánech k financování klíčových projektů regionu, možnosti financování projektů z předstrukturálních a strukturálních fondů EU, zrychlení investiční činnosti ve městě formou spoluúčasti veřejného a privátního sektoru, „ozdravení“ vztahů mezi Zlínem a okolními obcemi v zájmu společné prosperity, zlepšení investičního a občanského klimatu ve Zlíně zapojením podnikatelské veřejnosti a občanů do projednávání rozvojových programů města.

2.3.4 Hrozby

neschopnost vytvářet partnerské vztahy v regionální a celostátní úrovni povede k nižšímu objemu financování z fondů EU, nedocenění ekonomických přínosů ve vazbě na cestovní ruch, tudíž malá podpora oblasti ve smyslu plánovaného rozvoje, nedocenění vazby patriotismu a kulturního dědictví, spoléhání na „baťovskou tradici“, narůstající nedostatek sociálních služeb, snížení počtu a kvality veřejných sportovišť, klesající úroveň výchovy v rodině, přenášení výchovy na školská zařízení, zhoršení životního prostředí a

kvality života, malá vazba zdravotnických zařízení na město a tedy malá možnost ovlivnit jejich síť a fungování, pokles počtu obyvatel ve Zlíně, rychlé zestárnutí zlínské populace, vysoké zatížení obyvatel v produktivním věku, nárůst sociálních potřeb rostoucí skupiny osob v neproduktivním věku, současná nabídka a kvalita služeb, především u služeb cestovního ruchu, není dostačující a do budoucna nevyhovující; nedostačující řešení dopravní situace ohrožuje Zlín jako centrum jihovýchodní Moravy ve všech směrech, slábnoucí ekonomické vazby ČR a SR, možnost vzniku hraničního území EU, růst disproporce mezi potřebou a nabídkou pracovních sil, nepřipravenost na přijetí zaměstnanců z jiných regionů či států, odchod investorů do lépe motivujícího prostředí v jiných městech či státech, nevyřešení kritické dopravní situace v reálné době bude mít za následek stále větší izolaci města a stagnaci a úpadek regionu v rámci celé republiky, migrace podnikatelských aktivit a obyvatel do příznivějších oblastí (Olomouc, Brno, Ostrava) a s tím spojená výrazně nízká konkurenceschopnost mezi ostatními regiony při získávání nových investorů, oslabení příjmové stránky města snížením počtu obyvatele a úbytkem ekonomických aktivit [9] [16]

3 PODMÍNKY A RIZIKA ÚZEMNÍHO ROZVOJE MĚSTA

3.1 ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA ZLÍNA

Informace zde použité jsou z **Územního plánu města Zlína**, který byl zpracován v letech 1996 – 1998 a schválen Zastupitelstvem města Zlína dne 10.9.1998. Následně byla vydána Radou města Zlína obecně závazná vyhláška o závazných částech územního plánu. Nový územní plán města Zlína nahradil předchozí Směrný územní plán Zlínské aglomerace z roku 1975. K jeho zpracování se přistoupilo po roce 1989 formou aktualizace návrhu územního plánu zpracovaného v osmdesátých letech. V konečné podobě byl územní plán předložen ke schválení zastupitelstvu po dvouletém projednávání.

Hlavním smyslem a cílem pořízení Územního plánu města Zlína bylo získání jednoho ze základních nástrojů pro řízení a regulaci rozvoje města, dostavby a případné dílčí přestavby v rámci zastavěného území a další výstavby v rozvojových plochách.

Řešené území tvoří urbanizovaný prostor podřevnického údolí a zahrnuje tato katastrální území: Zlín, Malenovice, Louky, Prštné, Mladcová, Příluky, Jaroslavice, Kudlov, Lužkovice, (část Výpusta) a část k.ú. Kostelec.

Dokumentace územního plánu je zpracovaná v měřítku 1:5000 a obsahuje hlavní výkres (urbanistické řešení), další specializované výkresy, které navrhují koordinovanou obsluhu území (doprava a inženýrské sítě) a textovou zprávu. V textové zprávě je popsána urbanistická koncepce, ochranné režimy včetně územního systému ekologické stability, veřejně prospěšné stavby, návrh dopravy a technického vybavení, životního prostředí.

Urbanistická koncepce je charakterizována základní myšlenkou zachovat Zlínu jedinečný charakter rozvolněné lineární urbanistické struktury nespojitě vyplňující podřevnické údolí s posílením připojení na urbanizovanou osu Pomoraví novou pravobřežní komunikací, která spolu se vzájemnými spojkami se stávající komunikací I/49 vytváří „komunikační žebřík“. Velký důraz je kladen na respektování kompozice městského centra se zachováním nezastavitelného prostoru přírodní příčné osy náměstí T.G.M. a Gahurovy třídy. Současně zastavěné území je stabilizováno s výjimkou dopravních koridorů a území znehodnocených z hlediska životního prostředí, která jsou navrhována pro transformaci.

Rozvojové plochy jsou soustřeďovány pouze ve vazbě a návaznosti na stávající zástavbu a zásadně nejsou zakládána satelitní sídla ve volné krajině.

Prostorové uspořádání řešeného území je v územním plánu prostorově řešeno na dva základní celky:

volné plochy – krajinu – volnými plochami se rozumí území, která nelze zastavět vůbec, nebo která lze zastavět výjimečně a zvláštních podmínek, stanovených pro takový účel obecně závaznou vyhláškou

zastavitelné plochy – město – zastavitelnými plochami se rozumí veškerá území zastavěná, případně území k zástavbě navržená.

Pro jednotlivé funkce (bydlení, výrobu, zeleň, občanskou vybavenost, technickou infrastrukturu atd.) jsou definovány základní regulativy, které určují pro které stavby, zařízení či děje jsou určité pozemky funkčně vymezeny, které jsou přípustné, podmíněně přípustné nebo nepřípustné. Při zajištění dostatečné kvality prostředí umožňují regulativy prolínání některých funkcí. [5]

3.2 PODMÍNKY PRO ROZVOJ

S ohledem na zkušenosti s územním plánem v mé každodenní pracovní činnosti na Odboru stavebním a územního plánování MMZ uvádím následující. Pro rozvoj města Zlína nabízí územní plán nové plochy pro výstavbu **bytů, obchodních a podnikatelských zařízení, výrobních a skladovacích hal, sportovních aktivit apod.** Návrh rozvoje přitom vycházel z řady **podmiňujících faktorů – tzv. limitů území, kterými jsou např. lesní porosty, zemědělská půda, cenná území přírody a krajiny, zátopová území, ochranná pásma, pásma hygienické ochrany atd.**

Pro bydlení jsou v územním plánu charakterizovány dva základní typy bydlení, a to jak v bytových domech, tak v rodinných domech. Návrhové plochy pro bytové domy navazují na stávající obytné čtvrti – sídliště Malenovice a Jižní svahy a uzavírají tak možnosti jejich plošného rozvoje. Pro výstavbu rodinných domů jsou hlavní rozvojové lokality

navrhovány ve východní části Kudlova, na západním okraji Mladcové, na jihovýchodní terase Příluky, v jižní části Malenovic. V ostatních částech města se v návaznosti na zastavěná obytná území předpokládá rozvoj menších lokalit. V celkovém součtu je plocha pro bydlení určena pro 4850 bytů, z toho 60 % je navrženo v rodinných domech.

Pro zařízení občanské vybavenosti se uvažuje s rozvojem především v rámci stávajících objektů a ploch. Jedná se zejména o samostatné prodejny, obchody a provozovny služeb, uspořujících denní potřeby obyvatel, případně areály školské, zdravotnické apod. Nové objekty a zařízení občanské vybavenosti, která lze vhodně a bezkonfliktně začlenit k jiným funkcím, je možné umísťovat i do ploch určených k zástavbě pro jiné funkční využití. Pravidla těchto možností jsou vymezena v regulativech. Nové zásadní plochy jsou navrhovány pro rozšíření areálu sociálních služeb na Burešově a v rámci transformace výrobního areálu Svitů se uvolňují pro možnosti občanské vybavenosti jeho východní části, přímo navazující na plochy městského centra.

Jednou ze specifických charakteristik města Zlína je koncipování jeho městského centra, které je nejvýznamnější a nejreprezentativnější zónou města, a které se může vymezit do tří rozdílných pólů. Prvním je kompaktní bloková městská zástavba původního historického půdorysu města kolem náměstí Míru, s návrhem dostavby jeho jižní části. Druhým je zástavba náměstí T.G.M. a náměstí Oráce s otevřeným přírodním projektem, který tvoří výrazný prostorový prvek nejen centra, ale celého města. Třetí pól tvoří rozvojové území Čepkova.

Pro velkokapacitní maloobchodní zařízení (supermarkety apod.) a podnikatelské aktivity jsou určeny komerční plochy, navržené v lokalitě Malenovice – Mezicestí, Louky (naproti IMC), Příluky (uhelné sklady). V prostoru křižovatky Gahurova – Pasecká je možné povolovat výstavbu až po realizaci navrhovaných komunikací a křižovatek.

Pro výstavu a skladování jsou rozšířeny stávající výrobní plochy na západním okraji města – a to v Malenovicích a na východním okraji v prostoru Příluky – Výpusta.

Pro sport a rekreaci je v územním plánu stabilizována většina sportovních areálů. Nové záměry jsou soustředěny do dominantního prostoru mezi Zlínem a lázněmi Kostelec, s propojením pěší a cyklistickou stezkou. S ohledem na větší rozsah bytové výstavby

v prostoru Mladcové je rozšířeno sportoviště v severním okraji. U stávajících koupališť v Malenovicích a v Loukách je navržen dílčí rozvoj těchto areálů. Z hlediska životního prostředí a vlivu na přírodu a krajinu je však tento jev hodnocen negativně, a proto nejsou tyto aktivity na území Zlína rozvíjeny.

Výrazný charakter dává Zlínu zeleň, která je i nadále chráněna a rozvíjena systémem parkových ploch, které jsou předmětem krátkodobé rekreace.

Zásadní pro rozvoj města je řešení dopravních sítí a technické infrastruktury, jejich rozvoj je limitován charakterem prostoru podřevnického údolí, stávající urbanistickou strukturou i technicko-ekonomickými možnostmi. [5]

Do nejbližší budoucnosti se počítá s níže uvedeným, samozřejmě s ohledem na stav financí s těmito projekty, které by měly alespoň částečně vyřešit dopravní situaci ve Zlíně:

- nová pravobřežní komunikace je navržena v kategorii čtyřpruhu a to v prostoru Louky podél Dřevnice a napříč výrobním areálem v části Rybníky,
- s plošnou rezervou pro mimoúrovňové křižovatky v lokalitách Malenovice-západ ZPS, Tečovice-Malenovice-Trnů, Louky-západ, Prštín, Gahurova-Pasecká,
- výhledově je řešeno podzemní propojení nové pravobřežní silnice s třídou T. Bati,
- v okolí centra je doprava řešena pomocí nové sběrné komunikace propojující Čepkov s Cigánovým a s využitím stávající komunikace na Benešově nábřeží,
- v prostoru Zálešné je posílena doprava návrhem nové komunikace,
- městská část Vršava je propojena obslužnou komunikací se sídlištěm Jižní svahy.

Mezi další plánované dopravní projekty, které jsou podle mého názoru hodně důležité patří:

- prodloužení ulice j. Broučka východním směrem přes řeku Dřevnici do prostoru nového napojení Příluky,
- nové dopravní připojení Příluky.

Územní plán města Zlína je zpracován pro návrhové období do roku 2010 a pro výhledový počet 82 000 obyvatel. Tento plán ovšem může získat dílčí změny. Ty je ovšem nutno projednat a schvalovat dle platné legislativy. Do data této bakalářské práce je schváleno ZMZ celkem 69 změn. [10]

3.1 KLADY A RIZIKA ROZVOJE MĚSTA

Dle mého názoru má Územní plán města Zlína několik kladných stránek, ale také jsou zde body, které by měly být vyřešeny lépe.

Mezi nesporné klady patří nová „Pravobřežní komunikace“. Ta mí samozřejmě na rozvoj Zlína největší vliv. Podrobněji rozebráno v subkapitole Infrastruktura.

Souhlasím také s respektováním kompozice městského centra se zachováním nezastavitelného prostoru příčné osy náměstí T.G.M. a Gahurovy třídy. Mezi další pozitiva dle mého názoru patří soustředování sportovních ploch do prostoru mezi Zlínem a lázněmi Kostelec, s propojením pěšé a cyklistickou stezkou. Jako klad vidím také umístění velkokapacitních maloobchodních zařízení a podnikatelských aktivit. Ta se mají nacházet v lokalitě Malenovice-Mezicestí, louky, Příluky (uhelné sklady). Hlavně posledně jmenované Příluky byly doposud v tomto směru opomíjeny. Souhlasím také s umístěním zařízení občanské vybavenosti (prodejny, obchody, služby) do výrobního areálu bývalého areálu Svitů, neboť si myslím, že do budoucna se z toho místa stane součást městského centra a udržet tedy současný stav areálu by nebylo vhodné. Tyto body jsou podrobněji řešeny níže.

Za zápory Územního plánu města Zlína považuji umístění prostor pro výrobu a skladování na východním okraji v prostoru Příluky-Výpusta. Dle mého názoru je současný stav

možný, ale s rozšiřováním těchto ploch nesouhlasím. Podrobněji rozebráno v subkapitole Průmysl.

Další bod se kterým nesouhlasím je nezakládání satelitních sídel ve volné krajině. S tímto jevem se můžeme setkat v celé Evropě a nevidím důvod, proč by tomu tak nemělo být i ve Zlíně. Satelitní sídla si oblíbují hlavně movitější občané, a to z důvodů klidu, který jím tato místa přináší. Tato sídla mají několik kladů i pro samotnou radnici. K takovým sídlům sídlům např. nemusí být vedena městská hromadná doprava. Občané zde bydlící mají většinou svá auta. Tato místa se stávají místem prestižním, ve kterých chtějí bydlet s důležitým postavením. A hlavně, za pozemky na takovýchto místech se nezřídka platí několikanásobek ceny než za „normální“ pozemek pro stavbu, což je přínos do městské pokladny. Ovšem s tím souvisí další jednání zlínské radnice, se kterým nesouhlasím a to je prodávání stavebních pozemků bez vybudovaných inženýrských sítí. Tyto pozemky jsou tak prodávány zprostředkovatelům, kteří tyto sítě vybudují a cenu za takto připravený pozemek tím několikanásobně zvýší. Myslím si, že toto jednání je ze strany radnice krátkozraké a přichází tím o dost velké příjmy do městské pokladny.

Ale jako hlavní bod, se kterým nesouhlasím a který dle mého názoru může mít vliv na rozvoj Zlína největší je vliv spolupráce Zlína s Otrokovicemi při tvorbě územního plánu. Obě tato města si územní plány dělají samostatně, což je dle mého názoru velká chyba. Neprojojenost obou územních plánů a nekoordinace společné činnosti bzdí rozvoj celé aglomerace. Územní plán města Zlína např. není vůbec propojen s průmyslovou částí Otrokovice-Napajedla. [10] [7] [15] [16]

4 ŘEŠENÍ KE ZLEPŠENÍ, STRATEGICKÁ VIZE MĚSTA

4.1 EKONOMICKÝ ROZVOJ MĚSTA A KVALITA ŽIVOTA ZALOŽENÁ NA VYTVOŘENÍ PODMÍNEK PRO PODNIKÁNÍ, INVESTICE A ZAMĚSTNANOST

Tak jak jsem zjistila z materiálů MMZ provázaností činnosti jednotlivých institucí, zejména kvalifikovaným přenosem potřebných dat je možné dosáhnout efektivnosti vyřizování správních a administrativních záležitostí v jednom centru, dosáhnout úspory nákladů a času jak u institucí, tak u občanů. Řešit v této souvislosti dopravní obslužnost administrativního centra a provázanost vlakové, autobusové a městské hromadné dopravy vychází z myšlenky koncentrace orgánů státní správy do lokality pojmenované jako 21. budova a okolí a vytvoření podmínek pro fungování těchto orgánů. Je zájem o jednoznačnou lokalizaci a dostupnost úřadů občanům kraje, zajištění dopravní návaznosti veřejné a soukromé dopravy. Zlín má v průměru dostatečnou kapacitu maloobchodní sítě. Je potřeba dořešit rozestavěné objekty, specializovaný maloobchodní prodej.

Z hlediska budoucí pozice Zlína v Evropě a potencionálu dalšího rozvoje bude nutné zvážit zřízení konkurenceschopného územně členěného městského celku s více než 100 tis. obyvatel vytvořeného spojením obcí Hvozdná, Zlín, Otrokovice, Napajedla. Dále jsem zjistila, že například spojení Zlína a Otrokovic by spojeným obcím přineslo jen v daňových příjmech částku min. 150 mil. Kč použitelnou pro rozvoj aglomerace. Stoletá průmyslová tradice dává Zlínu naději na pokračování ekonomického růstu.

Průmyslové aktivity Zlína se odehrávají především ve stárnoucím Bat'ově továrním areálu, a v nově budované průmyslové zóně Zlín – východ, které je jen dílčím krokem, městu scházejí ucelené plochy pro rozvoj dalších průmyslových aktivit.

Další rozvoj lze postavit na udržení a posílení stávajících průmyslových subjektů, vyhledávání a atrakce nových perspektivních průmyslových oborů, partnerské spolupráci s obcemi, které mají podmínky pro umístění průmyslových zón k zajištění budoucí prosperity města a regionu.

Město by mělo iniciovat funkci celoměstského orgánu ekonomického rozvoje, přitáhnout ke spolupráci podnikatelské subjekty a instituce orientované na podnikatelský servis.

Dále si dovoluji tvrdit, že Zlín má rezervy v oblasti nabídky sortimentu a kvality služeb, zejména služeb cestovního ruchu (služby ubytovací, stravovací, turistické informace, produkty různých forem turistického ruchu). Nabízí se využití jak inovačního potenciálu Zlína (kongresová turistika), tak přírodních hodnot regionu (rekreace, oddych, aktivní trávení volného času).

S ohledem na to, že 60 – 80 % nových pracovních příležitostí vzniká v malých a středních podnicích, je žádoucí proto orientovat budoucí strategii na vznik a existenci takových subjektů. Současně je však nezbytné vyhledávat a podporovat tzv. strategické perspektivní obory s vysokou přidanou hodnotou a tyto aktivity provázat s inovačním potenciálem University T. Bati. [9] [10] [15]

Ustavení University Tomáše Bati je důležitým faktorem dalšího rozvoje města. Víím, že vzdělanost obyvatel regionu přímo ovlivňuje jeho ekonomickou prosperitu a kulturní úroveň. Přístupné vzdělání s vazbou na perspektivní obory a provázané na potřeby regionu může být dle mého názoru významným faktorem rozvoje města.

Nabídka kulturních a sportovních aktivit je nedílnou součástí kvality života ve městě, je motivujícím a stimulujícím činitelem osobního rozvoje obyvatel, je pozitivním faktorem image města.

Budoucí rozvoj města a regionu není myslitelný bez oboustranného transferu poznatků, společenských, kulturních vazeb, schopnosti začlenit se do širšího celku. Z tohoto pohledu je potřebné programově usilovat o partnerství v místním i mezinárodním měřítku, přičemž kulturní a sportovní aktivity jsou vhodnými prostředky k navazování takových vztahů, které mohou mít další ekonomické dopady.

Podle mého názoru město Zlín by se nemělo nekriticky uzavřít do své „staré baťovské tradice“, ale mělo by vše pozitivní rozvíjet a zachovat, a současně by mělo být přístupné pro nové myšlenky, nápady, tvůrčí invenci.

Město by mělo být vstřícné ke svým obyvatelům při vytváření spektra podmínek pro spokojený život všem generacím a sociálním skupinám. Měli bychom být schopni udržet ve městě mladé talentované lidi, přilákat do města nové obyvatele, kteří nahradí přirozený úbytek dnešního obyvatelstva. Město by mělo být přívětivé k návštěvníkům vytvořením podmínek pro získání potřebných informací, přístupností a přehledností, dostatečnou nabídkou a kvalitou služeb. [9]

Na základě uvedených skutečností a údajů v mé práci, by město mělo **dbát o udržení a rozvoj podnikatelských aktivit**, připravovat podmínky pro nové investory, spolupracovat v této oblasti s dalšími obcemi regionu i v mezinárodním měřítku. Harmonický a racionální rozvoj města (v terminologii EU trvale udržitelný rozvoj) musí být základním pilířem našeho budoucího jednání. Zásadní projekty dle mého názoru je nutné důsledně projednávat s odbornou i laickou veřejností s ohledem na zájmy obyvatel, s ohledem na zachování a zlepšování životního prostředí, zachování kulturních a společenských tradic.

Podle mých zjištění jednotícím prvkem dnešní a budoucí strategie města by se mělo stát uplatňování projektového přístupu k naplňování vizí, vícezdrojové financování projektů a účast veřejnosti na určování priorit dlouhodobého rozvoje. **Pro možnost rozpracování projektů a určení priorit dlouhodobého rozvoje statutárního města Zlína je nutné vyhodnocovat tyto průřezové okruhy včetně jejich vzájemných vazeb: ekonomický rozvoj, technická vybavenost, dopravní přístupnost a obsluha, lidské zdroje, životní prostředí, cestovní ruch.** [9]

Tyto okruhy mají naplnit následující souhrnné cíle:

Ekonomický rozvoj. Vytváření podmínek pro existenci dynamické podnikatelské základny průmyslových, živnostenských a obchodních podniků pro řešení problémů na trhu vedoucích k zajištění konkurenceschopného a trvale udržitelného operačního prostředí regionu.

Lidské zdroje V tomto ohledu jsem zjistila, že je třeba posílit udržitelné faktory pro konkurenceschopnou kvalitu života obyvatel (sociální, kulturní, sportovní). Cíl zahrnuje schopnosti obyvatel zvyšovat své ekonomické příjmy, tedy úspěšně podnikat a pracovat

(zaměstnanost), zvyšovat úroveň přípravy na povolání (vzdělání), dále růst kvality a dostupnosti služeb společenské infrastruktury, podporu občanským iniciativám, bezpečnost obyvatel i návštěvníků kraje.

Životní prostředí Dále je třeba posílit prostředí pro trvale udržitelný rozvoj životních podmínek obyvatel a konkurenceschopných hospodářských činností. Rozvíjet ekologickou výchovu, vzdělávání a osvětu obyvatel. Vyšší využití ekonomického a sociálního potenciálu cestovního ruchu, jeho atraktivitu pro návštěvníky a zdokonalování a rozšiřování turistické infrastruktury. Spolu s tím je úkolem cestovního ruchu příznivě ovlivnit rozvoj kvality života obyvatel, vzdělávání, kultury, služeb, sportu.

V době informační společnosti **mají informace cenu zlata**. Jejich hodnota je vysoká pouze při jejich efektivní výměně (komunikaci) a sběru a zpracování. Mnohdy problém v nedostačené komunikaci je příčinou nesouladu a ztráty hodnot. Při získávání financí je nutné vyhledávat potřebné informační zdroje, které směřují ke zdrojům nebo jsou zároveň finančními zdroji.[9]

Dle výsledku mého posouzení dosažených informací jsou základními podmínkami nutnými pro rozvoj města a zároveň průřezovými faktory rozvojových priorit:

Komunikace „hmotná“ (doprava osob a zboží po silnici, železnici, vodě, vzduchem), „nehmotná“ (transfer řídicích, odborných, ekonomických aj. informací, poznatků, sdělení včetně jejich analýzy a využití)

financování (granty, finanční spoluúčast podnikatelů, rozpočet kraje, rozpočet města, státní a evropské fondy)

koordinace (řízení a plánování, bilancování) efektivní (statické) správy města a jeho rozvoje

Tyto pilíře (komunikace - finance - koordinace) jsou vyjádřením charakteru a potřeb jakékoliv činnosti v současné době a společnosti. Jejich promítnutí do vizí či projektových úkolů nestačí. Měly by být včleněny do struktury jednotlivých orgánů.

Pro strukturu efektivní správy na úrovni orgánů statutárního města Zlína z toho vyplývá:

- zajistit jasný a efektivní systém a hierarchii komunikace (vnitřní i vnější), který funguje konvergentně i divergentně (sbíhavost a rozbíhavost informací);
- vyčlenit odbor či oddělení, která se bude zabývat hledáním finančních zdrojů, grantů, podporovaných projektů ;
- klást důraz na koordinaci a řízení všech činností a oddělení, nepodceňovat důležitost motivace a podporovat angažovanost a iniciativu pracovníků při rozvoji města.
- k základním prioritám každého kraje by mělo patřit dle mého mínění zvyšování hospodářského rozvoje, vytváření pracovních příležitostí, zvyšování kvalifikace, dostupnost služeb, kulturní rozvoj, zvyšování životní úrovně obyvatel a další, a to prostřednictvím nedostatečně využitého tržního potenciálu .

Na strategický rozvoj města Zlína se já dívám i z pohledu snížení nezaměstnanosti. Jako základní směry vedoucí ke zlepšení ekonomické situace města vidím také v následujícím souhrnu: rozvoj vzdělání, rozvoj městských informačních systémů, zlepšení reprezentace krajského města, budování dopravní infrastruktury, rozšiřování sítě obchodních řetězců, průmyslovou výrobu a podporu malého a středního podnikání. [9]

Obr. 7 „Není ten Zlín krásný?“

Strategické plánování ekonomického rozvoje

Ráda bych zde jednoduše a v „kostce“ nastínila průběh iniciativ související se strategickým rozvojem města. Impuls ke zpracování strategického plánu rozvoje byl dán v roce 2000 náměstkem tehdejšího primátora – Ing. Rybaříkem a realizace byla svěřena ing. Častovi, zaměstnanci Magistrátu. Poté, když ing. Rybařík a Ing. Časta odešli z radnice, převzal tento úkol náměstek primátora RNDr. Otakar Kanta. V letech 2001 a 2002 byl zpracován pod vedením odd. koncepcí tzv. „Profil města“, na kterém se podílely odborné útvary MMZ. Pro tento cíl, jak jsem zjistila, byly využity v té době existující dílčí koncepce a podklady města Zlína k nim (Koncepce rozvoje sociálních služeb, Koncepce odpadového hospodářství, Koncepce rozvoje cestovního ruchu). Byl zájem ze strany vedení města o dopracování kritické analýzy a stanovení prioritních aktivit externí firmou, což nebylo odsouhlaseno statutárním orgánem města. Zpracovaný materiál, který byl v dílčích částech konzultován s podnikatelskou a odbornou veřejností byl předložen ZMZ na posledním zasedání předchozí politické garnitury (předkladatel RNDr. Otakar Kanta nebyl přítomen). ZMZ vzalo dokument na vědomí bez usnesení. (materiál je na webových stránkách). Některé priority byly následně použity pro formulaci části Programového

prohlášení RMZ na roky 2002 – 2006. Toto prohlášení je dnes jediným schváleným programovým dokumentem. [Příloha P VI]

Snahou současného primátora Mgr. Tomáše Úlehly bylo pokračovat na tvorbě strategického plánu města. Primátor zřídil poradní orgán – pracovní skupinu složenou ze zástupců podnikatelů, UTB, agentur a města, která definovala generální vizi rozvoje města a čtyři prioritní okruhy. Generální „Strategickou vizi rozvoje města Zlína“ schválilo Zastupitelstvo města Zlína na svém zasedání dne 1. dubna 2004 s myšlenkou, že Zlín je plnohodnotné evropské město.

Pro prioritní okruhy zpracované vize byla připravena výzva k veřejné soutěži, při jejímž projednávání v RMZ byla tato aktivita odmítnuta a byl dán podnět k vytvoření **„Komise RMZ pro strategické plánování“**. Členy komise jsou níže uvedení radní a JUDr. Zlínský s tajemníkem komise ing. Miklem. O výstupech práce komise zatím nemám komplexní informace, tajemník formou úkolů přenáší dílčí zadání na Magistrát města Zlína, tj. na tajemníka MMZ a následně na jednotlivé vedoucí odborů a oddělení MMZ. [12] [10] [9]

Rada města Zlína schválila zřízení Komise pro strategické plánování

Rada města Zlína na svém 14. zasedání schválila s účinností od 1.8.2004 zřízení "Komise Rady města Zlína pro strategické plánování" ve složení (tab. 5):

Mgr. Tomáš Úlehla	primátor (předseda komise)
Martin Janečka	1. náměstek primátora
Mgr. Hynek Steska	náměstek primátora
MUDr. Vladimír Řihák	náměstek primátora
Svatava Nováčková	náměstkyně primátora
Mgr. Irena Ondrová	náměstkyně primátora
Ing. arch. František Petr	člen RMZ
Ing. Milan Soldán	člen RMZ
Ing. Zdeněk Mikel	tajemník MMZ
JUDr. Jan Zlínský	zastupitel

Co to vlastně je Strategický plán, o kterém píší v mé práci?

Jde o tvořivý proces, v jehož rámci jsou identifikovány rozhodující oblasti a stanoveny realistické záměry, cíle a strategie, jejichž zavedení povede ke zlepšení v těchto bodech. Strategické plánování je rovněž silným nástrojem stimulujícím ke spolupráci představitelů podniků a volené zástupce obcí, což napomůže zlepšení místního podnikatelského klimatu,lepší konkurenceschopnost obce a umožní diskusi o problémech, které přímo ovlivňují kvalitu života všech občanů.

V procesu strategického plánování můžeme rozlišovat následujících osm kroků:

1. Příprava - organizace Komise pro strategický rozvoj, složené z vedoucích představitelů příslušné obce města. 2. Shromažďování a analýza informací - Profil města a Průzkum postoje podniků k městu. 3. Určení rozhodujících oblastí místní ekonomiky. 4. Určení vnitřních "silných a slabých stránek a vnějších hrozeb" a příležitostí, které mají vliv na schopnost místní společnosti zlepšit určené rozhodující oblasti ekonomiky. 5. Příprava akčních plánů, záměry, cíle strategie. 6. Kompletace Strategického plánu, určení priorit. 7. Realizace strategického plánu. 8. Monitorování a aktualizace strategického plánu.

Posoudíme-li, co z navrhovaných "osmi kroků" bylo ve Zlíně realizováno, dojdeme k následujícímu závěru. Oddělení koncepcí Magistrátu města Zlína vyvinulo v uplynulém roce nemalé úsilí. Vůbec nebyl učiněn pokus o realizaci vytvoření "Komise". Můžeme mluvit o "Pracovní skupině", neboť tyto lidi bude čekat mnohdy úmorná práce a pravděpodobně se na jejich hlavy snese hora kritiky od těch, kteří "všechno znají líp". [6]

Obecné cíle strategického rozvoje města:

- Statutární město Zlín se bude rozvíjet jako plnohodnotné administrativní a správní centrum Zlínského kraje, bude spolehlivým partnerem.
- Statutární město Zlín směřuje ke spokojenému životu obyvatel města i regionu, se zaměřením na vzdělání, kulturu a zdravý životní styl.

- Statutární město Zlín a celý region má dosáhnout ekonomickou výkonnost a růst zaměstnanosti, zvláště kvalifikované pracovní síly. Zejména partnerství se vzdělávacími a odbornými institucemi a pracovišti podpoří stabilizaci a rozvoj malého a středního podnikání v oborech s vysokou přidanou hodnotou. Potenciál města a regionu bude využit pro rozvoj cestovního ruchu.
- Statutární město Zlín se bude podílet na projektech, zaměřených na zajištění dopravní dostupnosti města a regionu.
- **Statutární město Zlín si zachová jedinečný charakter -města v zeleni, bude chránit a rozvíjet kvalitu životního prostředí ve městě i v celém regionu. . [10] [9] [12]**

ZÁVĚR

Ve své bakalářské práci jsem se zabývala **možností zlínského rozvoje**, konkrétně i v oblasti výstavby a tím vytvoření podmínek pro podnikání. Cílem bylo popsat současné problémy, navrhnout řešení a další možné podmínky pro ekonomický rozvoj města se zajištěním kvality života.

Ekonomická situace regionu, jak i celé České republiky má přímý vliv na zaměstnanost obyvatelstva. Proto by politika uskutečňovaná na území regionů, regionální politika měla zajistit efektivní a vyvážený rozvoj regionu.

Historie kraje spolu s Bat'ovou podnikatelskou tradicí a změnou politického režimu daly podnět k rozvoji podnikatelských aktivit. Taktéž Magistrát města Zlína podporuje tyto podnikatelské aktivity.

Nezaměstnanost je celorepublikový problém, proto se na rozvoj města dívám i z pohledu nezaměstnanosti. Úřad práce se snaží řešit tento problém nabídkou několika svých služeb. Jedná se o různé služby, rekvalifikační kurzy. Značná pozornost je věnována absolventům škol, mladistvým, občanům se změněnou pracovní schopností.

Cílem města i mé bakalářské práce je určení priorit dlouhodobého rozvoje statutárního města Zlína a to zejména zabezpečováním ekonomického rozvoje města Zlína, pro který je nezbytné vyhodnocení hlavních průřezových okruhů včetně jejich vzájemných vazeb: ekonomický rozvoj, technická vybavenost, občanské vybavení, přístupnost a obsluha, lidské zdroje, životní prostředí, cestovní ruch, sociální sféra, kultura a památky, průmysl a stavebnictví.

Má práce prokázala, že na ekonomický rozvoj města Zlína se nelze dívat jen z jednoho pohledu. Nutný je globální pohled z více stran, neboť tato činnost je určována celou řadou okolností, která mají na ni nemalý vliv. Největší vliv na život ve Zlíně, na jeho rozvoj a tudíž i na rozvoj podnikatelských aktivit **má doprava**, což se v mé práci

potvrdilo. Dle mých závěrů bude vyřešení dopravní dostupnosti determinovat rychlost i směr podnikatelských aktivit ve Zlíně v nejbližších letech.

Hlavním bodem dopravní výstavby ve Zlíně je zamýšlená „Pravobřežní komunikace“, která dle mého názoru změní život ve Zlíně. Její návaznost na dálniční spojení, se kterým se také do budoucna počítá, prospěje firmám, neboť zvýší jejich konkurenceschopnost v oblasti dopravní dostupnosti.

Hlavním přínosem nové komunikace bude přenesení těžiště města více na západ a podpoření tak vznik pásového města Zlín – Otrokovice. Vzniknou také nové atraktivní prostory mezi současnou komunikací I/49 a novou komunikací. V tomto ohledu je ale nutné určit vztah této komunikace k okolí. V novém územním plánu města Zlína, který je teprve v počátcích úvah o tom jakou bude mít podobu, bude rozvoj původních samostatných sídel jako Prštín, Louky, Malenovice urbanizován v souvislém pásu kolem návrhu „Pravobřežní komunikace“. Jednalo by se o nové funkční plochy pro bydlení, sport, průmysl či občanské vybavení. Z tohoto pohledu by navrhovaná komunikace převzala aktivity, které se v současnosti soustřeďují výhradně podél třídy Tomáše Bati a odlehčila by tak dopravní zátěž této části města i v souvislosti s emisemi. Důsledkem současného stavu je, že vedle probíhajícího nárůstu dopravy se ještě dále zvyšuje počet dopravních cílů podél jedné komunikace v údolí.

A proto se město společně s Ředitelstvím silnic a dálnic Zlínského kraje snaží zajistit zvýšení kapacity stávající komunikace I/49 tím, že realizuje rozšíření na úkor zeleně, předzahrádek jednotlivých rodinných domů, na úkor příčných dopravních a pěších propojení a i odstraněním stávajících staveb. Tady bych podotkla, že po již zrealizované I. etapě rozšíření I/49 je II. etapa ve fázi povolení řízení u Odboru dopravy Krajského úřadu ve Zlíně, který je speciálním stavebním úřadem. III. etapa rozšíření komunikace I/49 je ve fázi vydaného územního rozhodnutí, které tuto část stavby umístilo a dalo podmínky pro projektovou přípravu této části stavby.

Nová „Pravobřežní komunikace by se tak mohla stát první vlašťovkou při tvorbě pásového města a to aglomerace Zlín – Otrokovice. Pásové město klade vyšší požadavky na řešení dopravní infrastruktury a podmínkou její funkce je rovnoměrné rozložení dopravních cílů po celé délce údolí.

Pro možnost určení priorit dlouhodobého rozvoje statutárního města Zlína musím ještě jedenkrát uvést, že dle mého názoru je nutné vyhodnotit základní průřezové okruhy včetně jejich vzájemných vazeb:

Ekonomický rozvoj - Vytváření podmínek pro existenci dynamické podnikatelské základny průmyslových, živnostenských a obchodních podniků pro řešení problémů na trhu vedoucích k zajištění konkurenceschopného a trvale udržitelného operačního prostředí regionu.

Technická vybavenost, dopravní přístupnost a obsluha - vytvoření podmínek pro vyrovnání území s úrovní krajských měst v České republice a přibližování úrovně nejbližších členských zemí EU.

Lidské zdroje - posílení udržitelné faktory pro konkurenceschopnou kvalitu života obyvatel (sociální, kulturní, sportovní). Cíl zahrnuje schopnosti obyvatel zvyšovat své ekonomické příjmy, tedy úspěšně podnikat a pracovat (zaměstnanost), zvyšovat úroveň přípravy na povolání (vzdělání), dále růst kvality a dostupnosti služeb společenské infrastruktury, podporu občanským iniciativám, bezpečnost obyvatel i návštěvníků kraje.

Životní prostředí - posílení prostředí pro trvale udržitelný rozvoj životních podmínek obyvatel a konkurenceschopných hospodářských činností. Rozvíjet ekologickou výchovu, vzdělávání a osvětu obyvatel.

Cestovní ruch - vyšší využití ekonomického a sociálního potenciálu cestovního ruchu, jeho atraktivitu pro návštěvníky a zdokonalování a rozšiřování turistické infrastruktury. Spolu s tím je úkolem cestovního ruchu příznivě ovlivnit rozvoj kvality života obyvatel, vzdělávání, kultury, služeb, sportu. K základním prioritám SMZ by mělo patřit zvyšování hospodářského rozvoje, vytváření pracovních příležitostí, zvyšování kvalifikace, dostupnost služeb, kulturní rozvoj, zvyšování životní úrovně obyvatel a další, a to prostřednictvím nedostatečně využitého tržního potenciálu. **Statutární město Zlín dle mého názoru podložené informacemi Magistrátu města Zlína má zcela určitě předpoklady pro zvyšování svého potenciálu a svých hodnot regionu.** Jen musí přesně vymezit ty oblasti, kterých se to nejvíce týká. vytvořit přesvědčivou prezentaci města s jasně srozumitelnou vizí včetně vyřešit komunikační dostupnost.

Na strategický rozvoj města Zlína se dívám také z pohledu snížení nezaměstnanosti. Jako základní směry vedoucí ke zlepšení ekonomické situace města bych na závěr shrnula a vytýčila do těchto následující oblasti: Rozvoj vzdělání, rozvoj městských

informačních systémů, rozvoj Zlína jako krajského města, budování dopravní infrastruktury, rozšiřování sítě obchodních řetězců, průmyslovou výrobu a podporu malého a středního podnikání.

Na závěr bych uvedla základní principy „Programového prohlášení Rady města Zlína na volební období 2002 – 2006“, mezi které patří reforma městských financí, podpora realizace rekonstrukce silnice I/49, výstavba bytů na Jižních svazích – IV. Etapa, opravy škol a školských zařízení se zaměřením na jejich úplné rekonstrukce, výstavba Kulturního a univerzitního centra Zlín, protipovodňová ochrana Zlína, podpora realizace hospice, podpora revitalizace areálu Svitů a příprava nových průmyslových zón, výstavba II. ledové plochy a oživení centra města. Upřednostněny budou projekty s více zdroje financování. Nedá mi to, abych zde neuvedla přání či naději na systémovější a přehlednější budoucí podmínky pro opravdový rozvoj našeho města zpracováním a schválením programového dokumentu „Program rozvoje města Zlína“ komunálními politiky dalšího volebního období. [9] [10]

Obr. 8 Budova Radnice, sídlo Magistrátu města Zlína

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Materiály Magistrátu města Zlína a nástroje SMZ

- 1) STATUTÁRNÍ MĚSTO ZLÍN. Zlín – Město v zahradách. R. 2004.
- 2) ODBOR SOCIÁLNÍCH VĚCÍ Magistrátu města Zlína. Vlastní analýza a koncepce sociální péče 2000. r. 2001.
- 4) ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA ZLÍN schválený Zastupitelstvem města Zlína ze dne 10.9. 1998, číslo jednací usnesení I/27Z/98.
- 5) ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA ZLÍN schválený Zastupitelstvem města Zlína ze dne 10.9. 1998, číslo jednací usnesení I/27Z/98.
- 7) ÚZEMNÍ PLÁN MĚSTA ZLÍN. ZLÍN schválený Zastupitelstvem města Zlína ze dne 10.9. 1998, číslo jednací usnesení I/27Z/98.
- 8) STUDIO Havliš. Územně plánovací podklad. Východní část areálu Baťových závodů ve Zlíně. R. 2004.
- 9) URBANOVSKÝ, Zdeněk, ing. Teze k jednání o strategickém rozvoji statutárního města Zlína.r. 2001. Návrh strategického plánu města Zlína. R. 2002.
- 16) NOVÁ, D., NOVÁK, P., Koncepce investiční výstavby ve Zlíně, materiál pro RMZ, říjen 2000.
- 17) NOVÁK, P. Platforma 21, studie možností bývalého „svitovského areálu“, materiál pro ZMZ, březen 2001.
- 18) NOVÁK, P. Vize statutárního města Zlína pro využití „svitovského areálu“, materiál pro ZMZ, leden 2005.
- 19)) NOVÁ, D., NOVÁK, P., Budoucnost východní části baťovského areálu, studie pro Krajský úřad Zlínského kraje, listopad 2002.

WWW stránka

- 1) Historie města Zlína. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 2) Vlastní analýza a koncepce sociální péče 2000. r. 2001, [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 3) Odbor občansko – správní a Odbor sociálních věcí Magistrátu města Zlína [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 4) Odbor životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Zlína. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 5) Magistrát města Zlína. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 6) Ekonomický odbor Magistrátu města Zlína. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 7) Magistrát města Zlína. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 8) Magistrát města Zlína. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 9) Magistrát města Zlína. Teze k jednání o strategickém rozvoji statutárního města Zlína. Návrh strategického plánu města Zlína. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 10) Statutární město Zlín. Strategický rozvoj. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 11) Statutární město Zlín. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 12) Statutární město Zlín. Organizační struktura. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 13) Magistrát města Zlína. Odbor správy majetku. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).

- 14) Magistrát města Zlína. Městské informační a turistické středisko. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).
- 15) Magistrát města Zlína. Architektura a územní plánování. [online]. [cit. 2005-22-2]. Dostupný z URL: [www. <http://www.mestozlin.cz.>](http://www.mestozlin.cz).

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

MMZ	Magistrát města Zlína
SMZ	statutární město Zlín
MF	Ministerstvo financí
RMZ	Rada města Zlína
ZMZ	Zastupitelstvo města Zlína
ÚPD	Územní plán města Zlína
CZT	centrální zdroj tepla
PHO	pásmo hygienické ochrany
LPG	čerpací stanice pohonných hmot – propan
ORJ	organizační jednotky
ŽP	životní prostředí
ČR	Česká republika
AIM	automatizovaný imisní monitoring
VTL	vysokotlaký plynovod
STL	středotlaký plynovod
NTL	nízkotlaký plynovod
KO	kriticky ohrožené
SO	slabě ohrožené
USES	územní systémy ekologické stability
VOK	velkoobjemové kontejnery
Ko	komunální odpad
OMZ	odbor městské zeleně
ORIA	odbor realizace investičních akcí
JÚ	jímací území

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Pohled na městské sídliště „Jižní svah“.....	7
Obr..2 Pohled na část statutárního města Zlín „Jižní svahy“	23
Obr. 3 Městské divadlo.....	40
Obr. 4 Pohled na bývalý „svitovský areál“	65
Obr. 5 Pohled na bývalý „svitovský areál“ - budova č.p. 21.....	68
Obr. 6 Stavební výkres půdorysu přízemí budovy "21" z roku 1938.....	71
Obr. 7 „Není ten Zlín krásný?“.....	87
Obr. 8 Budova Radnice, sídlo Magistrátu města Zlína.....	94

SEZNAM TABULEK

Tab. 1 Členové rady města Zlína.....	18
Tab. 2 Měřicí stanice.....	33
Tab. 3 Hlavní zdroje znečištění ovzduší NOx ve Zlíně.....	33
Tab. 4 Přehled regulačních stanic.....	34
Tab. 5 „Komise Rady města Zlína pro strategické plánování“	88

SEZNAM PŘÍLOH:

Příloha P I Členové Zastupitelstva města Zlína

Příloha P II Organizační struktura Magistrátu města Zlína

Příloha P III Rozpočet na rok 2004

Příloha P IV Rozpočet na rok 2005

Příloha P V Statut Sociálního fondu statutárního města Zlína a pravidla pro posuzování žádostí, poskytování a čerpání dotací

Příloha P VI Programové prohlášení Rady města Zlína na volební období 2002 - 2004

Příloha P VII „Rekonstrukce dopravních a infrastrukturních sítí pro rozvoj podnikání v bývalém „Bat’ovém areálu“ ve Zlíně

Příloha P VIII Znak města

Příloha P IX.. Městský prapor

Příloha P X.. Primátorské insignie

Příloha P XI V následující tabulce je evidence obyvatel města Zlína, závislých na drogách a alkoholu, podle věku.

Příloha P XII Demografická struktura občanů Zlína (podle stavu k 31. 12. 2004)

Příloha P I Členové ZMZ

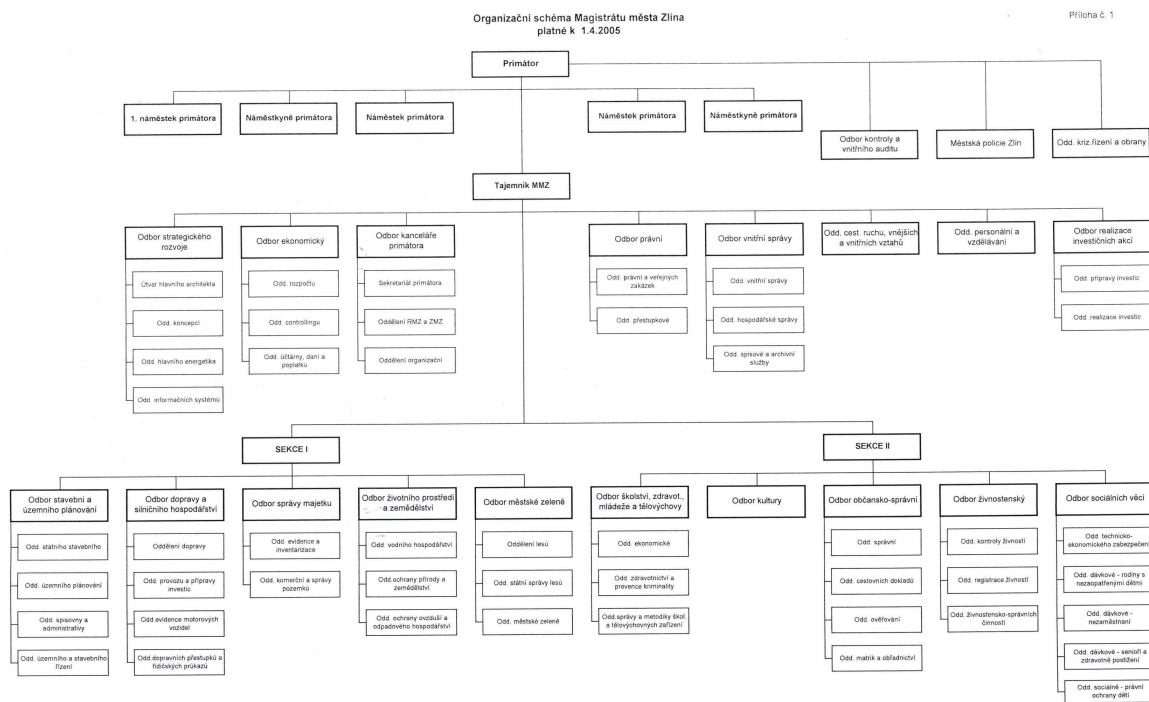
Příjmení, jméno	Tituly	Věk	Politická přísl.
Blanař Jaroslav		61	ČSSD
Bubeníková Jana		53	NEZ
Cekota Antonín		47	ODS
Devát Josef	MUDr.	62	KDU-ČSL
Dostál Zdeněk	PhDr.	69	ZHN
Dvorský Karel		57	ČSSD
Hladík Miroslav	Ing.	39	ODS
Hrobařík Jaroslav	Ing.	58	ČSSD
Janečka Martin		39	ČSSD
Jankovič Karel	Mgr.	49	ČSSD
Kašný Miroslav	Mgr.	42	KDU-ČSL
Kašpárek Jiří	Ing.	60	ODS
Kocháň Josef	Ing.	37	ODS
Kotíková Alena	Ing.	45	KDU-ČSL
Kříž Roman	RSDr.	53	KSČM
Lacina Zdeněk	MUDr.	47	NEZ
Nováčková Svatava		48	ZHN
Ondrová Irena	Mgr.	53	ODS
Páník Ivan	Ing.	58	ODS
Pavlišťík Ludvík		55	ZHN
Petr František	Ing. arch.	55	ZHN
Petrík Josef		66	ČSSD
Rábek František		68	KSČM
Řihák Vladimír	MUDr.	37	ČSSD
Sasín Zdeněk	PaedDr.	58	ČSSD
Soldán Milan	Ing.	45	KDU-ČSL
Steska Hynek	Mgr.	43	ODS
Sýkora Jiří	MUDr.	43	ODS
Szpak Zdeněk	PhDr.	57	ČSSD
Šebík Jaromír		50	ZHN
Šebíková Ilona	Ing.	37	ODS
Šindlář Miroslav	MUDr.	46	ODS
Šlahař Josef		56	KSČM
Tomášek Václav	Ing. CSc.	50	NEZ
Úlehla Tomáš	Mgr.	37	ODS
Venený Petr	Ing.	38	KDU-ČSL

Vlček Stanislav
 Vývodová Ludmila
 Zlínský Jan

51
 50
 JUDr. 53

KSČM
 KSČM
 ČSSD

Příloha P II Organizační struktura Magistrátu města Zlína

Příloha P III Rozpočet na rok 2004

Schválený rozpočet na rok 2004

Příjmy na rok 2004 v Kč

Třída	Název	Částka v Kč
1	Daňové příjmy	808 571 000
2	Nedanové příjmy	61 869 000
3	Kapitálové příjmy	281 000 000
4	Přijaté dotace	461 260 000
CELKEM PŘÍJMY		1 606 930 000

Financování na rok 2004 v Kč

Položka	Popis	Částka v Kč
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	BNP-Dresdner bank - DP vozovna	- 15 000 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	BNP -Dresdner bank -ČOV Malenovice	- 30 000 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	KB - opravy místních komunikací	- 10 000 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	ČS - opravy místních komunikací	- 10 000 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	SFŽP - 50 m bazén	- 889 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	SFRB	- 1 023 000
CELKEM FINANCOVÁNÍ		- 66 912 000

Financování a příjmy celkem:

1 540 018 000 Kč

Výdaje na rok 2004 v Kč

Oddíl	Navrhovaný provoz	Navrhované investice	Navrhované výdaje
10 Zemědělství a lesní hospodářství	3 658 000	1 000 000	4 658 000
21 Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	6 422 000	6 600 000	13 022 000
22 Doprava	119 692 000	30 260 000	149 952 000
23 Vodní hospodářství	9 744 000	6 500 000	16 244 000
31 Vzdělávání	299 861 000	48 200 000	348 061 000
32 Vzdělávání	252 000	0	252 000
33 Kultura, církev a sdělovací prostředky	82 514 000	101 700 000	184 214 000
34 Tělovýchova a zájmová činnost	42 509 000	52 400 000	94 909 000
35 Zdravotnictví	18 909 000	0	18 909 000
36 Bydlení, služby a územní rozvoj	32 673 000	52 265 000	84 938 000
37 Ochrana životního prostředí	80 687 000	23 810 000	104 497 000
41 Dávky a podpory v sociální zabezpečení	124 401 000	0	124 401 000
43 Sociální péče a pomoc	16 542 000	15 315 000	31 857 000
51 Obrana	252 000	0	252 000
52 Civilní nouzové plánování	250 000	0	250 000

53 Bezpečnost a veřejný pořádek	35 048 000	11 100 000	46 148 000
55 Požární ochr. a integrovaný záchr. systém	2 571 000	660 000	3 231 000
61 Územní samospráva a státní správa	194 494 000	13 090 000	207 584 000
63 Finanční operace	99 663 000	0	99 663 000
64 Ostatní činnosti (rozpočtová rezerva)	6 976 000	0	6 976 000

CELKEM VÝDAJE	1 177 118 000	362 900 000	1 540 018 000
----------------------	----------------------	--------------------	----------------------

Schválený rozpočet na rok 2005 Příloha P IV**Příjmy na rok 2005 v Kč**

Třída	Název	Částka v Kč
1	Daňové příjmy	835 400 000
2	Nedaňové příjmy	129 179 000
3	Kapitálové příjmy	31 000 000
4	Přijaté dotace	228 225 000
CELKEM PŘÍJMY		1 223 804 000

Financování na rok 2005 v Kč

Položka	Popis	Částka v Kč
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	BNP - Dresdner bank - ČOV Malenovice	-50 000 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	KB - opravy místních komunikací	-10 000 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	ČS - opravy místních komunikací	-10 000 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	SFRB II.	-1 130 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček	SFRB III.	- 430 000
Dlouhodobé přijaté půjčky	investiční úvěr	399 438 000
CELKEM FINANCOVÁNÍ		327 878 000

Financování a příjmy celkem:**1 551 682 000 Kč****Výdaje na rok 2005 v Kč**

Oddíl	Navrhovaný provoz	Navrhované investice	
Navrhované výdaje			
10 Zemědělství a lesní hospodářství	3 941 000	0	3 941 000
21 Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	8 289 000	6 750 000	15 039 000
22 Doprava	123 048 000	83 560 000	206 608 000
23 Vodní hospodářství	4 900 000	72 196 000	77 096 000
31 Vzdělávání	55 166 000	65 500 000	120 666 000
32 Vzdělávání	271 000	0	271 000
33 Kultura, církev a sdělovací prostředky	87 977 000	88 855 000	176 832 000
34 Tělovýchova a zájmová činnost	40 324 000	52 750 000	93 074 000
35 Zdravotnictví	21 068 000	3 000 000	24 068 000
36 Bydlení, služby a územní rozvoj	100 120 000	107 630 000	207 750 000
37 Ochrana životního prostředí	87 121 000	38 450 000	125 571 000
41 Dávky a podpory v sociálním zabezpečení	107 497 000	0	107 497 000
43 Sociální péče a pomoc	16 535 000	41 732 000	58 267 000
51 Obrana	4 000	0	4 000
52 Civilní nouzové plánování	508 000	1 350 000	1 858 000
53 Bezpečnost a veřejný pořádek	35 889 000	2 850 000	38 739 000
55 Požární ochr. a integrovaný záchr. systém	3 219 000	0	3 219 000
61 Územní samospráva a státní správa	179 369 000	17 750 000	197 119 000
63 Finanční operace	85 063 000	9 000 000	94 063 000
CELKEM VÝDAJE	960 309 000	591 373 000	1 551 682 000

Příloha P V Statut Sociálního fondu statutárního města Zlína a pravidla pro posuzování žádostí, poskytování a čerpání dotací

Úvodní ustanovení

- (1) Sociální fond (dále jen SF) je zřízen usnesením Zastupitelstva města Zlína (dále jen ZMZ) č. II/10/92 ze dne 14. 4. 1992 jako trvalý účelový fond Města Zlína dle § 14, odst. 1, písm. e) zákona č. 367/1990 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, který byl zrušen a nahrazen zákonem č. 12/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů (o účelových fondech pojednává § 84, odst. 2, písm. d) a § 85, písm. i)). Hospodaření fondu se řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- (2) Sociální fond je zřízen k podpoře poskytování sociálních služeb a uskutečňování akcí a aktivit směřujících ke zlepšení kvality života znevýhodněných občanů statutárního města Zlína a k podpoře jejich rovných příležitostí.
Dotace ze SF jsou poskytovány organizacím, které nejsou založeny za účelem zisku a jejichž poslání spočívá v sociálních aktivitách ve prospěch občanů statutárního města Zlína. Oprávněnými organizacemi jsou:
- a) občanská sdružení (zřízená dle zákona č. 83/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů),
 - b) organizační složky občanských sdružení (zřízené dle zákona č. 83/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
 - c) obecně prospěšné společnosti (zřízené dle zákona č. 248/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů),
 - d) církve a náboženské společnosti, svazy církví a náboženských společností a církevní právnické osoby, pro svá účelová zařízení (zřízené dle zákona č. 308/1991 Sb. nebo zákona č. 3/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů).
- (3) Dotace ze SF nejsou určeny k řešení sociální situace jednotlivých občanů a těch potřeb či situací, jež mohou být řešeny prostřednictvím některé ze státních dávek.
- (4) Dotace ze SF jsou poskytovány přísně účelově, tj. na konkrétní provoz, činnost, akci (dále jen projekt).
- (5) Žádosti o dotaci se podávají pro každý projekt zvlášť.
- (5) Na poskytování dotací ze SF není právní nárok.
- (6) Dotace ze SF musí být příjemcem i poskytovatelem průkazně účtovány odděleně.

Čl. II

4.1 Plnění fondu

- (1) Zdroje a výši SF určuje svým usnesením ZMZ.
- (2) SF může mít i další zdroje – např. dary od fyzických nebo právnických osob.

Čl. III

4.2 Správní rada fondu

- (1) ZMZ jmenuje Správní radu Sociálního fondu statutárního města Zlína (dále jen SRSF), která projednává, rozhoduje a případně navrhuje ke schválení Radě města Zlína (dále jen RMZ) přidělení dotací z fondu, projednává a navrhuje ke schválení RMZ konkrétní pravidla pro poskytování dotací ze SF.
- (2) SRSF má lichý počet členů a schází se k rozhodování dle potřeby, nejméně 1x ročně.
- (3) SRSF na svém prvním zasedání volí předsedu, pokud není usnesením ZMZ stanoveno jinak. Ten ve spolupráci s tajemníkem SRSF svolává a připravuje jednání SRSF.
- (4) Tajemníkem SRSF je ustanoven zaměstnanec statutárního města Zlína zařazený do odboru sociálních věcí Magistrátu města Zlína, který zabezpečuje správu fondu.
- (5) SRSF jedná a usnází se, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů. K přijetí usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů SRSF.
- (6) O jednání SRSF musí být vyhotoven písemný zápis, který musí nejméně obsahovat datum a místo jednání, seznam přítomných členů a přijatá usnesení.
- (7) Člen SRSF, u něhož dochází při projednávání některé žádosti ke střetu zájmů tím, že je on sám nebo jeho blízký rodinný příslušník zaměstnancem, představitelem nebo členem některého orgánu žadatele, sdělí tuto skutečnost před projednáváním příslušné žádosti v SRSF a v tomto případě nehlasuje.

Čl. IV

4.3 Pravidla pro přidělování dotací z fondu

Ze SF jsou poskytovány dotace žadatelům, kteří prokáží celoroční (výjimečně kratší) aktivitu v sociální oblasti a na předepsaném formuláři předloží dokumenty, jež jsou specifikovány v Žádosti o dotaci ze Sociálního fondu statutárního města Zlína.

- (2) Podrobnější popis podávání žádostí, uzavření smluvních vztahů a specifikace vyúčtování se řídí příslušnou směrnicí tajemníka Magistrátu města Zlína.
- (3) SRSF se při svém rozhodování řídí Pravidly pro poskytování a čerpání dotací ze Sociálního fondu statutárního města Zlína, které schvaluje RMZ společně se Statutem Sociálního fondu statutárního města Zlína. Tato pravidla jsou nedílnou součástí Statutu a tvoří jeho přílohu.

9Čl. V

4.3.1.1 Závěrečná ustanovení

- (1) Změny doplňky nebo vydání nového Statutu podléhají schválení RMZ.
- (2) Tento Statut ruší Statut schválený v ZMZ dne 18. 12. 2003, č. usnesení 34/10Z/2003.
- (3) Statut Sociálního fondu statutárního města Zlína byl schválen v RMZ dne 19. 4. 2004, č. usnesení 218/8R/2004 a nabývá účinnosti dnem schválení v RMZ.

Příloha:

I. Pravidla pro posuzování žádostí o dotaci

- (1) Tato pravidla stanovují kritéria pro posuzování žádostí o dotace ze SF.
- (2) Kritéria se liší dle účelu projektu, tj. žádosti o dotaci na:
 - a) provoz (činnost),
 - b) akce,
 - c) pořízení hmotného a nehmotného, drobného hmotného a nehmotného majetku.
- (3) Žádosti o dotace na akci a pořízení majetku jsou posuzovány prvotně dle charakteru žádající organizace, nikoliv dle charakteru konkrétní akce či druhu majetku.
- (4) Kritéria pro posuzování žádostí na provoz (činnost):
 - A. Nezbytnost či užitečnost provozu pro statutární město Zlín (dále jen SMZ)
 - jedinečnost organizace provádějící danou činnost ve Zlíně,
 - poskytování standardních či nadstandardních služeb,
 - přístupnost služby obecně pro občany SMZ,
 - naplnění programového prohlášení RMZ.
 - B. Kvalita a efektivita provozu daného projektu
 - jméno odborného garanta, doložená registrace provozovatele,
 - informace o kvalitě, stížnostech atd.,
 - návaznost na jiné sociální služby, případně komplexnost poskytování služeb,
 - efektivita (na hlavu) s přihlédnutím k vlastnictví objektu, výši nájmu, charakteru prostorů apod. (efektivita může být srovnávána mezi provozy v kategoriích ústavy sociální péče a obdobná zařízení, pečovatelská či ošetrovatelská služba, poradny či kontaktní střediska apod.).
 - C. Počet osob využívajících služeb organizace, z toho občanů SMZ.
 - D. Perspektiva dlouhodobého provozu
 - předložen plán činnosti na daný rok a následující roky,
 - užívání prostor je zajištěno min. na 5 let.
 - E. Finanční zajištění provozu
 - míra financování celkového rozpočtu provozu projektu ze zdrojů mimo SF,
 - vybírání členských příspěvků.
 - F. Využití dříve SMZ poskytnutých dotací
 - způsob a dokladování čerpání,
 - dodržení smluvního předmětu využití.
 - G. Další činnosti a aktivity (pro SMZ).
- (5) Kritéria pro posuzování žádostí na akce:
 - A. Nezbytnost a užitečnost akce pro SMZ
 - jedinečnost organizace provádějící danou akci ve Zlíně a jedinečnost akce,
 - přístupnost akce obecně pro občany SMZ,
 - naplnění programového prohlášení RMZ.
 - B. Kvalita a efektivita
 - reálné informace o úrovni akce,

- efektivita (na hlavu) s přihlédnutím k vlastnictví prostor, výši nájmu atd.
 - C. Počet osob, které se akce zúčastní, z toho občanů SMZ.
 - D. Perspektiva další činnosti
 - jedinečnost (opakovatelnost) akce.
 - E. Finanční zajištění akce
 - míra financování celkového rozpočtu provozu projektu ze zdrojů mimo SF,
 - F. Využití dříve SMZ poskytnutých dotací
 - způsob a dokladování čerpání,
 - dodržení smluvního předmětu využití.
- (6) Kritéria pro posuzování žádostí na pořízení majetku:
- A. Nezbytnost a užitečnost pořízení majetku pro SMZ
 - odůvodněnost záměru,
 - význam žádající organizace pro město,
 - standardní či nestandardní nárokováného záměru,
 - přihlédnutí k již přiděleným finančním prostředkům na provoz a akci,
 - naplnění programového prohlášení RMZ.
 - B. Kvalita předloženého záměru
 - přiměřenost záměru potřebám města a žádající organizace,
 - způsob předložení záměru (projekt, připravenost apod.),
 - stanovisko odborníka (v případě, že to uzná za vhodné SRSF).
 - C. Efektivita záměru
 - relace mezi předpokládanými náklady a počtem osob, které mají majetek využívat,
 - možnost využívání majetku obecně občany města.
 - D. Perspektiva další činnosti.
 - E. Finanční zajištění akce
 - míra financování celkového rozpočtu provozu projektu ze zdrojů mimo SF.
 - F. Využití dříve SMZ poskytnutých dotací
 - způsob a dokladování čerpání,
 - dodržení smluvního předmětu využití.

II. Pravidla pro poskytování a vyúčtování poskytnuté dotace

- (1) Dotace jsou určeny pro čerpání v období kalendářního roku.
- (2) Dotace mohou být poskytovány těmito způsoby:
 - a) zálohová platba jednorázová,
 - b) zálohová platba čtvrtletní – vždy, pokud je schválená částka dotace vyšší než Kč 100 000,-
 - c) platba přímo dodavateli,
 - d) platba příjemci dotace po uskutečnění plateb.
- (3) Bližší podmínky pro poskytování dotací jejich příjemcům jsou definovány ve Smlouvách o poskytnutí dotace ze Sociálního fondu statutárního města Zlína uzavřených mezi příjemcem dotace a statutárním městem Zlín.
- (4) Za způsobilé náklady projektu, které mohou být z dotace hrazeny, jsou považovány:
 - a) nájemné a služby spojené s nájmem prostor, ve kterých jsou aktivity projektu realizovány,
 - b) mzdové náklady včetně zákonného pojištění zaměstnavatele za zaměstnance a ostatní osobní náklady související s realizací projektu, stanovené dle zákona č. 1/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a nařízení vlády č. 333/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů,
 - c) cestovné, dopravné a nákup pohonných hmot,
 - d) pojištění,

- e) leasingové splátky za předpokladu, že takto pořízený majetek je přímo nezbytný pro realizaci projektu,
 - f) nákup spotřebních, cvičných a edukačních materiálů,
 - g) nákup dalších služeb souvisejících s přímou realizací projektu včetně technické pomoci,
 - h) telekomunikační, poštovní a bankovní poplatky,
 - i) pořízení hmotného a nehmotného (drobného hmotného a nehmotného) majetku přímo souvisejícího s realizací projektu.
- (5) Za nezpůsobilé náklady projektu, které nemohou být z dotace hrazeny, jsou považovány:
- a) náklady na zahraniční služební cesty,
 - b) občerstvení,
 - c) dary třetím osobám,
 - d) náklady na léčebné a rehabilitační aktivity, pokud je neposkytuje sám žadatel,
 - e) rezervy na budoucí možné ztráty nebo dluhy,
 - f) úroky, které dluží žadatel třetí osobě,
 - g) daň z přidané hodnoty (u plátců daně z přidané hodnoty),
 - h) odpisy majetku,
 - i) pokuty, penále a jiné sankce,
 - j) provedení účetního auditu do 70 % vynaložených nákladů,
 - k) odváděné členské či jiné příspěvky podobného typu.

Příloha P VI Programové prohlášení Rady města Zlína na volební období 2002 - 2004

4.3.2 PROGRAMOVÉ PROHLÁŠENÍ RADY MĚSTA ZLÍNA NA VOLEBNÍ OBDOBÍ 2002 – 2006

4.3.3

Rada města Zlína (dále RMZ) byla zvolena na ustavujícím zasedání Zastupitelstva města Zlína dne 14. listopadu 2002. Jedenáctičlenná RMZ je tvořena zástupci čtyř koaličních subjektů - ODS, ČSSD, ZHN a KDU-ČSL. V návaznosti na Dohodu o povolební spolupráci se RMZ rozhodla, že své programové prohlášení schválí a následně zveřejní na zasedání RMZ dne 10. března 2003.

Rada města Zlína bude podporovat takové společenské, podnikatelské, kulturní a politické aktivity, které budou vytvářet lepší podmínky pro spokojený život občanů a celkový rozvoj Zlína.

Koaličními subjekty bylo dohodnuto, že i stávající RMZ přistoupí na systém, který zvolila předchozí RMZ, tedy zodpovědnost jednotlivých radních za konkrétní projekty, které jsou předmětem programového prohlášení.

Základem a předpokladem pro plnění závazků vyplývajících z programového prohlášení je reforma městských financí, se zaměřením na snížení výdajů na provoz a posílení investičních výdajů rozpočtu formou vícezdrojového financování.

Mezi základní priority, které bude RMZ ve volebním období 2002 - 2006 prosazovat, patří reforma městských financí, podpora realizace rekonstrukce silnice I/ 49, výstavba bytů na Jižních svazích - IV. etapa, opravy škol a školských zařízení se zaměřením na jejich úplné rekonstrukce, výstavba Kulturního a univerzitního centra Zlín, protipovodňová ochrana Zlína, podpora realizace hospicu, podpora revitalizace areálu Svitů a příprava

**nových průmyslových zón, výstavba II. ledové plochy a oživení centra města.
Upřednostněny budou projekty s vícezdrojovým financováním.**

V případě nutnosti zařadit akci, která není jmenována v programovém prohlášení, se koaliční subjekty zavazují zahájit jednání o možnostech financování nového projektu. Před tímto jednáním nebude akce předmětem jednání komisí ani jiných subjektů.

Příloha P VIII

Znak města

Popis znaku města:(1) Vyobrazení znaku města (dále jen znak) vytvořil na základě historických pramenů prof. František Kysela.

(2) Městský znak byl schválen Ministerstvem vnitra ČSR dne 25. 1. 1936.

(3) Znak tvoří modrý štít, na něm na zeleném trávníku stojí zlatá roubená věž s otevřenými vraty, se dvěma okny v dolním a čtyřmi v horním patře, a s valbovou, šikmou mřížovanou střechou s prolomeným hřebenem, takže vrcholí dvěma hroty s křížky. Nad střechou je rovněž zlatá osmicípá hvězda šternberská.

(4) Originál návrhu znaku je uložen ve Státním okresním archívu Zlín a dále pro případy užívání vyobrazen v grafickém barevném provedení na oddělení vnitřních a vnějších vztahů Magistrátu města Zlína.

Příloha P IX

Městský prapor

Popis praporu města:

- (1) Návrh praporu města vytvořil Miroslav J.V. Pavlů.
- (2) Městský prapor byl městu udělen dne 30. 6. 1993 rozhodnutím předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.
- (3) List městského praporu tvoří pět podélných pruhů: modrý, žlutý, modrý, žlutý, modrý v poměru 1:1:2:1:1. Uprostřed širšího modrého pruhu se nachází žlutá osmicípá hvězda. Poměr délky k šířce listu je 3:2.
- (4) Originál návrhu praporu je uložen v ústřední spisovně Magistrátu města Zlína.

Popis primátorských insignií:

(1) Návrh primátorské insignie vytvořili ak. soch. Václav Skořepa a ak. soch. František Vaněk.

(2) Primátorské insignie byly předány primátorovi města zastupitelstvem města roku 1994

(3) Insignie se skládá ze dvou částí - plakety a řetězu

Plaketa ve tvaru zaobleného osmiúhelníku je v ploše reliéfně osmkrát plynule prohnuta. Na lícové straně má předsazen znak města Zlína dle návrhu prof. Kysely z roku 1936. Reliéfni provedení znaku respektuje barevnou předlohu zlaté věže s otevřenou bránou umístěnou na modrém a zeleném pozadí. Barevný podklad je proveden syntetickým smaltem. Na rubové straně plakety je vyobrazena replika pečeti podle nejstaršího dochovaného exempláře z roku 1589.

Řetěz se skládá z 84 eliptických článků vzájemně propletených a zajištěných na rubové straně. Dochází ke střídání článků leštěných se zaobleným okrajem a smaltovaných s ostrým leštěným okrajem. Spodní střední článek je plynule prodloužen do závěsu, který umožňuje zavěšení plakety. Konstrukce závěsu dovoluje pohyb plakety ve všech směrech. Řetěz je kompozičně rozdělen třemi atypickými články s modrým smaltem. Odstín odpovídá barvě pozadí městského znaku. Článek řetězu s největší smaltovou plochou se nachází na spodním středním článku, další dva menší ve spodní třetině řetězu vpravo a vlevo. Pojistný tenký řetízek ve vrchní části řetězu umožňuje přizpůsobení insignie dle výšky postavy primátora.

4) Primátorské insignie jsou uloženy v kanceláři primátora města.

Příloha P XI V následující tabulce je evidence obyvatel města Zlína, závislých na drogách a alkoholu, podle věku. Varováním je zvyšující se počet těchto lidí. Policie ČR odhaduje, že počet lidí, kteří jsou závislí na drogách se pohybuje kolem šesti set

		rok 1999		rok 2000	
		alkohol	drogy	alkohol	drogy
0 - 14 let	muži	0	2	0	1
	ženy	0	1	0	0
15 - 19 let	muži	1	8	2	4
	ženy	0	3	1	3
20 - 29 let	muži	48	5	45	12
	ženy	12	2	12	5
30 - 39 let	muži	77	2	100	3
	ženy	37	1	46	2
40 a více	muži	139	1	167	1
	ženy	45	2	71	2
celkem	muži	265	18	314	21
	ženy	94	9	130	12

Zdroj: UZIS ČR - Zlín

Příloha P XII Demografická struktura občanů Zlína (podle stavu k 31. 12. 2004)

Kritérium: občan přihlášený k trvalému pobytu na území města

Počet občanů (muži, ženy, celkem)

Rok	2004	2003	2002	2001
Muži	38 052	38 348	38 543	38 759
Ženy	41 317	41 616	41 894	42 220
Celkem	79 369	79 964	80 437	80 979

Průměrný věk (celkem, muži, ženy)

Rok	2004	2003	2002	2001
Muži	39,60	39,30	38,97	38,57
Ženy	43,05	42,74	42,42	42,01
Celkem	41,40	41,09	40,76	40,36

Věková struktura dle produktivity (celkem, muži, ženy); (věk 0-14, 15-59, 60 a více)

Rok 2004	Věk 0-14	Věk 15-59	Věk 60 +
Muži	5 247	25 624	7 181
Ženy	4 995	25 833	10 489
Celkem	10 242	51 457	17 670

Věková struktura po letech – po 5 letech (celkem, muži, ženy)

Věk od-do	Celkem	Muži	Ženy
0-4	3 286	1 691	1 595
5-9	2 931	1 496	1 433
10-14	4 025	2 058	1 967
15-19	4 876	2 562	2 314
20-24	5 393	2 737	2 656
25-29	7 104	3 556	3 548
30-34	6 194	3 159	3 035
35-39	4 921	2 450	2 471
40-44	5 240	2 612	2 628
45-49	5 629	2 782	2 847
50-54	6 420	3 049	3 371
55-59	5 680	2 717	2 963
60-64	4 824	2 153	2 671
65-69	3 605	1 604	2 001
70-74	3 578	1 456	2 122
75-79	2 742	1 027	1 715
80-84	1 993	623	1 370
85-89	630	232	398
90-94	259	78	181
95-99	38	8	30
100-104	1	0	1
	79 369	38 052	41 317

Věková struktura po letech – po 10 letech (celkem, muži, ženy)

Věk od-do	Celkem	Muži	Ženy
0-9	6 217	3 189	3 028
10-19	8 901	4 620	4 281
20-29	12 497	6 293	6 204
30-39	11 115	5 609	5 506
40-49	10 869	5 394	5 475
50-59	12 100	5 766	6 334
60-69	8 429	3 757	4 672
70-79	6 320	2 483	3 837
80-89	2 623	855	1 768
90-99	297	86	211
100-109	1	0	1
	79 369	38 052	41 317

Počet přistěhovaných do Zlína a odstěhovaných ze Zlína (celkem)

Rok	2004	2003	2002	2001
Přistěhováí	868	872	865	927
Odstěhováí	1 110	1 199	1 283	781
Rozdíl	- 242	- 327	- 418	+ 146

Počet stěhování v rámci Zlína (celkem)

Rok	2004	2003	2002	2001
Stěhováí ve městě	2 367	2 246	2 283	2 131

Počet narozených a počet úmrtí (celkem)

Rok	2004	2003	2002	2001
Narozen í	687	679	636	678
Úmrtí	809	829	757	766
Rozdíl	- 122	- 150	- 121	- 88

